

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٦٩٩

رفعه

١٦٩٩

بستان

سا لنامه بیاضی لایز اولان برچوق خصوصاتی و خصوصیه عائد اولدی ولایتک
 احوالی شامل اولدیغدن هومی و خصوصی منافع شتایی حاوی بر مجموعته دیمکد
 بغداد ولایتنده برایی دفعه سا لنامه چیقیش ایسه ده منتظره و مکمل اولدیغی
 دروآمده ایتدیریله مدیکندن اشوبویک ایکوز طقسان طقوز سنه هجره سنه محس
 فهرستنده کورله چکی و جمله بعضی موارد مفیده علاوه سینه مطبعه ولایتده طبع و تیشلاید

تقویم

یورق کونلرنیک رمواتی

ا ارمی ق قووک
 ل لاین ی ی

شهور		حجرات	کلیف	کله	عصا	امساک	حرم الحرام ۱۴۹۹
کلیف	کله	کلیف	کله	کلیف	کله	کلیف	ایام مشهور
۱	۱۱	۲۴	۱	۵۴	۶	۷	تحويل شمس بقوس
۲	۱۲	۲۵	۲	۵۵	۷	۸	
۳	۱۳	۲۶	۳	۵۶	۸	۹	
۴	۱۴	۲۷	۴	۵۷	۹	۱۰	
۵	۱۵	۲۸	۵	۵۸	۱۰	۱۱	
۶	۱۶	۲۹	۶	۵۹	۱۱	۱۲	
۷	۱۷	۳۰	۷	۶۰	۱۲	۱۳	
۸	۱۸	۳۱	۸	۶۱	۱۳	۱۴	
۹	۱۹	۱	۹	۶۲	۱۴	۱۵	کانون اول ازین
۱۰	۲۰	۲	۱۰	۶۳	۱۵	۱۶	یوم عاشورا
۱۱	۲۱	۳	۱۱	۶۴	۱۶	۱۷	
۱۲	۲۲	۴	۱۲	۶۵	۱۷	۱۸	
۱۳	۲۳	۵	۱۳	۶۶	۱۸	۱۹	
۱۴	۲۴	۶	۱۴	۶۷	۱۹	۲۰	
۱۵	۲۵	۷	۱۵	۶۸	۲۰	۲۱	
۱۶	۲۶	۸	۱۶	۶۹	۲۱	۲۲	
۱۷	۲۷	۹	۱۷	۷۰	۲۲	۲۳	
۱۸	۲۸	۱۰	۱۸	۷۱	۲۳	۲۴	
۱۹	۲۹	۱۱	۱۹	۷۲	۲۴	۲۵	
۲۰	۳۰	۱۲	۲۰	۷۳	۲۵	۲۶	
۲۱	۳۱	۱۳	۲۱	۷۴	۲۶	۲۷	
۲۲	۱	۱۴	۲۲	۷۵	۲۷	۲۸	
۲۳	۲	۱۵	۲۳	۷۶	۲۸	۲۹	
۲۴	۳	۱۶	۲۴	۷۷	۲۹	۳۰	
۲۵	۴	۱۷	۲۵	۷۸	۳۰	۳۱	
۲۶	۵	۱۸	۲۶	۷۹	۳۱	۱	
۲۷	۶	۱۹	۲۷	۸۰	۱	۲	
۲۸	۷	۲۰	۲۸	۸۱	۲	۳	
۲۹	۸	۲۱	۲۹	۸۲	۳	۴	
۳۰	۹	۲۲	۳۰	۸۳	۴	۵	
۳۱	۱۰	۲۳	۳۱	۸۴	۵	۶	
۳۲	۱۱	۲۴	۱	۸۵	۶	۷	
۳۳	۱۲	۲۵	۲	۸۶	۷	۸	
۳۴	۱۳	۲۶	۳	۸۷	۸	۹	
۳۵	۱۴	۲۷	۴	۸۸	۹	۱۰	
۳۶	۱۵	۲۸	۵	۸۹	۱۰	۱۱	
۳۷	۱۶	۲۹	۶	۹۰	۱۱	۱۲	
۳۸	۱۷	۳۰	۷	۹۱	۱۲	۱۳	
۳۹	۱۸	۳۱	۸	۹۲	۱۳	۱۴	
۴۰	۱۹	۱	۹	۹۳	۱۴	۱۵	
۴۱	۲۰	۲	۱۰	۹۴	۱۵	۱۶	
۴۲	۲۱	۳	۱۱	۹۵	۱۶	۱۷	
۴۳	۲۲	۴	۱۲	۹۶	۱۷	۱۸	
۴۴	۲۳	۵	۱۳	۹۷	۱۸	۱۹	
۴۵	۲۴	۶	۱۴	۹۸	۱۹	۲۰	
۴۶	۲۵	۷	۱۵	۹۹	۲۰	۲۱	
۴۷	۲۶	۸	۱۶	۱۰۰	۲۱	۲۲	
۴۸	۲۷	۹	۱۷		۲۲	۲۳	
۴۹	۲۸	۱۰	۱۸		۲۳	۲۴	
۵۰	۲۹	۱۱	۱۹		۲۴	۲۵	
۵۱	۳۰	۱۲	۲۰		۲۵	۲۶	
۵۲	۳۱	۱۳	۲۱		۲۶	۲۷	
۵۳	۱	۱۴	۲۲		۲۷	۲۸	
۵۴	۲	۱۵	۲۳		۲۸	۲۹	
۵۵	۳	۱۶	۲۴		۲۹	۳۰	
۵۶	۴	۱۷	۲۵		۳۰	۳۱	
۵۷	۵	۱۸	۲۶		۳۱	۱	
۵۸	۶	۱۹	۲۷		۱	۲	
۵۹	۷	۲۰	۲۸		۲	۳	
۶۰	۸	۲۱	۲۹		۳	۴	
۶۱	۹	۲۲	۳۰		۴	۵	
۶۲	۱۰	۲۳	۳۱		۵	۶	
۶۳	۱۱	۲۴	۱		۶	۷	
۶۴	۱۲	۲۵	۲		۷	۸	
۶۵	۱۳	۲۶	۳		۸	۹	
۶۶	۱۴	۲۷	۴		۹	۱۰	
۶۷	۱۵	۲۸	۵		۱۰	۱۱	
۶۸	۱۶	۲۹	۶		۱۱	۱۲	
۶۹	۱۷	۳۰	۷		۱۲	۱۳	
۷۰	۱۸	۳۱	۸		۱۳	۱۴	
۷۱	۱۹	۱	۹		۱۴	۱۵	
۷۲	۲۰	۲	۱۰		۱۵	۱۶	
۷۳	۲۱	۳	۱۱		۱۶	۱۷	
۷۴	۲۲	۴	۱۲		۱۷	۱۸	
۷۵	۲۳	۵	۱۳		۱۸	۱۹	
۷۶	۲۴	۶	۱۴		۱۹	۲۰	
۷۷	۲۵	۷	۱۵		۲۰	۲۱	
۷۸	۲۶	۸	۱۶		۲۱	۲۲	
۷۹	۲۷	۹	۱۷		۲۲	۲۳	
۸۰	۲۸	۱۰	۱۸		۲۳	۲۴	
۸۱	۲۹	۱۱	۱۹		۲۴	۲۵	
۸۲	۳۰	۱۲	۲۰		۲۵	۲۶	
۸۳	۳۱	۱۳	۲۱		۲۶	۲۷	
۸۴	۱	۱۴	۲۲		۲۷	۲۸	
۸۵	۲	۱۵	۲۳		۲۸	۲۹	
۸۶	۳	۱۶	۲۴		۲۹	۳۰	
۸۷	۴	۱۷	۲۵		۳۰	۳۱	
۸۸	۵	۱۸	۲۶		۳۱	۱	
۸۹	۶	۱۹	۲۷		۱	۲	
۹۰	۷	۲۰	۲۸		۲	۳	
۹۱	۸	۲۱	۲۹		۳	۴	
۹۲	۹	۲۲	۳۰		۴	۵	
۹۳	۱۰	۲۳	۳۱		۵	۶	
۹۴	۱۱	۲۴	۱		۶	۷	
۹۵	۱۲	۲۵	۲		۷	۸	
۹۶	۱۳	۲۶	۳		۸	۹	
۹۷	۱۴	۲۷	۴		۹	۱۰	
۹۸	۱۵	۲۸	۵		۱۰	۱۱	
۹۹	۱۶	۲۹	۶		۱۱	۱۲	
۱۰۰	۱۷	۳۰	۷		۱۲	۱۳	

کانون اول ازین
یوم عاشورا

کانون اول ازین

اول ربیع

شهور	الحاق					ربیع الاول
	۱	۲	۳	۴	۵	
۱	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶
۲	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷
۳	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸
۴	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹
۵	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰
۶	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱
۷	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲
۸	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳
۹	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴
۱۰	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵
۱۱	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶
۱۲	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷
۱۳	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸
۱۴	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹
۱۵	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰
۱۶	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱
۱۷	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲
۱۸	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳
۱۹	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴
۲۰	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵
۲۱	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶
۲۲	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷
۲۳	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸
۲۴	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹
۲۵	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰
۲۶	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱
۲۷	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲
۲۸	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳
۲۹	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴
۳۰	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵

ایام مشهور

آخر اربعین

شهادت ائمه

موت و ولادت ائمه

شهادت ائمه

شهادت ائمه

شهور	شهر		مهر		آبان		آذر		دی		بهمن		اسفند		ربیع الاخر	
	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ
۱	۸	بازار ابریشمی	۷	۶	۶	۵	۵	۴	۴	۳	۳	۲	۲	۱	۱	۱
	۹	صلوات	۸	۷	۷	۶	۶	۵	۵	۴	۴	۳	۳	۲	۲	۲
۲	۱۰	چهارشنبه	۹	۸	۸	۷	۷	۶	۶	۵	۵	۴	۴	۳	۳	۳
	۱۱	پنجشنبه	۱۰	۹	۹	۸	۸	۷	۷	۶	۶	۵	۵	۴	۴	۴
۳	۱۲	جمعه	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۸	۸	۷	۷	۶	۶	۵	۵	۵
	۱۳	جمعه ابریشمی	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۸	۸	۷	۷	۶	۶	۶
۴	۱۴	بازار	۱۳	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۸	۸	۷	۷	۷
	۱۵	بازار ابریشمی	۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۸	۸	۸
۵	۱۶	صلوات	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۹
	۱۷	چهارشنبه	۱۶	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۱۰	۱۰
۶	۱۸	پنجشنبه	۱۷	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۲	۱۱	۱۱	۱۱
	۱۹	جمعه	۱۸	۱۷	۱۷	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳	۱۳	۱۲	۱۲	۱۲
۷	۲۰	جمعه ابریشمی	۱۹	۱۸	۱۸	۱۷	۱۷	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۳	۱۳	۱۳
	۲۱	بازار	۲۰	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۷	۱۷	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	۱۴	۱۴	۱۴
۸	۲۲	بازار ابریشمی	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۷	۱۷	۱۶	۱۶	۱۵	۱۵	۱۵
	۲۳	صلوات	۲۲	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۷	۱۷	۱۶	۱۶	۱۶
۹	۲۴	چهارشنبه	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۷	۱۷	۱۷
	۲۵	پنجشنبه	۲۴	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹	۱۹	۱۸	۱۸	۱۸
۱۰	۲۶	جمعه	۲۵	۲۴	۲۴	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	۱۹	۱۹	۱۹
	۲۷	جمعه ابریشمی	۲۶	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۱	۲۰	۲۰	۲۰
۱۱	۲۸	بازار	۲۷	۲۶	۲۶	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۱	۲۱	۲۱
	۲۹	بازار ابریشمی	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۲۳	۲۳	۲۲	۲۲	۲۲
۱۲	۳۰	صلوات	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۲۳	۲۳	۲۳
	۳۱	چهارشنبه	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۵	۲۵	۲۴	۲۴	۲۴
۱۳	۱	پنجشنبه	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۵	۲۵	۲۵
	۲	جمعه	۱	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۶
۱۴	۳	جمعه ابریشمی	۲	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۶	۲۶	۲۶
	۴	بازار	۳	۳۲	۳۲	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۲۷
۱۵	۵	بازار ابریشمی	۴	۳۳	۳۳	۳۲	۳۲	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۸	۲۸	۲۸
	۶	صلوات	۵	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۲	۳۲	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۲۹
۱۶	۷	چهارشنبه	۶	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۲	۳۲	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۳۰
	۸	پنجشنبه	۷	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۲	۳۲	۳۱	۳۱	۳۱
۱۷	۹	جمعه	۸	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۲	۳۲	۳۲
	۱۰	جمعه ابریشمی	۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۳
۱۸	۱۱	بازار	۱۰	۳۹	۳۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۴
	۱۲	بازار ابریشمی	۱۱	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۵
۱۹	۱۳	صلوات	۱۲	۴۱	۴۱	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۶
	۱۴	چهارشنبه	۱۳	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۷
۲۰	۱۵	پنجشنبه	۱۴	۴۳	۴۳	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۸	۳۸	۳۸
	۱۶	جمعه	۱۵	۴۴	۴۴	۴۳	۴۳	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	۴۰	۳۹	۳۹	۳۹
۲۱	۱۷	جمعه ابریشمی	۱۶	۴۵	۴۵	۴۴	۴۴	۴۳	۴۳	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۰	۴۰	۴۰
	۱۸	بازار	۱۷	۴۶	۴۶	۴۵	۴۵	۴۴	۴۴	۴۳	۴۳	۴۲	۴۲	۴۱	۴۱	۴۱
۲۲	۱۹	بازار ابریشمی	۱۸	۴۷	۴۷	۴۶	۴۶	۴۵	۴۵	۴۴	۴۴	۴۳	۴۳	۴۲	۴۲	۴۲
	۲۰	صلوات	۱۹	۴۸	۴۸	۴۷	۴۷	۴۶	۴۶	۴۵	۴۵	۴۴	۴۴	۴۳	۴۳	۴۳
۲۳	۲۱	چهارشنبه	۲۰	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۷	۴۷	۴۶	۴۶	۴۵	۴۵	۴۴	۴۴	۴۴
	۲۲	پنجشنبه	۲۱	۵۰	۵۰	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۷	۴۷	۴۶	۴۶	۴۵	۴۵	۴۵
۲۴	۲۳	جمعه	۲۲	۵۱	۵۱	۵۰	۵۰	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۷	۴۷	۴۶	۴۶	۴۶
	۲۴	جمعه ابریشمی	۲۳	۵۲	۵۲	۵۱	۵۱	۵۰	۵۰	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۷	۴۷	۴۷
۲۵	۲۵	بازار	۲۴	۵۳	۵۳	۵۲	۵۲	۵۱	۵۱	۵۰	۵۰	۴۹	۴۹	۴۸	۴۸	۴۸
	۲۶	بازار ابریشمی	۲۵	۵۴	۵۴	۵۳	۵۳	۵۲	۵۲	۵۱	۵۱	۵۰	۵۰	۴۹	۴۹	۴۹
۲۶	۲۷	صلوات	۲۶	۵۵	۵۵	۵۴	۵۴	۵۳	۵۳	۵۲	۵۲	۵۱	۵۱	۵۰	۵۰	۵۰
	۲۸	چهارشنبه	۲۷	۵۶	۵۶	۵۵	۵۵	۵۴	۵۴	۵۳	۵۳	۵۲	۵۲	۵۱	۵۱	۵۱
۲۷	۲۹	پنجشنبه	۲۸	۵۷	۵۷	۵۶	۵۶	۵۵	۵۵	۵۴	۵۴	۵۳	۵۳	۵۲	۵۲	۵۲
	۳۰	جمعه	۲۹	۵۸	۵۸	۵۷	۵۷	۵۶	۵۶	۵۵	۵۵	۵۴	۵۴	۵۳	۵۳	۵۳
۲۸	۳۱	جمعه ابریشمی	۳۰	۵۹	۵۹	۵۸	۵۸	۵۷	۵۷	۵۶	۵۶	۵۵	۵۵	۵۴	۵۴	۵۴
	۱	بازار	۳۱	۶۰	۶۰	۵۹	۵۹	۵۸	۵۸	۵۷	۵۷	۵۶	۵۶	۵۵	۵۵	۵۵

شهور	جمادی الاولی									
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱	صالی	۱۲	۴	۶	۰	۹	۲	۱	۱	۱۱
۲	چهارشنبه	۱۰	۲	۳	۵	۸	۱	۱	۱۰	۱۱
۳	پنجشنبه	۹	۱	۲	۴	۷	۰	۱	۹	۱۰
۴	جمعه	۸	۰	۱	۳	۶	۵	۰	۸	۹
۵	جمعه اربعه	۷	۵	۰	۲	۵	۴	۳	۷	۸
۶	بازار	۶	۴	۳	۱	۴	۳	۲	۶	۷
۷	بازار اربعه	۵	۳	۲	۰	۳	۲	۱	۵	۶
۸	صالی	۴	۲	۱	۰	۲	۱	۰	۴	۵
۹	چهارشنبه	۳	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۳	۴
۱۰	پنجشنبه	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۳
۱۱	جمعه	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۲
۱۲	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱
۱۳	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۵	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	چهارشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	پنجشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	جمعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۹	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	چهارشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	پنجشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	جمعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۷	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۸	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۰	چهارشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۱	پنجشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۲	جمعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۳	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۴	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۵	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۶	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۷	چهارشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۸	پنجشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۹	جمعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۰	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۱	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۲	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۳	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۴	چهارشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۵	پنجشنبه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۶	جمعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۷	جمعه اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۸	بازار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۹	بازار اربعه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵۰	صالی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

ن

تحويل من حمل
اول موسم بهار

نیسان افرنجی

بشارت حمل

شرف شمس

نیسان رومی

ی

ر

راق

ب

شهر	شهر		جماری الآخر	اصط	اصط	اصط	اصط	اصط	اصط	اصط	اصط			
	اصط	اصط												
پنجشنبه	۲۰	۸	۱	۵۴	۱	۲۶	۱	۱۴	۹	۴۹	۵	۵۶	۱۰	نخویل شمس نور
جمعه	۴۱	۹	۲	۵۳	۴۷	۱۱	۴۸	۴۸	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	اول سته نور
جمعه	۴۴	۱۰	۳	۵۱	۴۷	۱۰	۴۷	۴۷	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	
جمعه	۴۳	۱۱	۴	۴۹	۴۷	۹	۴۶	۴۶	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	۵۴	
بازار	۴۴	۱۲	۵	۴۷	۴۷	۸	۴۵	۴۵	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	
صالی	۴۵	۱۳	۶	۴۵	۴۸	۷	۴۴	۴۴	۴۸	۴۸	۴۸	۴۸	۴۸	
چهارشنبه	۴۶	۱۴	۷	۴۴	۴۸	۶	۴۳	۴۳	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	آخر سته نور
پنجشنبه	۴۷	۱۵	۸	۴۳	۴۸	۵	۴۲	۴۲	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	
جمعه	۴۸	۱۶	۹	۴۱	۴۸	۴	۴۱	۴۱	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	
جمعه	۴۹	۱۷	۱۰	۳۹	۴۹	۳	۴۰	۴۰	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	۴۶	
بازار	۴۰	۱۸	۱۱	۳۷	۴۹	۲	۳۹	۳۹	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	مابین اونجی
بازار	۱	۱۹	۱۲	۳۳	۴۹	۱	۳۸	۳۸	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	۳۷	
صالی	۲	۲۰	۱۳	۳۳	۴۹	۰۹	۳۷	۳۷	۳۶	۳۶	۳۶	۳۶	۳۶	
چهارشنبه	۳	۲۱	۱۴	۳۱	۳۰	۰۹	۳۶	۳۶	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	
پنجشنبه	۴	۲۲	۱۵	۲۹	۳۰	۰۹	۳۵	۳۵	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	۳۴	
جمعه	۵	۲۳	۱۶	۲۸	۳۰	۰۸	۳۴	۳۴	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	روز حضر ار
جمعه	۶	۲۴	۱۷	۲۶	۳۰	۰۸	۳۳	۳۳	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	غایت قوه بار
بازار	۷	۲۵	۱۸	۲۴	۳۱	۰۸	۳۲	۳۲	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	
بازار	۸	۲۶	۱۹	۲۲	۳۱	۰۷	۳۱	۳۱	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	
صالی	۹	۲۷	۲۰	۲۰	۳۱	۰۷	۳۰	۳۰	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	
چهارشنبه	۱۰	۲۸	۲۱	۱۸	۳۱	۰۷	۲۹	۲۹	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	
پنجشنبه	۱۱	۲۹	۲۲	۱۶	۳۲	۰۷	۲۸	۲۸	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	
جمعه	۱۲	۳۰	۲۳	۱۴	۳۲	۰۶	۲۷	۲۷	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	
جمعه	۱۳	۳۱	۲۴	۱۲	۳۲	۰۶	۲۶	۲۶	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	مابین رو
بازار	۱۴	۳۲	۲۵	۱۰	۳۳	۰۵	۲۵	۲۵	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	
بازار	۱۵	۳۳	۲۶	۸	۳۳	۰۵	۲۴	۲۴	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	
صالی	۱۶	۳۴	۲۷	۶	۳۳	۰۴	۲۳	۲۳	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	
چهارشنبه	۱۷	۳۵	۲۸	۴	۳۳	۰۴	۲۲	۲۲	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	
پنجشنبه	۱۸	۳۶	۲۹	۲	۳۴	۰۳	۲۱	۲۱	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	کوفه شمس

شعبان المعظم	شهور			کلیه	کلیه	کلیه	کلیه	کلیه	کلیه	کلیه
	کلیه	کلیه	کلیه							
۱۸	۶	۱	بازار	۴۱	۴	۴۱	۹	بازار	۴۱	۴
۱۹	۷	۲	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۰	۸	۳	صالحی	۴۷	۴	۴۷	۹	صالحی	۴۷	۴
۲۱	۹	۴	چهارشنبه	۴۶	۴	۴۶	۹	چهارشنبه	۴۶	۴
۲۲	۱۰	۵	پنجشنبه	۴۶	۴	۴۶	۹	پنجشنبه	۴۶	۴
۲۳	۱۱	۶	جمعه	۴۶	۴	۴۶	۹	جمعه	۴۶	۴
۲۴	۱۲	۷	جمعه	۴۶	۴	۴۶	۹	جمعه	۴۶	۴
۲۵	۱۳	۸	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۶	۱۴	۹	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۷	۱۵	۱۰	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۸	۱۶	۱۱	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۹	۱۷	۱۲	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۳۰	۱۸	۱۳	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۳۱	۱۹	۱۴	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱	۲۰	۱۵	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲	۲۱	۱۶	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۳	۲۲	۱۷	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۴	۲۳	۱۸	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۵	۲۴	۱۹	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۶	۲۵	۲۰	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۷	۲۶	۲۱	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۸	۲۷	۲۲	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۹	۲۸	۲۳	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۰	۲۹	۲۴	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۱	۳۰	۲۵	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۲	۳۱	۲۶	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۳	۱	۲۷	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۴	۲	۲۸	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۵	۳	۲۹	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۶	۴	۳۰	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۷	۵	۳۱	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۸	۶	۱	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۱۹	۷	۲	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۰	۸	۳	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۱	۹	۴	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۲	۱۰	۵	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۳	۱۱	۶	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۴	۱۲	۷	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۵	۱۳	۸	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۶	۱۴	۹	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۷	۱۵	۱۰	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۸	۱۶	۱۱	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۲۹	۱۷	۱۲	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۳۰	۱۸	۱۳	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴
۳۱	۱۹	۱۴	بازار	۴۷	۴	۴۷	۹	بازار	۴۷	۴

موسم مموم
شهرستان
نحوه

نموزان
بیله برات
مهاجون
ولاد اسلام
میلادین

نموز روی
۲۱

اق

س

ر

اق

شهور	رمضان المبارک		محرم	شعبان	رجب	ظہر	کرم	کرم	کرم
	بامشہور	کرم							
۱	۱۷	۵	۱	۸	۵	۲	۱	۱۰	بازار ارتھی
۲	۱۸	۶	۲	۹	۶	۳	۲	۱۱	صالی
۳	۱۹	۷	۳	۱۰	۷	۴	۳	۱۲	چهار شنبہ
۴	۲۰	۸	۴	۱۱	۸	۵	۴	۱۳	پنجشنبہ
۵	۲۱	۹	۵	۱۲	۹	۶	۵	۱۴	جمعہ
۶	۲۲	۱۰	۶	۱۳	۱۰	۷	۶	۱۵	جمعہ ارتھی
۷	۲۳	۱۱	۷	۱۴	۱۱	۸	۷	۱۶	بازار
۸	۲۴	۱۲	۸	۱۵	۱۲	۹	۸	۱۷	بازار ارتھی
۹	۲۵	۱۳	۹	۱۶	۱۳	۱۰	۹	۱۸	صالی
۱۰	۲۶	۱۴	۱۰	۱۷	۱۴	۱۱	۱۰	۱۹	چهار شنبہ
۱۱	۲۷	۱۵	۱۱	۱۸	۱۵	۱۲	۱۱	۲۰	پنجشنبہ
۱۲	۲۸	۱۶	۱۲	۱۹	۱۶	۱۳	۱۲	۲۱	جمعہ
۱۳	۲۹	۱۷	۱۳	۲۰	۱۷	۱۴	۱۳	۲۲	جمعہ ارتھی
۱۴	۳۰	۱۸	۱۴	۲۱	۱۸	۱۵	۱۴	۲۳	بازار
۱۵	۳۱	۱۹	۱۵	۲۲	۱۹	۱۶	۱۵	۲۴	بازار ارتھی
۱۶	۱	۲۰	۱۶	۲۳	۲۰	۱۷	۱۶	۲۵	صالی
۱۷	۲	۲۱	۱۷	۲۴	۲۱	۱۸	۱۷	۲۶	چهار شنبہ
۱۸	۳	۲۲	۱۸	۲۵	۲۲	۱۹	۱۸	۲۷	پنجشنبہ
۱۹	۴	۲۳	۱۹	۲۶	۲۳	۲۰	۱۹	۲۸	جمعہ
۲۰	۵	۲۴	۲۰	۲۷	۲۴	۲۱	۲۰	۲۹	جمعہ ارتھی
۲۱	۶	۲۵	۲۱	۲۸	۲۵	۲۲	۲۱	۳۰	بازار
۲۲	۷	۲۶	۲۲	۲۹	۲۶	۲۳	۲۲	۳۱	بازار ارتھی
۲۳	۸	۲۷	۲۳	۳۰	۲۷	۲۴	۲۳	۱	صالی
۲۴	۹	۲۸	۲۴	۳۱	۲۸	۲۵	۲۴	۲	چهار شنبہ
۲۵	۱۰	۲۹	۲۵	۱	۲۹	۲۶	۲۵	۳	پنجشنبہ
۲۶	۱۱	۳۰	۲۶	۲	۳۰	۲۷	۲۶	۴	جمعہ
۲۷	۱۲	۳۱	۲۷	۳	۳۱	۲۸	۲۷	۵	جمعہ ارتھی
۲۸	۱۳	۱	۲۸	۴	۱	۲۹	۲۸	۶	بازار
۲۹	۱۴	۲	۲۹	۵	۲	۳۰	۲۹	۷	بازار ارتھی
۳۰	۱۵	۳	۳۰	۶	۳	۳۱	۳۰	۸	صالی

نومول شمس باید

اول ایام باجور
اگستوس ارتھی

آخر ایام باجور

لیلاہ قمار
اگستوس رومی

پوسہ

شوال المکرم	شهور			کلیف	محرم	شعبان	رمضان	شوال المکرم	شوال المکرم
	۱	۲	۳						
عید فطر	۳۱	۱	۴۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
	۳۳		۴۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
ولادت مرع	۴۵		۴۸	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۴۷		۴۸	۲	۳	۴	۵	۶	۷
تغول شش سنبله	۴۹		۴۷	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۴۱		۴۷	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۴۳		۴۷	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۴۴		۴۷	۲	۳	۴	۵	۶	۷
اق	۴۵		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۴۷		۴۲	۲	۳	۴	۵	۶	۷
شهر العین	۴۹		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۵۰		۴۲	۲	۳	۴	۵	۶	۷
جبل	۵۱		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۵۳		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
ابولون ازنجی	۵۵		۴۲	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۵۷		۴۵	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۵۹	۹	۴۵	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۰		۴۵	۲	۳	۴	۵	۶	۷
ابولون رونجی	۶۰		۴۵	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۱		۴۵	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۶۱		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۲		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۶۳		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۴		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۶۵		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۶		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۶۷		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۶۸		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۶۹		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۷۰		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۷۱		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۷۲		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۷۳		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۷۴		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۷۵		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۷۶		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۷۷		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۷۸		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
راق	۷۹		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷
	۸۰		۴۶	۲	۳	۴	۵	۶	۷

شهر	روز		ملاعق	طهارت	عصا	عشا	ایام مشهور	زی القعه
	روز	شماره						
۱	۲	۱۱	۴۱	۴۹	۴۱	۴۴	۹	۲۶
۲	۳	۱۰	۴۲	۵۰	۴۱	۴۴	۹	۲۸
۳	۴	۱۶	۴۰	۵۱	۴۲	۴۴	۹	۳۰
۴	۵	۱۷	۴۷	۵۲	۴۲	۴۴	۹	۳۲
۵	۶	۱۸	۴۶	۵۳	۴۲	۴۴	۹	۳۴
۶	۷	۱۹	۵۲	۵۴	۴۲	۴۴	۹	۳۶
۷	۸	۲۰	۵۳	۵۵	۴۲	۴۴	۹	۳۸
۸	۹	۲۱	۵۶	۵۶	۴۲	۴۴	۹	۴۰
۹	۱۰	۲۲	۵۸	۵۸	۴۲	۴۴	۹	۴۲
۱۰	۱۱	۲۳	۱۲	۵۹	۴۲	۴۴	۹	۴۴
۱۱	۱۲	۲۴	۱۳	۱	۴۲	۴۴	۹	۴۷
۱۲	۱۳	۲۵	۱۴	۲	۴۲	۴۴	۹	۵۰
۱۳	۱۴	۲۶	۱۵	۳	۴۲	۴۴	۹	۵۲
۱۴	۱۵	۲۷	۱۶	۴	۴۲	۴۴	۹	۵۴
۱۵	۱۶	۲۸	۱۷	۵	۴۲	۴۴	۹	۵۶
۱۶	۱۷	۲۹	۱۸	۶	۴۲	۴۴	۹	۵۷
۱۷	۱۸	۳۰	۱۹	۷	۴۲	۴۴	۹	۵۸
۱۸	۱۹	۳۱	۲۰	۸	۴۲	۴۴	۹	۵۹
۱۹	۲۰	۱	۲۱	۹	۴۲	۴۴	۹	۶۰
۲۰	۲۱	۲	۲۲	۱۰	۴۲	۴۴	۹	۶۱
۲۱	۲۲	۳	۲۳	۱۱	۴۲	۴۴	۹	۶۲
۲۲	۲۳	۴	۲۴	۱۲	۴۲	۴۴	۹	۶۳
۲۳	۲۴	۵	۲۵	۱۳	۴۲	۴۴	۹	۶۴
۲۴	۲۵	۶	۲۶	۱۴	۴۲	۴۴	۹	۶۵
۲۵	۲۶	۷	۲۷	۱۵	۴۲	۴۴	۹	۶۶
۲۶	۲۷	۸	۲۸	۱۶	۴۲	۴۴	۹	۶۷
۲۷	۲۸	۹	۲۹	۱۷	۴۲	۴۴	۹	۶۸
۲۸	۲۹	۱۰	۳۰	۱۸	۴۲	۴۴	۹	۶۹
۲۹	۳۰	۱۱	۳۱	۱۹	۴۲	۴۴	۹	۷۰
۳۰	۳۱	۱۲	۳۲	۲۰	۴۲	۴۴	۹	۷۱

تحويل شمسی
اول حریف

تشریح اول

تشریح اول

رف

می می

ر

شهور		حج		محرم		صفر		ربيع الثاني		ربيع الأول	
		١	٢	١	٢	١	٢	١	٢	١	٢
أبواب مشهورة	١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١
	٢	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤
	٣	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥
	٤	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦
	٥	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧
	٦	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨
	٧	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩
	٨	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠
	٩	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١
	١٠	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢
	١١	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣
	١٢	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤
	١٣	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤	٥
	١٤	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤	٥	٦
	١٥	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧
	١٦	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨
	١٧	٣٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
	١٨	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠
	١٩	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١
	٢٠	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢
	٢١	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣
	٢٢	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤
	٢٣	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥
	٢٤	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦
	٢٥	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧
	٢٦	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨
	٢٧	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩
	٢٨	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠
	٢٩	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١
	٣٠	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢
٣١	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	

خمسة عشر
بعضها
بعضها
بعضها
بعضها

وقت طلوع اشجار

تشرين ثاني افرنجي

اختصار حسنة
وزن قاسم

ل
ر

زیرده تحریر و بیان اولناز و قایع مشهوره تاریخاری جهتبله ایکی قسم
اعتبار ایلدیلشددر بر قسمی سنه هجریه تیویه علیه افضل التحیه افندمزدن
مقدم و قسم دیگر ی سنه سنیه هجریه دن مؤخر و قوعه کلان و قایعدر

(هجرتدن مقدم)

سنین

- ۶۲۱۲ تقویم التواریخ اعتبارنجه خلعت آدم علیه السلام
۴۵۸۳ اوروپا لولک ضبص و تحریر لر ی موجبنجه هو ط آدم علیه السلام
۳۹۷۴ طوفان نوح علیه السلام
۳۵۴۸ مصرک ابتدای معموری
۲۸۱۲ ملوک بنی اثورک ابتدای ظهوری
۲۶۶۰ ملوک ازمنیه نک ظهوری
۲۵۸۰ ابراهیم علیه السلامک ولادتی
۲۴۸۰ اسماعیل علیه السلامک ختانی
۲۳۱۷ یعتوب علیه السلامک مصری تشریف لاری
۲۲۹۱ مصرده یلدی سنه تمتد اولان قیسط و خلا
۲۱۷۶ فرعونک مصرده افعال ذاکوری اعدای
۲۱۱۶ لاتین قرالینک ابتدای تشکلی
۲۰۷۵ آنته قرالینک ابتدای تشکلی
۲۰۷۵ موسی علیه السلامک مصردن خروج لاری
۲۰۳۴ ملوک یهونک ابتدای حکومتی
۱۱۹۲ سرای برونده بزاندونک ابتدای بنا و اسکانی
۱۷۰۹ آنته حکومتک جمهوریتیه انقلابی
۱۶۳۷ داود علیه السلامک بریه الشامه پادشاه لاری
۱۵۵۸ سلیمان علیه السلامک پادشاه لاری

۱۴۷۰	سلانیک جانینده واقع ماکدونیا حکومتک ابتداسی
۱۳۵۲	ملوک بنی ائوزدن بابل حکومتک ایرلسی
۱۳۳۷	روما شهرینک بنا اولغسی
۱۱۵۵	بابل قرالی بخت انصرك زبیه الشام و قدس شریفنی تخریبی
۱۱۱۰	عجم پادشاهلغنگ کیانیان طبقه سنه انتالی
۱۱۰۸	مصری عجمرك استیلاسی
۹۱۶	اسکندرک مصری عجملردن استردادی
۹۱۰	اسکندرک ایرانی استیلاسی و دارانک قتل
۷۱۷	ماکدونیا قرالینک روما جمهوریتنه التحاق
۶۱۳	مصرک رومایه التحاق
۵۸۳	حضرت عیسی علیه السلامک میلادی
۵۱۷	روماده پاپا نصی
۴۸۴	جام ایجادی
۳۶۸	طبقة ساسانیانک ظهوری
۲۳۴	ایاصوفیهنک بناسی
۲۰۱	صورتاروسنک ایجادی
۱۶۳	فرانسه قرالینک ابتدای تشکلی
۵۳	ولادت حضرت رسالتیناهی
۴۰	توی قلنک ایجادی
۳۳	له قرالینک تشکلی
۲۵	اسفوجیا قرالینک تشکلی
۱۴	انکلیز قرالینک تشکلی
۱۱	اسپانیا قرالینک تشکلی

(هجرتن و مؤخر)

- ۱۰ هجرت نبویه علیه افضل ۴۰ مالوک بنی امیه تک ظم و زنی
التحیه
- ۱۰ حج و داع ۴۹ غلطه ده واقع عرب
جامعک اولکی بناسی
- ۱۰ ارتحال حضرت پیغمبر علیه ۶۱ وقعه دلسوز کر بلا
السلام
- ۱۴ خلافت حضرت ابو بکر ۷۵ ضرب سکه اسلامیه
رضی الله عنه
- ۱۳ خلافت حضرت عمر رضی ۸۰ ولادت امام اعظم رحمه الله
الله عنه
- ۱۴ بناء بصره ۸۲ سجلیا جزیره سنبله سنینا
عبرورلی
- ۱۴ فتح شام ۹۵ غلطه جامعک ایکنجی بناسی
فتح قیصریه
- ۱۹ فتح مضر ۱۲۰ ایجاد کاغد
فتح مضر
- ۲۴ خلافت حضرت عثمان ۱۲۱ عربلر بیننده علم کیمبانک
شبوخی
- رضی الله عنه
- ۲۷ فتح جزیره بربیس ۱۳۲ مالوک بنی امیه تک انقراضی
خلافت حضرت علی رضی
- ۳۵ خلافت حضرت علی رضی ۱۳۳ ظهور دولت آل عباس
الله عنه
- ۳۶ استانولک ایلاک محاصره سی ۱۳۹ اندلسه دولت بنی امیه تک
تشکنی
- ۴۰ ابتدای ظهور حوادث ۱۵۰ وفات امام اعظم رحمه الله
هارون الرشیدک اسکنداره
- باروت
- ورودی

- ۱۸۲ دایمارقه قرالینک تشکیلی ۶۸۸ شهر یاران عثمانیان نام جلیله
 ۲۹۷ مغربده دولت فاطمیه نیک تشکیلی
 ۲۶۲ روسیه دولتینک تشکیلی
 ۴۲۳ اندلسده بنی امیدنک انقراضی ۷۱۷ فتح بروسه
 ۴۲۲ دولت سلجوقیه نیک ظهوری ۷۲۸ ضرب سکه عثمانیه
 ۴۵۵ حجار قرالینک تشکیلی ۷۲۹ دولت علیده موظف
 ۵۱۶ ایجاد ساعت
 ۵۲۹ پورنکیر قرالینک تشکیلی ۷۵۸ شهزاده سلیمان پاشا نیک
 ۵۶۷ ملوک ابویه نیک انقراضی
 ۶۰۴ مولود شریف قرالینک تشکیلی
 ابتدای اجراسی
 ۶۳۱ وفات حضرت مولانا
 قدس سره
 ۶۵۶ دولت عباسیه انقراضی
 ۶۸۶ باروت استعمالنک شیوعی
 ۶۸۶ کوزلک ایجادی
 ۶۸۷ کپلرده استعمال اولنان
 پوصله نیک ایجادی
 ۶۸۷ دولت سلجوقیه نیک انقراضی ۷۹۷ روسهده جامع کیرک بناسی
 ۶۸۸ دولت علییه عثمانیه نیک تشکیلی
 ظهوری
 ۸۰۴ وقعه نیوز
- ۷۶۲ طوب ایجادی
 ۷۶۳ فتح ادرنه
 ۱۸۴ مصرده دولت چراکسه نیک ظهوری
 ۷۹۱ قوصوه محاربه سی
 ۷۹۱ وفات شاه محمد بهاء ادین
 نیشیند قدس سره
 ۷۹۶ فتح سلاوینک ویچی شهر
 ۷۹۷ روسهده جامع کیرک بناسی
 ۷۹۸ فتح نیکیولی
 ۸۰۴ وقعه نیوز

- ۸۲۵ قحچ یانیه
 ۸۴۸ وقعه وارنه
 ۸۵۰ صنعت طباعتك ايجادى
 ۸۵۷ قوصوه وقعه ثابتهسى
 سلطان مرادك مظفر بى
 ۸۵۷ روم ايلي حصارينك بناسى
 ۸۵۷ قحچ استانبول
 ۸۵۸ اسكى سرايك بناسى
 ۸۶۲ امر يقانك كشفى
 ۸۶۵ بنى ايوب دولتنك انقراضى
 ۸۶۷ فاتح جامعك بناسى
 ۸۶۸ اتمام جامع فاتح
 ۸۷۳ سراى جديدك بناسى
 ۸۷۵ سراى جديدك اتمامى
 ۸۸۰ منكللى كرايخانك دولت
 عثمانيه به اطاعتى
 ۸۹۲ كال ريسك دونما ايله
 اسپانيا به عزيمتى
 ۹۰۳ بنائى جامع سلطان بازيد
 ۹۰۳ اميدرونى طريقنك كشفى
 ۹۲۰ وقعه چالدران
 ۹۲۳ در سعادتده رسانه نك بناسى
 ۹۲۲ قيون ساعتك ايجادى
 ۹۲۲ قحچ حلب وشام
 ۹۲۶ قحچ مصر
 ۹۳۷ عاصى عزاليك هلاكى
 ۹۳۲ سلطان سليمان فرانسى
 حيايهسى
 ۹۳۵ ويانه نك برنجى محاصرهسى
 ۹۴۴ عدنك تسخيرى
 ۹۴۷ امپراطور قارلوسك هزيمتى
 ۹۵۷ سليمانيه جامعك انشاسنه
 شروع اولمىسى
 ۹۵۷ بحار قرالينك نمچه
 امپراطور لغنه الحاقى
 ۹۶۱ بحر محيط شرقى به سىدى
 ريسك برنجى سفرى
 ۹۶۵ سليمانيه جامعك اتمامى
 ۹۷۹ قلع على پاشانك قبودان
 دريانصى
 ۹۸۵ اهل اسلامك اندلسدن
 جغديغى
 ۹۸۷ انشاء رصد تقى الدين
 وحساب اصول اعشارى

۱۰۱۴. عمالک اسلامیه و دلتانک ۱۲۴۲ مکتب طبیه نیک تأسیسی
 ظهوری ۱۲۵۳ جسر عنیه نیک التاسیسی
۱۰۵۰. انقیب۔ نیک اسلامبولده ۱۲۵۴ قرانتنه نظامنک وضعی
 شیوع استعمالی ۱۲۵۵ تنظیمات خیریه
۱۰۵۱. اوروپاده غزته نیک ایجادی ۱۲۶۰ جسر جدیدک انشاسی
 ۱۰۹۴. ویانه نیک ایکنجی محاصردهسی ۱۲۶۳ مکاتب رشديه نیک تأسیسی
۱۱۱۶. یوک بترونک رو۔ بدیه ۱۲۷۸ طورپیل تهبیر اولنان دکز
 نظام وضعی لغهر نیک ایجادی
۱۱۳۵. اسکاردده دار الطباعه ۱۲۸۱ ولایات تأسیسی
 تأسیسی اصلاحتخانده تأسیسی ۱۲۸۱
۱۱۶۷. تاقیح بقری اختراعی ۱۲۸۲ پرومیه لیلرک اوشتریا یاله
 ۱۱۹۹. بالون ایجادی صادوه محاربه سی
۱۲۰۱. تلغراف ایجادی ۱۲۸۳ منافع عمومیه صندوقلربنک
 ۱۲۱۳. فرانسه اولرک مصری استیلاسی تأسیسی
۱۲۱۵. طاش بضمه سنک ایجادی ۱۲۸۳ ایکنه لی تفننک ایجادی
 ۱۲۱۶. مصرک فرانسه اولردن ۱۲۸۴ سلطان عبدالعزیز خانک
 استخلاصی اوروپایه سیاحتی
۱۲۲۲. واپور ایجادی ۱۲۸۶ قوه عمومیه عسکریه مرک
 ۱۲۲۲. اوروپا مضاحه عمومیه سی تأسیسی
۱۲۴۰. تیمور یول ایجادی ۱۲۸۶ سویس جندولنک کسادی
 ۱۲۴۱. وقعه خیریه و تأسیس ۱۲۸۷ پروسیا و فرانسه دولترینک
 عساکر نظامیه محاربه سی

- ۱۲۸۷ المانیة ایپراطورلغنك اعلانی ۱۲۹۰ غلطه ده تونل كشاندى
- ۱۲۸۷ ایتالیا دولتلك رومایی ۱۲۹۰ اناطولی به شمشدو فرانسیسی
- استیلاسی ۱۲۹۳ قانون اساسینك وضعی
- ۱۲۸۷ فرانسه لك جمهوریتنه انقلابی ۱۲۹۴ مجلس مبعوثانك ابتدای
- ۱۲۸۸ تراموايك درسعادته انعقادى
- ۱۲۹۴ درسعادته ملكیه عسكری اجدائی
- ۱۲۸۸ توتونك تحت الحصاره اجدائی
- ادخالى ۱۲۹۵ روسیه بحاربه اخیره سی
- ۱۲۸۹ ترسانه عامر ده حوض ۱۲۹۵ برلین قونفره سی
- سایح استعمالی ۱۲۹۷ موزه نك رسم كشاندى
- * تاریخ دیلاد اعتباریله بعض وقایع *
- ۱۸۴۰ بیوك نابویونك سنت الن اطه سندن نقل اولنان نیشنك
- پارسه دخولی
- ۱۵۱۶ استوغرافنك موجودی (ژان فری نه م) ك وفاتی
- ۱۸۷۴ نابولیون بوناپارتی اعدام ایچون (ماشین انفرنك) یعنی
- منجیق دوزخی اطلاق ایندیلان آلت ناریه نك جزویتار
- طرفندن ترتیب و تعیین اولمسی
- ۱۲۷۹ فرانسه دولتی طرفندن سلطان عبدالعزیزه ارسال اولنان
- مرصع لزیبون دونور نشانك موسیو موتیه بدیلته تقدیمی
- (سلاطین عظام عثمانیه نك تاریخ ولادت و جلوس)
- (و ارتحالربنی و مدت عمر و سلطنت و مدفن)
- (شهر نقلربنی مین جدولدر)

* اسامی سلاطین عظام حضرت ابوله مدفن شریفی *

غازی سلطان عثمان خان برو سده حصار اچنده مدفوندر
(ولادت) (جلوس) (ارتحال) (مدت سلطنت) (مدت عمر)

۶۵۶ ۶۹۹ ۴۷۲۶ ۷۲۱ ۲۷ ۷۰

غازی سلطان اوزخان پدر لری جوارنده مناسرت نام تر به ده مدفوندر

۶۸۰ ۷۲۶ ۷۱۷ ۷۶۰ ۳۵ ۸۱

غازی سلطان مراد خان برو سده چکر که نام محله مدفوندر

۷۲۶ ۷۶۱ ۷۹۱ ۱۵ ش ۳۱ ۶۵

شهید

غازی سلطان یلدرم بازیدخان برو سده جامعلری قرینده مدفوندر

۷۶۱ ۷۹۱ ۷۱۵ ۱۵ ش ۱۳ ۴۴

چلبی سلطان محمد خان برو سده یشیل جامع جوارنده مدفوندر

۷۸۱ ۸۱۶ ۸۲۴ ۸ ۴۳

غازی سلطان مراد خان ثانی برو سده جامعلری قرینده مدفوندر

۸۰۶ ۸۲۴ ۸۵۵ ۵ م ۳۰ ۶ شهر ۴۹

غازی سلطان ابو الفتح محمد خان استانبولده جامعلری محرابی جهتنده در

۸۳۳ ۸۵۵ ۸۸۶ ۱۶ م ۴ را ۳۱ ۵۳

غازی سلطان بازیدخان استانبولده جامعلری جوارنده مدفوندر

۸۵۱ ۸۸۶ ۹۲۰ ۱۰ را ۳۲ ۶۷

غازی یاوز سلطان سلیم خان استانبولده جامعلری جوارنده مدفوندر

۸۷۵ ۹۱۸ ۹۱۸ ۱۸ ص ۹ ۹ ۸ ۹ شهر ۵۱

غازی سلطان سلیمان خان استانبولده جامع شریفاری او کئنده مدفوندر
(ولادت) (جلوس) (ارتحال) (مدت سلطنت) (مدت عمر)

۹۰۰ اش ۹۲۶ ۴۱ ۹۷۴ ۲۰ ص ۴۸ ۸۴

غازی سلطان سلیم خان ثانی ایاصوفیه جامع شریفی قریبنده مدفوندر

۹۳۰ ۶ ۹۷۴ ۹ را ۹۸۲ ۲۷ ش ۸ ۵ شهر ۵۰

غازی سلطان مراد خان ثالث ایاصوفیه جوارنده مدفوندر

۹۵۳ ۵ جا ۹۸۳ ۸ ن ۱۰۰۳ ۸ حا ۲۰ ۸ شهر ۵۰

غازی سلطان محمد خان ثالث ایاصوفیه جوارنده سلیم خان ثانی یاننده
مدفوندر

۹۷۴ ۷ ذ ۱۰۰۳ ۱۶ جا ۱۱۱۲ ۱۲ اب ۹ ۳۷

غازی سلطان احمد خان استانبولده جامع شریفاری جوارنده مدفوندر

۹۹۸ ۱۲ ج ۱۰۱۲ ۱۸ اب ۱۰۲۶ ۲۲ ذ ۱۴ ۲۸

سلطان مصطفی خان بن محمد خان

۱۰۰۱ ۱۰۲۶ ۲۲ ذ ۱۰۴۸ فراغ عمره را ۳ شهر

سلطان عثمان خان ثانی پدیاری سلطان احمد خان یاننده مدفوندر

۱۰۱۳ ۱۰۱۳ ۱۳ را ۱۰۳۱ ۹ ب ۴ ۴ شهر ۱۸

دفعه ثانیة سلطان مصطفی خان ایاصوفیه جامع شریف حویلینده
تر به سنده مدفوندر

۴۸ ۱۰۳۲

۱۰۴۸ اوفات را ۱۱ شهر

غازی سلطان مراد خان رابع پدیاری سلطان احمد خان یاننده مدفوندر

۱۰۱۸ ۲۸ جا ۱۰۳۲ ۱۵ ذ ۱۰۴۹ ۱۶ ۱۱ شهر ۳۱

سلطان ابراهیم خان ایاصوفیه دہ غمیلری سلطان مصطفی تر بہ سندہ
مدفوندر

(ولادت) (جلوس) (ارنیمال) (مدت سلطنت) (مدت عمر)

۱۰۲۴ ۱۳ ال ۱۰۴۹ ۱۶ ال ۱۰۵۸ ۷ فراغ ۸ ۹ شهر ۳۴

۲۹ ب وفات

غازی سلطان محمدخان رابع باغچہ قیوسندہ والدہ لری تر جان سلطان
تر بہ سندہ مدفوندر

۱۰۵۱ ۲۹ ن ۱۰۵۸ ۱۷ ب ۱۰۹۹ فراغ ۴۰ ۵۳ شهر ۵۳

۱۱۰۴ وفات

سلطان سلیمان ثانی جدلری سلطان سلیمان مدفوندر

۱۰۵۲ ۱۰۹۹ ۱۱۰۲ ۳ ۸ شهر ۵۰

سلطان احمدخان ثانی جدلری سلطان سلیمان تر بہ سندہ مدفوندر

۱۰۵۲ ۲۶ ذ ۱۱۰۲ ۱۵ ال ۱۱۰۶ ۴ ۸ شهر ۵۴

سلطان مصطفی خان ثانی باغچہ قیوسندہ والدہ تر بہ سندہ مدفوندر

۱۰۷۴ ۱۱۰۶ ۲۲ ج ۱۱۱۵ ۸ ۸ شهر ۴۰

غازی سلطان احمد ثالث باغچہ قیوسندہ والدہ تر بہ سندہ مدفوندر

۱۰۸۴ ۱۱۱۵ ۲۲ ر ۱۱۴۳ فراغ ۲۷ ۱۱ شهر ۶۵

۱۱۴۹ وفات

غازی سلطان محمودخان باغچہ قیوسندہ والدہ تر بہ سندہ مدفوندر

۱۱۰۸ ۴ م ۱۱۴۳ ۱۵ ا را ۱۱۲۸ ۲۸ ص ۲۵ ۶۰

سلطان عثمان خان ثالث برادر لری سلطان محمودخان جوارندہ مدفوندر

۱۱۱۰ ۱۱۶۸ ۲۸ ص ۱۱۷۱ ۱۶ ض ۳ ۱۱ شهر ۶۰

سلطان مصطفی خان ثالث استانبولده لاله‌لی جامعی ساحه سنده مدفوندر

(ولادت) (جلوس) (ارتحال) (مدت سلطنت) (مدت عمر)

۱۱۲۹ ۱۱۷۱ ۱۶ ص ۱۱۸۷ ۱۱۸۷ ۱۶ ۸ شهر ۵۸

غازی سلطان عبدالحمید خان باغچه قیو سنده مدرسہ لرینه متصل

تر به لنده مدفوندر

۱۲۲۷ ۱۱۸۷ ۱۰ ال ۱۲۰۳ ۱۲۰۳ ۱۵ ۸ شهر ۶۶

غازی سلطان سلیم خان ثالث پدر لری سلطان مصطفی خان تر به سنده در

۱۱۷۵ ۱۲۰۳ ۱۲۲۲ فراغ ۱۸ ۸ شهر ۴۸

۱۶ اب وفات ۱۲۲۳

سلطان مصطفی خان رابع پدر لری سلطان عبدالحمید خان تر به سنده

مدفوندر

۱۱۹۳ ۱۲۲۳ ۲۱ را ۱۲۲۳ ۱۲۲۳ ۱ ۲ شهر ۳۰

غازی سلطان محمود خان ثانی استانبولده چنبرلی طاش جوارنده تر به

مخصوصه لنده مدفوندر

۱۱۹۹ ۱۲۲۳ ۴ جا ۱۲۵۵ ۱۲۵۵ ۱۹ را ۳۲ ۱۰ شهر ۵۵

غازی سلطان عبدالحمید خان سلطان سلیم جامعی جوارنده تر به

مخصوصه لنده مدفوندر

۱۲۳۷ ۱۲۵۵ ۱۹ را ۱۲۷۷ ۱۲۷۷ ۱۷ ان ۲۲ ۹ شهر ۴۰

سلطان عبدالعزیز خان پدر لری سلطان محمود خان ثانی تر به سنده

مدفوندر

۱۲۴۵ ۱۲۷۷ ۱۷ ان ۱۲۹۳ ۱۲۹۳ ۷ جا ۱۶ ۴ شهر ۴۸

فراغ ارتحال ۱۲ جا

خاقان سابق سلطان مرادخان خامس حضر تلری مبتلا اولدقاری

علت جهتیه متخلم اولدیله

۱۲۵۶ ۲۵ ب ۱۲۹۳ ۷ جا ۱۲۹۳ ۳ شهر

انجلاع ۱۱ اش ۳ يوم

✽ السلطان ابن السلطان السلطان ✽ الغازی قبدالمجیدخان ✽

✽ ثانی ✽ ابن السلطان الغازی عبداالمجیدخان ایدالله خلافته الی ✽

✽ آخر الدوران افندمن حضر تلرینک تاریخ مولود سعادت ✽

✽ نمودی بیک ایکوز الی سکر سنه سی شعبان شریفنک اون ✽

✽ سکرنجی کونی اولوب بیک ایکوز طقسان اوچ ✽

✽ سنه سی شعبان شریفنک اون برنجی کونی ✽

✽ بالارث والاستحقاق سریرارای خلافت ✽

✽ وسلطنت اولشارذر جناب مالک الماک ✽

✽ ذات ملوکانه لرینی کمال موقیت ✽

✽ ومظفریت ایله الی یوم القیام ✽

✽ تخت عالی بخت خلافت ✽

✽ شاهانه لرنده بر دوام ✽

✽ ایلیه آمین ✽

دولت علیہ ننگ مراتب ملکیت و عسکر بہ سنہ منسوب منسوب
 و معزول و کلای فحام و مشیران و وزرای عظام حضراتیک
 اسامی سبلہ منشأ و حال حاضر لرینی مبین جدولدر

اسامی	منشی	حال حاضر لرینی
نامق پاشا	عسکر بہ دن	امور نافعه قومیسونی رئیس اولی و ہیئت اعیانندن و یاورا اکرم
عبدالکریم نادر پاشا	عسکر بہ دن	معزول
حاجی عزت پاشا	عسکر بہ دن	
حمیدی پاشا	مابین ہمایونندن	سرقرنای حضرت شہریاری
ولی الدین پاشا	ملکیہ دن	معزول
مصطفی پاشا	عسکر بہ دن	حزبہ نظارتی محاکات رئیس عمومیسی
محمد ندیم پاشا	ملکیہ دن	داخلیہ ناظری
میراخورہ مصطفی پاشا	مابین ہمایونندن	معزول
ادھم پاشا	عسکر بہ دن	ویانہ سفیری
احمد جلال پاشا	ملکیہ دن	ہیئت اعیانندن و انتخاب مأمورین قومیسونی رئیس
کانی پاشا	ملکیہ دن	تہاعدصندغی ناظری و ہیئت اعیانندن
ادھم پاشا	عسکر بہ دن	ہیئت اعیانندن
اسماعیل پاشا		خدیو مصر سابق
محمد علی پاشا زادہ		

اسامی	ممشئی	حال حاضر لری
جلیم پاشا	ملکیہ دن	معزول
محمد عاکف پاشا	ملکیہ دن	معزول
محمد صادق پاشا		تونس و ایسی
جلیم پاشا	عسکر بدن	ہیئت اعیانہ دن
محمد توفیق پاشا	ملکیہ دن	معزول
درویش پاشا	عسکر بدن	سلاٹک و ایسی
صفوت پاشا	ملکیہ دن	عموم دواثر مقتشی
محمد خورشید پاشا	ملکیہ دن	انقرہ و ایسی
حاجی و سیم پاشا	عسکر بدن	معزول
احمد جودت پاشا	قاضی عسکر لکھن	عذلیہ ناظری
قسطنطاک موسورس پاشا	ملکیہ دن	لوندہ سفیری
احمد راسم پاشا	ملکیہ دن	طرابلس غرب و ایسی
محمد تقی الدین پاشا	علیہ دن	بغداد و ایسی
اسماعیل پاشا	عسکر بدن	تفتیش عسکری رئیس ثانیسی
ناشد پاشا	ملکیہ دن	معزول
محمد توفیق پاشا		خدیو مصر
محمد رافت پاشا	عسکر بدن	معزول
منصور پاشا		مصر دہ
صادق پاشا	ملکیہ دن	معزول
عاصم پاشا	ملکیہ دن	خارجیہ ناظری
صفوت پاشا	عسکر بدن	معزول

مشیء	اسامی
حال حاضر لری	مصطفی پاشا
عسکریدن ارضروم والیسی	عزت پاشا
عسکریدن دیار بکر والیسی	کمال پاشا
ملکیه دن هیئت اعیان دن	روف پاشا
عسکریدن خاصه اردو مشیری	ردیف پاشا
عسکریدن معزول	جدی پاشا
ملکیه دن سوریه والیسی	احمد مختار پاشا
عسکریدن تقنیش عسکری رئیس	سرور پاشا
ملکیه دن شورای دولت رئیس	صبحی پاشا
ملکیه دن اوقاف همایون ناظری	سامح پاشا
عسکریدن معزول	عرفان پاشا
ملکیه دن سجل احوال قومیسونی رئیس	ابراهیم پاشا
عسکریدن هیئت اعیان دن	نصرت پاشا
عسکریدن یاوز اکرم	مصطفی عاصم پاشا
عسکریدن یانبه والیسی	عبدالرحمن پاشا
ملکیه دن امور نافعہ قومیسونی اعضا سندن	اسماعیل پاشا زاده
مصدره	حسین پاشا
مصدره	حسن پاشا
مصدره	دامادی ابراهیم پاشا
مصدره	طوسون پاشا
مصدره	ابراهیم پاشا

منشی	اسامی
حال حاضر لری	رستم پاشا
ملکیه دن جبل لبنان متصرفی	احمد ایوب پاشا
عسکریدن مناسترو ایسی و اوچنچی اردو مشیری	علی صائب پاشا
عسکریدن طوپخانه عامره مشیری	نوبار پاشا
ملکیه دن مصرده	عارفی پاشا
ملکیه دن هیئت اعیانندن	یوسف پاشا
ملکیه دن طرزون والی و کیلی	ابراہام پاشا
ملکیه دن هیئت اعیانندن	ناصر پاشا
ملکیه دن معزول	احمد حمدی پاشا
عسکریدن معزول	ابراہیم پاشا
ملکیه دن معزول	علی پاشا
ملکیه دن ایدین والیسی	غالب پاشا
ملکیه دن امور نافعہ قومیسونی اعضا سندن	اشرف پاشا
عسکریدن معزول	شریف پاشا
مصرده	ذظیف پاشا
ملکیه دن معزول	علاقو پاشا
ملکیه دن روم ایلی شرقی والیسی	مصطفی فاضل پاشا زاده
	عثمان پاشا
ملکیه دن مصرده	مظہر پاشا
ملکیه دن شهر امینی	رفعت پاشا
ملکیه دن امور نافعہ قومیسونی اعضا سندن	عثمان پاشا
عسکریدن حریمہ ناظر ہی و ماہین ہماہون مشیری	

منشی	اسامی
حال حاضر لری	حسن تحسین پاشا
عسکریدن معزول	حسن پاشا
ملکیه دن وان والیسی	حسین فوزی پاشا
عسکریدن بشنجی اردو مشیری	کامل پاشا
ملکیه دن معارف ناظری	صوآ پاشا
ملکیه دن معزول	قدری پاشا
ملکیه دن معزول	سعید پاشا
ملکیه دن باش وکیل و هیئت اعیان دن	احمد و فقیق پاشا
ملکیه دن خداوندکار والیسی و هیئت	زاماد محمود پاشا
ملکیه دن (اعیان دن)	عبدالله پاشا
ملکیه دن معهوره العزیز والیسی	سعید پاشا
عسکریدن قونیه والیسی	قسطامی پاشا
ملکیه دن سیسام بکی	شریف عون الرفیق پاشا
ملکیه دن شورای دولت اعضا سندن	شاگر پاشا
عسکریدن پترسبورغ سفیری	فواد پاشا
عسکریدن یاورا کرم	غلاکساندر پاشا
ملکیه دن معزول	خیرالدین پاشا
ملکیه دن هیئت اعیان دن	فوتبادی پاشا
ملکیه دن کرید والیسی	رامم پاشا
ملکیه دن معزول	التوفی زاده اشماعیل پاشا
ملکیه دن هیئت اعیان دن	هدایت پاشا
عسکریدن	

منشی	حال حاضرری	اسامی
ملکیه دن	معزول	منیف پاشا
ملکیه دن	اطنه والینی	عابدین پاشا
	مصزده	ریاض پاشا
عسکریدن	معزول	حسین حسنی پاشا
عسکریدن	یاوراکرم	علی نظامی پاشا
عسکریدن	دردنجی اردو مشیری	سید فضل پاشا
ملکیه دن	پارس سفیری	نافذ پاشا
عسکریدن	بحر یه ناظری	اسعد پاشا
ملکیه دن	شیخ الحرم	حسن پاشا
عسکریدن	ارکان حریره بحر به رئیس	شوکت پاشا
ملکیه دن	شورای دولت تنظیمات دارائی	هوبارت پاشا
ملکیه دن	برلین سفیری (رئیس ثانسی)	محمد پاشا
		سعداه پاشا

جنتیگان سلطان مرادخان رابع حضرت تازیانه بغدادی تشریف نوردن
صکره بغداده تعیین پیوریلان ولات عظام حضرت اتیک اسامی
ومدت مأموریتلرینی مبین جدوالدر

اسامی	تاریخ مأموریت	مدت اقامت
	سنه	سنه شهر ایام
کوچک حسن پاشا	۱۰۴۸	۰ ۴ ۰
ذرویش محمد پاشا	۱۰۴۹	۱۳ ۰ ۳
دفعه ثانیه کوچک حسن پاشا	۱۰۵۲	۵ ۰ ۲
ذلی حسین پاشا	۱۰۵۴	۱۵ ۵ ۰
حیدر اغا زاده محمد پاشا	۱۰۵۴	۱۱ ۰ ۱
کوچک موسی پاشا	۱۰۵۵	۲۲ ۰ ۱
ابراهیم پاشا	۱۰۵۶	۱۵ ۲ ۱
سمز موسی پاشا	۱۰۵۸	۲۱ ۱ ۱
ملک احمد پاشا	۱۰۵۹	۲۸ ۱۰ ۰
توغای زاده ارسلان پاشا	۱۰۵۹	۰ ۶ ۰
حسین پاشا	۱۰۶۰	۰ ۱۰ ۰
سالحدار قره مصطفی پاشا	۱۰۶۱	۲۳ ۰ ۲
سالحدار مر ترضی پاشا	۱۰۶۳	۰ ۱۱ ۲
اق محمد پاشا	۱۰۶۵	۱۵ ۴ ۱
خاصکی محمد پاشا	۱۰۶۷	۱۷ ۰ ۲
دفعه ثانیه صالحدار مر ترضی پاشا	۱۰۶۹	۲ ۷ ۲
قنور مصطفی پاشا	۱۰۷۲	۱۸ ۱۰ ۱

مدت اقامت			تاریخ مأموریت	اسامی
سنه	شهر	ایام	سنه	
۰	۶	۰	۱۰۷۴	یعوق مصطفی پاشا
۲۶	۸	۰	۱۰۷۵	دفعه ثانیہ سلحدار قرہ مصطفی پاشا
۱۷	۱۰	۱	۱۰۷۵	اوزن ابراهیم پاشا
۱	۲	۴	۱۰۷۷	دفعه ثالثہ سلحدار قرہ مصطفی پاشا
۲۰	۴	۳	۱۰۸۲	سلحدار حسین پاشا
۶	۹	۱	۱۰۸۵	عبدالرحمن پاشا
۰	۶	۱	۱۰۸۷	قیلان مصطفی پاشا
۰	۹	۳	۱۰۸۸	سلحدار عمر پاشا
۰	۵	۳	۱۰۹۲	ابراہیم پاشا
۲۷	۰	۳	۱۰۹۵	دفعه ثانیہ سلحدار عمر پاشا
۱۱	۰	۱	۱۰۹۸	کنخدا احمد پاشا
۲۲	۸	۱	۱۰۹۹	دفعه ثالثہ سلحدار عمر پاشا
۰۰	۰	۳	۱۱۰۲	بازرگان احمد پاشا
۰۰	۰	۲	۱۱۰۵	احمد پاشا
۰۰	۰	۳	۱۱۰۷	علی پاشا
۰۰	۰	۱	۱۱۱۰	اسماعیل پاشا
۰۰	۴	۲	۱۱۱۱	داالطیان مصطفی پاشا
۴	۰	۰	۱۱۱۵	یوسف پاشا
۴	۷	۰	۱۱۱۵	دفعه ثانیہ علی پاشا
۰	۰	۱۹	۱۱۱۶	حسین پاشا

مدت اقامت		تاریخ مأموریت		اسامی
سنه	شهر ایام	سنه		
۱۲	۰	۱۱۳۵		مشار الیه حسن پاشا زاده احمد پاشا
۱	۰	۱۱۴۷		اسماعیل پاشا
۱	۰	۱۱۴۸		صدر اسبق محمد پاشا
۱۲	۰	۱۱۴۹		آچد پاشا
۵	۰	۱۱۶۱		صدر اسبق الحاج احمد پاشا
۷	۰	۱۱۶۱		کسریه لی الحاج احمد پاشا
۸	۰	۱۱۶۲		صدر اسبق الحاج محمد پاشا
۱۲	۰	۱۱۶۳		مشار الیه احمد پاشا کنجداسی سلیمان پاشا
۲	۰	۱۱۷۵		مشار الیه سلیمان پاشا کنجداسی علی پاشا
۹	۰	۱۱۷۷		عمر پاشا
۶	۰	۱۱۸۶		اسدناچی زاده مصطفی پاشا
۸	۰	۱۱۹۲		عبیدی پاشا
۶	۰	۱۱۹۲		عبیدی پاشا کنجداسی عبده پاشا
۱۲	۶	۱۱۹۲		حسن پاشا
۲۴	۰	۱۱۹۳		بیوک سلیمان پاشا
۵	۰	۱۲۱۷		سلیمان پاشانک کنجداسی حافظ علی پاشا
۳	۰	۱۲۲۲		حافظ علی پاشانک کنجداسی کوچک سلیمان پاشا
۳	۰	۱۲۲۵		سلیمان پاشانک خزینه داری عبده پاشا
۴	۰	۱۲۲۸		سلیمان پاشا زاده سعید پاشا
۱۴	۰	۱۴۳۲		داود پاشا

اسامی	تاریخ ماہ و ریت	محل اقامت
	سنہ	سنہ شهر ایام
لازعلی رضا پاشا	۱۲۴۶	۰ ۰ ۱۲
محمد نجیب پاشا	۱۲۵۸	۰ ۰ ۶
عبدالکریم نادر پاشا	۱۲۶۴	۰ ۶ ۱
وجیہی پاشا	۱۲۶۶	۲۱ ۱۰ ۰
محمد نامق پاشا	۱۲۶۷	۰ ۹ ۰
کوزلکلی محمد رشید پاشا	۱۲۶۸	۲۷ ۰ ۰
سردار اکرم عمر پاشا	۱۲۷۳	۰ ۴ ۱
سرکاتبی مصطفی نوری پاشا	۱۲۷۵	۰ ۴ ۱
احمد توفیق پاشا	۱۲۷۷	۲۲ ۶ ۰
دفعہ ثانیہ محمد نامق پاشا	۱۲۷۷	۰ ۶ ۷
تقی الدین پاشا	۱۲۸۴	۰ ۰ ۱
احمد مدحت پاشا	۱۲۸۵	۲۱ ۰ ۳
محمد رؤف پاشا	۱۲۸۸	۰ ۰ ۱
ردیف پاشا	۱۲۸۹	۱۵ ۱۱ ۱
عبدالرحمن پاشا	۱۲۹۱	۲۳ ۹ ۱
عاکف پاشا	۱۲۹۳	۷ ۱۰ ۰
قدری پاشا	۱۲۹۳	۲۴ ۹ ۰
دفعہ ثانیہ عبدالرحمن پاشا	۱۲۹۴	۲۹ ۱۰ ۱

والی ولایت محمد تقی الدین پاشا عثمانی مجیدی

۱ ۱ ارکان ولایت

۳ مکہ نائب احمد اسعد افندی

۳ اولی اولی دفتر دار رشدی افندی

ثانیہ مکتوبی مصطفیٰ بک

مجلس اداره ولایت هیئتی

رئیس والی ولایت

اعضای طبیعیہ

۳ مکہ نائب احمد اسعد افندی

۱ استانبول نقیب الاشراف سید سلمان افندی

۳ اولی صنف اولی دفتر دار رشدی افندی

۳ حرمین حنفی مفتیسی محمد فیضی افندی

ثانیہ مکتوبی ولایت مصطفیٰ ذہنی بک

اعضای منتخبہ

۴ بلاد خمسہ جنیل زادہ محمد افندی

مدرس الوسی زادہ نعمان افندی

قبوچی باشی قح الله عبود افندی

یوسف کرچی افندی

اوانس افندی

اراضی سنہ قومنیونی ہیٹی

رتبہ عثمانی مجیدی

التنجی اردوی ہمایون قوماندانی عزت پاشا فریق ۲ ۱

تقیب الاشراف سید سلمان افندی استانبول ۱

دفتردار ولایت زشدی افندی اولی اولی ۳

قلی

وارذات کاتبی عبدالجبار افندی مصارفات کاتبی حسین جمیل افندی

تحریرات کاتبی خالد حباب بک اوراق مأموری ولی افندی

امور حسایہ رفیقی ابراہیم افندی انبار مأموری خلف اغا

صندوق امینی بدروس افندی انبار کاتبی عبداللہ بک

ملحقات مأمورری

بغداد سنجاغی

مدرس دجیل مقاطعہ سی مأموری احمد بک

مجمودہ مقاطعہ سی مأموری یونس بک

ابوغریب « علی رضا افندی

دایمہ طاش نہری « محمد علی افندی

حلہ سنجاغی

حلہ سنجاغی اراضی سنہ و کبلی نورالدین افندی ثالثہ

وردیہ و نڈشہ مأموری عبدالحسین اغا

شافعیہ « شگری بک

خناق « ذلقو اغا

جر بو عیہ « محمد اغا

علاج	مأموری	جاعداغا
نیل	«	سید مہدی افندی
		کریلا سنجاعی
		کریلا سنجاعی اراضی سنہ و کیلی محسن افندی
		باغات مأموری سلمان افندی
		مسیب ناصر بہ اسکندریہ مأمور اولی
	«	«
	«	«
	«	«
		بصرہ سنجاعی
		حامیہ مقاطعہ سی و کیلی حاجی احمد النعمہ چلی
		دواسر مقاطعہ سی و کیلی احمد الیاسین افندی
		مکتوبی ولایت قبا
		مکتوبی مصطفیٰ بک
		ثانیہ
		میر سعید بک
		ثالثہ
		مہمد و شفرہ کاتبی ثابت افندی
		عبدالحمید بک
	مسود	«
		رشید افندی
	«	«
		حاجی عارف افندی
	«	«
		رضا بک
	«	«
		عزت افندی
	«	«
		شاگر افندی

مجلس اداره قلمی

باشکائب زیور افندی
مستنطق رؤف افندی
حبيب بك
صالح بك
هوسى بك
على افندی

ولایت ترجمه او طہسی

ولایت ترجمانی داود افندی
رابعہ
مجیدی
رفیق یوسف افندی

۴

ولایت اوراق او طہسی

مدیر محمود راحن افندی

الحمد انیس افندی
ملازم عبدالقادر افندی
نورس افندی
مداوم صالح افندی
« عبدالغنی افندی
« علی افندی

محاسبہ ولایت قلمی

واردات کاتبی نشأت افندی
مصارفات کاتبی احمد بک
مقید محمود حلمی افندی
مقید نوری افندی
رفیق علی افندی
رفیق احمدی افندی
رفیق اسماعیل افندی
رفیق عمر افندی
ملازم ہمارف افندی
مصالح جاریہ کاتبی ابراہیم افندی
اوراق مأموری اسعد بک
معاونی محمود افندی
رفیق ویسی بک
رفیق محمود افندی

ولایت مطبوعہ سی

ناظر مکتوبی و ولایت

مدیر و سر مرتب و ماکنست زہدی افندی

زوراء محرری سعید بک ثالثہ لبطوغر افیامعاونی حسین افندی

مترجم عبد الحمید بک مرتب یوسف افندی

کاتب اسماعیل افندی ماکنست معاونی خلیل اغا

سر مرتب معاونی مصطفی افندی مرتب میناس افندی

مرتب حسقیل افندی

مجمعی اوقاف محاسبہ سی

۴ اولی تالیسی

محاسبہ جی محمد انور افندی

واردات کاتبی یعقوب افندی کشف مقیدی قدری افندی

معاونی نعم افندی صندوق امینی سیون افندی

مصارفات کاتبی علی توفیق افندی پیادہ تحصیلداری محمد افندی

معاونی حبیب افندی مدرس « « حسن اغا

تحریرات کاتبی محمد سعید افندی « « احمد اغا

معاونی فائق افندی سده مأموری سید اجدا اغا

مبعض ابراہیم بک

دفتر خاقانی مدیر بقی

ثالثہ

مدیر عابدین افندی

معاونی عبدالرزاق افندی محاسبہ کاتبی عبدالرحمن افندی

تحریرات کاتبی مصطفی افندی صالح افندی

مقید عارف افندی

داود افندی
نفس بغداد کاتبی یوسف افندی

« علی افندی

« سعید افندی

ولایت اعشار و اغنام نظارتی

ناظر راشد افندی

تحریرات باشکاتبی مظفر بک

مبعض احمد افندی

سعید ابراهیم افندی

باشکاتب بکر افندی

رفیق اول ابراهیم افندی

رفیق ثانی احمد بک

رفیق ثالث عبدالفتاح افندی

ولایت عدلیه دأر هسی

مفتشی صالح افندی

محکمه استیناف ولایت

مدعی عمومی فقهی بک

متمایز

جزا جهتی
رئیس شکری افندی

مدرس

اعضا

حقوق جهتی

رئیس نائب افندی

مکه او خنجی مجیدی

اعضا

مدرس سعید افندی مدرس

عبد الوهاب افندی

اسکندر افندی

اعضا ملازمی حمید افندی

جہیل زاده مصطفی افندی

« طاهر انا

« فتح الله افندی

« حسنین سومیخ افندی

اعضا ملازمی عثمان افندی

محکمه استیناف ولایت قلی

باشکاتب محمد نجیب افندی

جز اقسیمی
ضبط کاتبی یوسف افندی
دیگری کاوش افندی

حقوق قسمی
ضبط کاتبی عبده افندی
» حاجی خلیل افندی

بغداد تجارت محکمہ سی

رئیس عبدالقادر حشمت بک

ثالثہ

اعضالا

روؤف افندی

حاجی حسین افندی

حسقیل افندی

استیفان افندی

تجارت قلبی

مقید جواد افندی

باشکاتب فہمی افندی

رفیق شاؤل افندی

ضبط کاتبی احمد افندی

مببض سلمان افندی

مقید عبدالغنی افندی

احمد افندی

محکمہ شرعیہ

باشکاتب نجم الدین افندی مدرس

عبدالوہاب افندی

سید ثابت افندی

مصطفی افندی

محمود افندی

سید قاسم افندی

محمد افندی

بغداد رسومات نظارتی مجیدی عثمانی

ناظر علی رضا افندی ممتاز ۳ ۴

محاسبہ جی شگری افندی تحریرات باشکاتبی عبدالرحمن افندی

رفیق اول رزق اہ افندی
 « ثانی صالح افندی
 « ثالث علی افندی
 مقید عبدالوہاب افندی
 « رفیق صالح افندی
 کاتب ثانی راغب افندی
 سر مہیض منیر افندی
 مہیض احمد مختار افندی
 « حسنی افندی
 مقید حمدی افندی
 رفیق رستم افندی
 بو داد گہری مدیریتی
 مدیر رشید افندی

باشکاتب مصطفی افندی
 رفیق اول شاکر افندی
 ثانی رشید افندی
 مہیض حبیب افندی
 ترانسیت کاتبی ابراہیم افندی
 تذکرہ کاتبی عبدالرحمان افندی
 استمطور کاتبی یعقوب بازار افندی
 صندوق امینی ابراہیم حلی افندی

رسوم سته نظارتی
 ناظر اسحق افندی
 ثانیہ

قورنترول استانو افندی
 محاسبہ باشکاتبی حافظ علی افندی
 معاون حاجی علی افندی
 رفیق اول ابراہیم افندی
 ثانی محمد افندی
 رفیق ثالث سعید افندی
 رفیق خورشید افندی
 « خضر افندی
 اوراق صحیحہ مأموری ابراہیم افندی
 دخان اوراق مقیدی درویش افندی
 صندوق امینی جانی افندی
 قوچان مقیدی فتاح افندی
 اجمال مہیضی خطاب افندی

ر سوم سته نك مركز مدير بتي

مدير رفعت افندي

باشكاتب صالح افندي طوزومسكرات مقيدى على افندي

ثانى حسن افندي صندوق امينى سهاك افندي

اجال مقيدى محمد افندي

بغداد قرانتيه سي

مدير زبتر افندي

محاسبه مأمورى و أليانو افندي كاتب اول صالح افندي

كاتب ثانى مصطفى افندي

بغداد تلغراف و پوسته داره سي

باشمدير فوزى افندي

باشمدير كاثيرى عزمى افندي

مفتش رضا افندي

كاتب ثانى لبيب افندي

مفتش جوليتى افندي

باشمدير يت مقيدى جميل افندي

بغداد مركزى

تلغراف و پوسته مديرى بكر افندي

عارف افندي

سر مأمور شكر افندي

امين افندي

توفيق افندي

خورشيد افندي

قدرى افندي

حسنى افندي

صالح افندي

تخصيلدار احمد افندي

وحيد افندي

ثالثه

مخبرات اجنبیہ ذری مأمورری

انطون افندی
داود افندی

شہدینزانی افندی
مأمورتوماس افندی

عنان عثمانی ادارہ سی

ثالثہ

رئیس سری افندی

بغداد ادارہ و کیلی جانی افندی

محاسبہ جی غلی رضا افندی

کاتبی احمد افندی

تحریرات کاتبی ابراہیم افندی

اقطارمہ کاتبی استیفان افندی

واردات و ضبط کاتبی شاہر افندی

کوت ادارہ و کبلی اللہ و بردی

مصارفات مقیدی عبدالحکیم افندی

نمارہ ادارہ و کبلی مکی افندی

واردات رفیق صالح افندی

بصرہ ادارہ و کیلی قالوتی افندی

مصارفات رفیق قدری افندی

اجنتہ کاتبی احمد بدیع افندی

اوراق مقیدی لطفی افندی

اقطارمہ مأموری رزق اللہ افندی

واپورلر مفتشی محمد افندی

تحریرات رفیق رؤف افندی

فاریقہ اوستہ سی و سرماکنست مسترامیلو

فاریقہ کاتبی عبد اللہ افندی

تحریرات اوراق مقیدی عزت افندی

موصل و اپوری

برنجی ماکنست اوستہ یعقوب

برنجی قپودان جول ہوبارت

ایکنجی ماکنست اوستہ ویل

ایکنجی قپودان سید نصیف

کاتب نشان افندی

مصافہ واپوری

برنجی قپودان محمود اغا قول اغاسی   برنجی ماکنست اوستہ فتح
ایکجی قپودان مستر ہیگی   ایکجی اوستہ فتوحی

کاتب کیروب افندی

فرات واپوری

برنجی قپودان   برنجی ماکنست اوستہ عیسی
ایکجی قپودان   ایکجی ماکنست

بغداد واپوری

برنجی قپودان محمد اغا قول اغاسی   برنجی ماکنست اوستہ یعقوب
ایکجی قپودان علی اغا   ایکجی ماکنست اوستہ الیاس

کاتب عبدالرزاق افندی

مسکنہ واپوری

برنجی قپودان علی اغا   ایکجی ماکنست اوستہ اندراوز
ایکجی قپودان فرانجسکو   اوچجی ماکنست حسین اغاملازم
برنجی ماکنست اوستہ کالوش   دردنجی ماکنست اوستہ ایوب

کاتب مغردیج افندی

تلفرواپوری

برنجی فپودان نجم اغا
کاتب نابل افندی

برنجی ماکنست اوسته صالح
ایکجی ماکنست جوسی

بصره واپوری

برنجی فپودان عبداللہ اغا یوزباشی
کاتب اہم افندی

برنجی ماکنست سعید اغا ملازم
ایکجی ماکنست محمد خان ملازم

ولایت عساکر ضبطیہ الای
الای بکی اسعد رشدی بک

مجمیدی
۴

دندانامیہ بیکباشی

الای مجلسی

رئیس الای بکی

اعضیاء

بغداد طاپور اغانی احمد نادر اغا
مجمیدی ۴

سوارى بلوك اغانى عبد الله اغا
اداره امینى محمد علامہ افندی

بلوك معارفى على رضا افندی
ژورنال امنى محمد رضا افندی

مقید اول شریف بک
مجمیدی ۵

مقید ثانی عباس افندی
معاون اول خورشید افندی

معاون ثانی محمد نورى افندی

رتبه عثمانی مجیدی

التجی اردوی ہمایون قوماندانی عزت پاشا فریق ۱ ۲

اردوی ہمایون ارکان حربیہ سی

رئیس صالح پاشا میراوا

درنجی شعبہ

اسماعیل کامی بک قول اغابی ارکان حرب

بسیم افندی پیادہ قول اغابی

ایکنجی شعبہ

مدیر سواری میرالای کاظم بک ۲ ۳

ارکان حرب قول اغابی اسبق افندی

پیادہ یوزباشی رفعت افندی

مقام یاور حرباری

۵ پیادہ یوزباشی نجم الدین بک

۵ پیادہ یوزباشی غالب بک

سواری یوزباشی قدری افندی

اقلام حربیہ مأمورلی

۳ محاسبہ جی احمد مختار افندی اولی نائیبی

۴ تحریرات قلبی

۴ باشکاتب حسین وصفی بک ذابہ

صنف اول علی بک راہہ صنف رابع رشید افندی

» ثالث محمد علی افندی ملازم صالح افندی

» ثالث رشید افندی » سعید افندی

مجلس قلمی
باشکاتب علی یاور افندی
خواجگان

صنف ثانی حاجی محمود افندی رابعه
ملازم عبدالرزاق افندی
» ثالث عبدالله فخری افندی
ملازم سعید افندی
» رابع صالح افندی

نظامیه یوقلمه سی
مجمدی
» یوقلمه جی احمد سری افندی
» ثالثه

صنف اول حسن افندی رابعه
صنف ثالث محمد علی افندی
» حسین افندی
رابع عبدالستار افندی
» ثانی زینل افندی
ملازم عبدالرزاق افندی
» ثالث عبدالرحمن افندی
دیگری عبدالقادر افندی
» رابع درویش افندی
ملازم عبداللطیف افندی
» رابع حسین افندی

ژورنال قلمی
مجمدی
» ژورنال مدیری محمد امین افندی
» ثالثه

صنف ثانی محمود افندی
ملازم حبیب افندی
» حسین افندی
» وهبی افندی
» ثالث محمد علی افندی
» رابع عبدالغفور افندی
» احمد منیف افندی
» وفی افندی
» محمود افندی
» امین افندی
» جهاد افندی

روزنامه چہ قلبی

روزنامه چہ جی امین افندی رابعہ
 صنف ثانی احمد رابع افندی صنف رابع محمود افندی
 « ثالث احمد عزت افندی ملازم سعید افندی
 صنف رابع عبدالغفور افندی

نفوس قلبی

باشکاتب ابراهیم افندی
 صنف ثالث مصطفی افندی ملازم سید احمد افندی
 « رابع معروف افندی دیگری سعید افندی
 « رابع جمیل افندی ردیف یو قلم سنی
 یو قلم جی محمد افندی

صنف رابع عارف افندی ملازم ادھم افندی

اون برنجی فرقه قوماندانی منحل

فرقه مذکورہ نك ارکان حربیہ سی

کمال افندی قول اناسی شوقی افندی یوزباشی

اون برنجی فرقه نك بکرمی برنجی لواسی

فرقه مذکورہ نك ارکان حربیہ سی

شوقی بک یوزباشی

بکرمی برنجی لوانک قرق برنجی الابی

میرالای احمد بک

قائم مقام اکاہ بک مجیدی ۴ اوچنجی بیگباشی عبدالرحمن افندی

برنجی بیگباشی زکریا افندی دردنجی بیگباشی

ایکجھی بیگباشی محمد عاصم افندی الای امینی

بکرمی برنجی لوانک قرق ایکنجی الای

ایکنجی بیکباشی علی افندی

میرالای

اوچنجی بیکباشی علی اغا

قائم مقام شا کر بک

برنجی بیکباشی حاجی نجیب افندی دردنچی بیکباشی حاجی محمد افندی

اون برنجی فرقه نك ایکنجی لوانی مجیدی عثمانی

شعبان پاشا میراوا ۳ ۳

ارکان حریره سی

راشد افندی پیاده یوز باشی سی

لوای مذکورک برنجی الای مجیدی

میرالای حاجی ابراهیم بک ۳

قائم مقام سعید بک مجیدی ۴ اوچنجی بیکباشی علی رفعت افندی

برنجی بیکباشی محمدشکری افندی دردنچی بیکباشی توفیق افندی

ایکنجی بیکباشی عثمان اغا مجیدی ۴ الای امینی مصطفی افندی

بکرمی ایکنجی لوانک ایکنجی الای

میرالای ابراهیم رشدی بک

قائم مقام اسماعیل بک اوچنجی بیکباشی

برنجی بیکباشی حمید افندی مجیدی ۵ دردنچی بیکباشی یوسف آگاه افندی

ایکنجی بیکباشی محمد علی افندی الای امینی سعده افندی رتبه

اور ایکنجی فرقه قوماندانی عثمان ناظم پاشا فریق

فرقه مذکور نك ارکان حریره سی

راسم بک ارکان حرب قائم مقامی

محمد بک پیاده قول اغاسی یوسف افندی ملازم ثانی پیاده

فرقه مذکور به منسوب اون ایکنجی نشانجی ظاہوری

پیکباشی عارف حکمت بک

اون ایکنجی فرقه به منسوب بکرمی او چنجی لواؤک

مجیدی

برنجی الای

۴

میرالای حسین بک

او چنجی پیکباشی محمد رؤف افندی

قائم مقام قدری بک

دردنجی پیکباشی احمد شدی افندی

برنجی پیکباشی حسین افندی

(مجیدی ۴)

الای امینی

ایکنجی پیکباشی مصطفی اغا

لواؤ مذکورک ایکنجی الای

میرالای

او چنجی پیکباشی محمد بر ندر اغا

قائم مقام کریم بک

دردنجی پیکباشی احمد فضل افندی

برنجی پیکباشی مکر مین اغا

الای امینی منحل

ایکنجی پیکباشی بوستف اغا

اون ایکنجی فرقه به منسوب بکرمی دردنجی لواؤ

مجیدی ۴

ادهم پاشا میرلوا

لواؤ مذکورک برنجی الای

ایکنجی پیکباشی حاجی بکر افندی

میرالای

او چنجی پیکباشی مصطفی افندی

قائم مقام صادق بک

دردنجی پیکباشی

برنجی پیکباشی محمد صالح افندی

الای امینی

لواؤ مذکورک ایکنجی الای

ایکنجی پیکباشی

میرالای توفیق بک

قائم مقام سلیمان بك

اوچنجی بیگباشی
دردنجی بیگباشی عزت افندی

برنجی بیگباشی زکی افندی

الای امینی

تقلبه طاہوری

بیگباشی عبدالرحیم اقا

التجی سواری فرقه سی قوماندانی حاجی محمد میر پاشا
رتبه عثمانی مجیدی
فریق ۲ ۴

فرقه مذکورہ ننگ ارکان حربیہ سی

توفیق افندی قول اغاسی حسین افندی یوزباشی

سواری فرقه سنک اون التجی لواسی صالح پاشا لوا مجیدی ۳

میر الای اسماعیل بك

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام اسماعیل بك

الای امینی احمد افندی

برنجی بیگباشی

اون التجی لوا یہ ملحق او توز ایکنجی الای

میر الای محسن بك

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام احمد بك

الای امینی

برنجی بیگباشی مصطفی افندی

التجی فرقه ننگ اون بدنجی لواسی علی پاشا لوا

لوای مذکورہ منسوب او توز اوچنجی الای

میر الای

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام فیض اہ بك مجیدی ۵

الای امینی

برنجی بیگباشی عزت افندی

لوای مذکوره منسوب اوتوز ذردنبی الای

میرالای محمود بک

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام عزت بک

الای امینی

برنجی بیگباشی

فرقه مذکوره به ملحق اون سکرنجی لوای منحل

لوای مذکوره منسوب اوتوز بشنجی الای

میرالای ایوب بک

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام محمد بک

الای امینی

برنجی بیگباشی جبل افندی

لوای مذکوره منسوب اوتوز التنجی الای

میرالای

ایکنجی بیگباشی

قائم مقام علی رضابک

الای امینی مجیدی عثمانی

برنجی بیگباشی

التنجی طوبچی الای قوماندانی فیض اہ پاشا ۱ ۲ ۳ ۴

الای مذکور امر اوضا بطانی

۳

میرالای احمد بک

قائم مقام حسن بک

برنجی سواری طاہوری بیگباشی حسن افندی

پرنجی پیاده طاووری بیکباشی حسن افندی
 ایکجی پیاده طاووری بیکباشی حاجی محمد اغا
 اوچجی پیاده طاووری بیکباشی اسلام اغا
 جینانه بیکباشی جمال افندی   الای امینی حسین افندی

ردیف قوماندانی محمد پاشا   فریق   مجیدی ۲

محمد وصفی پاشا   لوا   ۳

هاشم پاشا   لوا

قائم مقام حسن بک   مجیدی ۴   «   سالم افندی

قائم مقام حسن بک   «   محمد افندی

بیکباشی زکریا افندی   «   محمد افندی

«   رضا افندی   «   نشأت بک

«   حاجی شاهین افندی   «   حسین اغا

اردوی همایون صحیفه مأمورری

سر طبیب میرالای ابراهیم بک   مجیدی ۴

طیب اول میرالای انسطاس بک   ۵

طیب قائم مقام بواکم علیکسی افندی   طیب بیکباشی اوسب افندی

سراجزاجی بیکباشی حاجی کامل افندی   مدیر حسنی افندی   مجیدی ۵

طیب بیکباشی طو دوری افندی   طیب بیکباشی محمد سعید افندی

طیب بیکباشی احمد عبداللہ افندی   طیب بیکباشی محمد صادق افندی

طیب بیکباشی محمد سالم افندی   طیب بیکباشی اوخانس افندی

مکتب اعدادی

مدیر یکباشی جمال افندی

رسم خواجه‌سی و درس ناظری عبدالعزیز افندی
 حساب مأموری طاہور کاتبی حسین افندی
 جراح یوسف افندی
 داخلہ یوزباشی اجد بکر افندی
 منشات خواجه‌سی ابراہیم حسنی افندی
 ریاضیہ خواجه‌سی ملازم ثانی زکی افندی
 جغرافیہ خواجه‌سی ملازم ثانی جردی افندی
 داخلہ ضابطی ملازم ثانو مصطفیٰ افندی
 طرامہ خواجه‌سی ملازم ثانی گوثر افندی
 جناسیق خواجه‌سی ملازم ثانی سیرت افندی
 لسان خواجه‌سی ازرا افندی
 امام محمد کامل افندی

برنجی رشیدیہ عسکریہ مأمورلی

مدیر قول اغاسی حسنی افندی

رسم خواجه‌سی یوزباشی محمد خاوصی افندی
 داخلہ ضابطی یوزباشی شفیق افندی

املا خواجه‌سی و داخلہ ضابطی ملازم ثانی عبداللہ افندی

فارسی و صرف ترکی و حکایات منتخبه خواجسته حاجی
عبدالله افندی

حسن خط خواجسته محمد علی افندی
علم حال و اسماء ترکیه و صرف عربی خواجسته محمد امین افندی
امام حاجی محمد افندی

ایکنجی رشديه مأمورری

مدیر صافقہ قول اغائی محمد افندی
رسم و جغرافیا خواجسته ملازم ثانی نوری افندی
املا خواجسته و داخلیه ضابطی ملازم ثانی و فبق افندی
صرف عربی و ترکی و تعلیم فارسی خواجسته احمد افندی
حسن خط خواجسته رشید افندی
امام و علم حال خواجسته سید احمد افندی

نفر	
۷۰	اعدادیه شاکردانی
۲۰۳	برنجی رشديه شاکردانی
۶۱	ایکنجی رشديه شاکردانی
۳۳۴	یکون جمله

مجمیدی

بغداد سنجانی

٢

متصرف عطاء الله افندی استانبول

ارکان لوا

نائب احمد اسمد بک مکہ مجمیدی ٣ محاسبه جی صالح افندی
مفتی محمد فیضی افندی مکہ ٣ تحریرات مدبری شوکت بک

مجلس اداره لوا

رئیس متصرف لوا

اعضای طبیعیہ

نائب افندی نقیب زاده سید عبدالقادر افندی مدرس

مفتی افندی جمیل زاده محمود افندی مدرس

محاسبه جی افندی او انیس افندی

تحریرات مدبری افندی حسہ بیل یهودا افندی

محاسبه لوا قلبی

محاسبه جی صالح افندی

واردات کاتبی یحیی افندی مصارفات کاتبی عزت افندی

رفیق سلیم افندی رفیق ستار افندی

رفیق خضر افندی رفیق حسن افندی

مصالح جاریہ کاتبی عبدالله افندی

رفیق حسن افندی رفیق یاسین افندی

صندوق امینی عبدالم افندی خزینہ کاتبی تحسین افندی

لوائٹحریرات قلبی

مدیر شوکت بک

مجلس کاتبی عبدالرزاق افندی

تحریرات رفیق شریف افندی مہیض حالت افندی

مہیض درویش بک اوراق مقیدی عبدہ افندی

» عبدالغنی افندی رفیق عبدالرزاق افندی

» حبیب افندی رفیق درویش افندی

ہدایت محکمہ سی

رئیس اول محمد طاہر افندی ثانیہ

رئیس ثانی منجملہ

مدعی عمومی معاون علی بک

جزا جہتی

اعضا

راغیب بک

یوسف نعمان افندی

اعضا ملازمی جعفر افندی

حقوق جہتی

اعضا

عبدالرزاق افندی

حسین افندی

اعضا ملازمی علی یاور افندی

قاری

ضبط کاتبی خضر افندی

ضبط کاتبی سلیم بک

اجرا امور معاون حسن افندی

باشکاتب حسن سامی افندی

ضبط کاتبی عثمان افندی

» » اسماعیل بک

اعشاره مأمورلی

مدیر محمد افندی
باشکاتب محمد علی افندی

ایکجی کاتب رشیدی افندی
او چنجی کاتب امین افندی

انبار مأموری یوسف افندی

تخصیله دارل

سر تخصیله دار یاسین افندی
سوارلی تخصیله دارلی اسماعیل افندی

سوارلی تخصیله دارلی سید قادر افندی
« خضر افندی »

برنجی دارة بلدیة هیئتی

رئیس اسماعیل افندی

قلم او طه می
سرکاتب محمد ندیم افندی

معاونی راجی افندی

نفوس کاتبی محمد افندی

محاسب ذرفیقی سلیمان افندی

صندوق امینی میکائیل افندی

اعضـا

عبدالفتاح افندی

محمد حلمی

عبدالقادر افندی

محمد شاکر افندی

صالح افندی

طیب لازار افندی

مجیدی

۴

ولایت مهندسی موسیو موژل

دارة مذکوریه مربوط مکتب صنایع اداره سی

انبار مأموری وو کیلیج صالح افندی

فارسیه صرفه حساب معلی محمد افندی

مدیر حسین افندی

کاتب علی افندی

داخلیہ ضابطی خیال انا قرآن شریف خواجہ سی صالح افندی
شاگردان۔۔۔

۷۰

غریبا خستہ خانہ سی

مدیر عبدالقادر انا
مملکت طیبی لزار افندی
کاتب خضر افندی
امام عبدالرزاق افندی
جراح عبدالرزاق انا
اجزاجی منشی افندی

ایکھجی بلدیہ دائرہ سی
رئیس عبدالرزاق افندی
اعض۔۔۔۔۔
کہ زادہ حاجی جعفر چلی
محمد سلیم چلی
ملا سبع چلی
حاجی درویش چلی
خاجیک افندی
مجیدی
بلادخستہ ۴
قلم او طہ سی
باشکاتب محمد نوری افندی
معاونی صالح مظہر افندی
نفوس مقیدی عبدالرزاق افندی
قونطور اتو کاتبی حسقیل افندی
صندوق امینی حسین افندی

اوچنجی بلدیہ دائرہ سی

رئیس عبداللہ افندی

اعض۔۔۔۔۔
حاجی محمود افندی
حاجی ابراہیم افندی
قلم او طہ سی
باشکاتب محمد کامل افندی
نفوس کاتبی سیف افندی

محاسبہ معاون عبدالوہاب افندی
 قونطور اتو کاتبی محمد افندی
 صندوق امینی عبدالوہاب افندی

عبداه افندی
 عبداللطیف بک
 یاسین اغا

نواحی مدیری
 اعظمیہ مدیری حاجی سلیمان اغا
 عزیزہ مدیری محمد بک

تراوای ادارہ سی
 رئیس حاجی عبدالہادی افندی

اعضا

سر کاتب عبدالقادر افندی	خضیری زادہ عبدالرزاق چلی
مرکز مدیری خطاب افندی	شہبندر زادہ حاجی محمد سعید چلی
کاظمیہ مرکز مدیری جمعہ چلی	حاجی خلیل دولت آبادی چلی
موقفہ آموری محمد افندی	یوسف حسنیل شنتوب افندی

برنجی بغداد طاہوری ضابطانی

طاہور اگاسی حاجی احمد اغا

ایکجی پیادہ بلوکی

برنجی پیادہ بلوکی

بلوکل اگاسی شجر شہیق افندی

بلوکل اگاسی حسین اغا

بلوکل معاون عبدالواحد افندی

بلوکل معاون علی اغا

ژورنال امینی محمد اغا

ژورنال امینی رضا افندی

دردنجی پیادہ بلوکی

اوچنجی پیادہ بلوکی

بلوکل اگاسی علی اغا

بلوکل اگاسی منحل

بلوك معاونى بھجت افندى
ژورنال امينى على افندى

بشېجى بياده بلوكى

بلوك اغاسى ابراهيم اغا
» معاونى على افندى
ژورنال امينى محمد افندى

برنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى عبداہ اغا
» معاونى صالح افندى
ژورنال امينى ميرزا اغا

اوچنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى حاجى اغا
بلوك معاونى داود اغا
ژورنال امينى محمد اغا

بشېجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى ولى اغا
» معاونى محمد اغا
ژورنال امينى يونس افندى

يدنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى زبير بك مجيدى ۵

بلوك معاونى منجل
ژورنال امينى على افندى

التنجى بياده بلوكى

بلوك اغاسى زھراب اغا
» معاونى سعيد اغا
ژورنال امينى على افندى

انگنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى احمد اغا
» معاونى على اغا
ژورنال امينى منجل

دردنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى جمال اغا
» معاونى عبداہ افندى
ژورنال امينى بكر اغا

التنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى ابراهيم اغا
» معاونى حسن بك
ژورنال امينى عبداہ افندى

سكزنجى سواری بلوكى

بلوك اغاسى فارس اغا

» معاونی احمد افندی

ژورنال امینی محمد افندی

اونجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی مصطفی اغا

» معاونی حسین افندی

ژورنال امینی حمید اغا

بلوکی معاونی محمد افندی

ژورنال امینی محمد اغا

التنجی سیاره طاہوری ضابطانی

حساب امینی ابراهیم افندی

ایکجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی اسماعیل اغا

معاونی غشلمغه اغا

ژورنال امینی عبدالغنی افندی

دردنجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی یوسف بک

معاونی صالح اغا

ژورنال امینی محمد افندی

بشنجی خالقین حدود طاہوری ضابطانی

طاہور اغایی هدایت افندی

حساب امینی عبدالرحمن افندی

» معاونی ولی اغا

ژورنال امینی صادق اغا

طہوزنجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی حسن اغا

» معاونی منجیل

ژورنال امینی شاکر افندی

اون بونجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی زینل اغا

طاہور اغایی ابراهیم بک

دردنجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی حسین بک

معاونی داود اغا

ژورنال امینی خضر افندی

اونچنجی سواری بلوکی

بلوکی اغایی ایوب اغا

معاونی خسرو بک

ژورنال امینی البرد افندی

برنجی پیاده باوکی
 بلوک اغاسی عباس اغا
 معاونی محمد افندی
 ژورنال امینی محمود اغا

ایکجی پیاده بلوکی
 بلوک اغاسی مراد اغا
 معاونی عبدالله اغا
 ژورنال امینی فتح افندی

اوچجی پیاده باوکی
 بلوک اغاسی منحل
 معاونی جاسم اغا
 ژورنال امینی ناصر افندی

برنجی سواری بلوکی
 بلوک اغاسی فتاح اغا
 معاونی صفر اغا
 ژورنال امینی قادر اغا

بغداد رشیدیہ مالکیہ مکتبی

معلم اول عبدالغفور افندی مدرس
 «ثانی عبدالرحیم افندی»
 جغرافیا و رسم خواجہ سی خاوسی افندی بوزباشی
 ریاضیہ خواجہ سی احمد افندی ملازم ثانی
 خط خواجہ سی محمد وف افندی
 اشبو مکتبہ بیان • وضع • منطق • نحو • صرف • فارسی
 تری • ریاضیہ • جغرافیا و قوتدیریاور
 موجود شاگردانی

عبد

بغداد اپکنجی رشیدیہ ملکیہ مکتبی
 معاً اول عارف حکمت افندی
 » ثانی عبداللطیف افندی
 یازو خواجہ سی ابراہیم ادھم افندی
 تدریس اول مقدمہ اولانی السنہ و علوم
 عقاید ترمی . عربی . فارسی . حساب . خطا
 موجود شاکردان

ع۔۔۔۔د

۴۲

بغدادده بولنان لاتین مکتبندہ عربیہ و فرانسیزجہ و مبادی امور
 دینیہ . صرف . نحو . جغرافیای سیاسی و طبیعی و ارضی . حساب
 مبادی هندسہ . جبر . مساحہ . تاریخ عمومی . علوم ریاضیہ .
 پارتی دو بل حسابی . علم بلاغت . جغرافیای ملکی . محررات تجارتیہ .
 موسیقی . اولوب تدریس سخن فرانسیزجہ و عربیہ و انگلیزجہ
 لسانریلہ در مکتب ایچندہ بش معام ۱۸۲ شاکرد موجوددر

بغدادده بولنان اتفاقاً تو ایکی مکتبندہ ترکیہ عربیہ فرانسیزجہ
 انگلیزجہ کلدانیجہ سریانیجہ ارمنیجہ لسانری و علوم مدن
 مبادی امور دینیہ صرف . نحو . جغرافیا . حساب .
 هندسہ قوزموغرافیا . پارتی دو بل حسابی . جبر . مساحہ .
 معانی . بدیع . عروض . تاریخ . منطق ہیئت املا .

انشاء - تدریس اولیة مکتبہ اولوبو مکتبہ ایچینده اوزایکی معلم
۲۲۱ شاکرد موجوددر

بغدادده کائن ارمینی مکتبہ تری و عربی و ارمنی و فارسی و انگلیز
و فرانسز لساناری اوزرینه صرف . و نحو . و فن حساب .
و جغرافیه . و تواریخ ملل مختلفه . و اسلا . و انسا . و حسن
خط . تعلیم و تدریس اولیة مکتبہ در و بهر فنک معلم مخصوصی اولیق
اوزره مکتب التی معلم و ۹۲ شاکردانی حاویدر

بغدادده بولنان اتفاق اسرائیلی مکتبہ تری کجه عربیه فرانسزجه
انگلیزجه عبرانیجه لساناری و صرف . و نحو . حساب .
جغرافیه . انشاء . تاریخ . قرائت . قوزموغرافیه علماری
تدریس اولیة مکتبہ اولوبو مکتب ایچینده ۹ معلم ۱۳۵ شاکرد
موجوددر

نفس بغدادده بولنان اجنبی مأمورلی
فرانسه جمهوریت فخریه سنک بغداد و موصل و بصره قونسلوسلی
موسیو الفرد پرتی به

انگلتره دولت فخریه سنک بغداد جنرال قونسلوسلی مستر
طریورچون جیبل پلاودن

روسیه دولت فخریه سنک بغداد قونسلوسلی موسیو ارهارد
بغداد ایران باش شهیندری میرزا محمود خان

خراسان قضایی

قائم مقام حسن افندی
 نائب امین افندی
 مال مدیری جواد افندی
 تحریرات کاتبی محاصر افندی
 صندوق امینی خوجه یوسف
 مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

اعضای منتخبه

امین افندی

خضر افندی

سید فضل افندی

محمد صالح افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

قبلی

کاتب اول سعید افندی

» ثانی بکر افندی

مستنطق معاونی قاسم افندی

اعضا

مہدی افندی

عبدان افندی

اعشار مأمورلی

مأمور حسن افندی

برنجی کاتب حسین افندی ایکنجی کاتب افندی

انبار مأموری عبدالقادر بک

نواحی مدیری

شهربان مدیری عبدالقادر بک   خاص مدیری خلیل آغا
کاتبی حمدی افندی   کاتبی عبدالرزاق افندی

تلغراف مأمورلی

بعقوبه مدیری حبیب افندی   شهربان مدیری غریب افندی
خاتقین قضاسی

قائم مقام عبدالله افندی   مال مدیری عارف افندی
نائب سید محمود افندی   تحریرات کاتبی عبدالعزیز افندی

صندوق امینی خوجه ساسون
مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طبیعه

عبدالله افندی

نائب

شید طاهر افندی

مال مدیری

سلیمان افندی

تحریرات کاتبی

محمد صالح افندی

بذایت محکمه سی

رئیس نائب قضا

قلی

اعضاء

کاتب اول عباس افندی

جعفر افندی

« ثانی علی افندی

موشی افندی

مستطلق معاونی محمد افندی

اعشار مأمورلی

مأمور سلیمان اغا

انبار مأموری نامق بك

کاتب محمود افندی

نواحی مدیرلی

قرلباط مدیری محمد افندی

بنگنره مدیری رشید بك

کاتبی شفیق افندی

کاتبی خضر افندی

تلغراف و پوسته مأمورلی

مأمور عبدالباقی افندی

مدیر بوزوعی افندی

قرائتینه مأمورلی

طیب موسیو سئاد

جنازه معاینه مأموری عزیز افندی

کاتب اول ابراهیم افندی

کاتب ثالث محمد افندی

ثانی سید مصطفی افندی

رسومات مأمورلی

کاتب ثانی محمد افندی

مدیر قاسم اغا

قولچی باشی احمد اغا

بنشکاتب سعید افندی

قرلباط مأموری عبدالوهاب افندی

مندی قضا

قائم مقام عبدالقادر افندی
 مالمدیری فکھی افندی
 نایب افندی
 تحریرات کاتبی عبدالمجید افندی
 صندوق امینی طاهر افندی
 مجاس اداره قضا

رئیس قائم مقام
 اعضای طبیعیه
 نایب
 مالمدیری
 تحریرات کاتبی
 اعضای منتخبه
 سید علی اغا
 عبدالغفور افندی
 سعید بک
 حاجی محمود افندی

بدایت محکمہ سی
 رئیس نایب قضا

اعضا
 محمد افندی
 محمد عارف افندی
 کاتب اول اسماعیل افندی
 « ثانی امین افندی
 مستنطق معاونی خضر افندی

اعشار مأمورلی

مأمور عبدالوہاب بک
 کاتبی افندی
 انبار مأمورلی محمود افندی

قائمتینہ کاتبی عبدالمجید افندی

کمرک مأمورلی

کمرکمدیری حاجی سلیم افندی
 باش کاتبی خلیل افندی
 کاتب ثانی محمد افندی
 فوجلی باشی خضر اغا

کوت الاماره قضاسی

قائم مقام علی افندی
 مال مدیری عباس افندی

نائب سید احمد افندی
 تحریرات کاتبی عبداللہ افندی

صندوق امینی مصطفی افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام
 اعضای منتخبہ

اعضای طبیعیہ
 متسن السبع افندی

نائب
 حاجی علی الصباح افندی

مال مدیری
 ملا حسن الخضیری افندی

تحریرات کاتبی
 حمید الخناق افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

اعضای
 کاتب اول محمد افندی

علی افندی
 « ثانی عبدالزاق افندی

عباس افندی
 مستنطق معاونی محمود افندی

اعشار مأمورلی

مأمور امین افندی
 خواجکان

کاتب حسن افندی
 انبار مأموری خالص افندی

بدرہ قرنینہ مأموری مصطفی افندی

زریاطیہ مأموری سالم افندی

کمرک مأموری محمد افندی
 بدرہ کمرک مأموری محمود افندی

کاتبی عباس افندی
 کاتبی احمد افندی

سأمرأ قضاىى

قائم مقام محمود افندى
 نأب امين افندى
 مال مدبرى كامل افندى
 تهريرات كاتى رستم افندى
 قضا صندوق امينى عبدالوهاب افندى
 مجلس اداره قضا

رئيس قائم مقام

اعضای طبيعىه

نأب

مال مدبرى

تهريرات كاتى

اعضای منتخبه

سيد على افندى

عبدالرزاق افندى

على الحمد افندى

بدایت محكمه سى

رئيس نأب قضا

كاتب اول اسماعيل افندى

« نانى امين افندى

مستنطق معارفى محمد افندى

اعضا

جدى افندى

سيد محمود افندى

اعشار مأمورلى

كاتى عبده افندى

مأمور ظاهر بك

انبار مأمورى رؤف افندى

مدرس ابراهيم افندى

قرائينه مأمورى حسين افندى

تكرت مدبرى صادق بك

كاتى ابراهيم افندى

عنه قضای

قائم مقام شریف افندی
 مال مدیری قدری بک
 نایب احمد نسیم افندی
 تحریرات کاتبی عبدالکریم افندی
 صندوق امبی خوجه یوسف
 مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

جلیل زاده حاجی عبدالرزاق افندی

نایب

عبدحاجی اغا

مال مدیری

سید داود افندی

تحریرات کاتبی

مفتی زاده عبدالکریم افندی

پدایت محکمہ سی

رئیس نایب قضا

کاتب اول خضر افندی

اعضای

« ثانی طہ افندی »

سعید افندی

مستنطق معاونی عزت افندی

حسین افندی

نواحی مدیری

القائم مدیری سعید افندی

جبه و الوس مدیری محمد اغا

حسیثہ مدیری سعید افندی

کاتبی حسن افندی

کاظمیة قضاسی

قائم مقام عبدالوهاب افندی   مال مدیری و کیلی رؤف افندی
 نایب احمد چیل افندی   تحریرات کانی عبده افندی
 صندوق امینی محمد افندی
 مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام	اعضای منتخبه
اعضای طبیعیه	شیخ محمد امین افندی
نایب	حاجی ابراهیم افندی
مال مدیری	سید محمد افندی
تحریرات کاتبی	محمد علی چلبی

بدایت محکمه سی
 رئیس نایب قضا

اعضای	کاتب اول عبدالزاق افندی
محمد چلبی	» ثانی رشید افندی
صادق چلبی	مستنطق معاونی خضر افندی

اعشار مأمورلی

مأمور و کیلی مصطفی افندی   کاتب ثانی امین افندی
 کاتب اول کانی افندی

رسومات مدیری حمدی پت
 کاتبی ابراهیم افندی

دایم قضا

قائم مقام محمد بک مال مدبری علی یاور افندی

نائب عبدالرحمن افندی تحریرات کاتبی قاسم افندی

ضمدق امینی محمد افندی

مجلس اداره قضا

اعضای منتخبہ

محمد البکر

عساف

سلیمان الیوسف

مسهر

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیہ

نائب

مال مدبری

تحریرات کاتبی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول ابراہیم افندی

» ثانی سلیمان افندی

مستنطق معاونی عبدالقادر افندی

اعضا

صالح العلی افندی

محمود افندی

اعشار مأمورلی

ایکچی کاتب عبدالقادر افندی

انبار مأموری عبدالقادر بک

نواحی مدبری

کاتبی قاسم افندی

کاتبی بکر افندی

مدرس طہ افندی

مأمور عبدالرزاق افندی

برنجی کاتب علی افندی

ہیت مدبری حمید افندی

صقلایوہ مدبری حافظ افندی

کبیسہ مدبری معروف اغا

زمادی تلغ اف مدبری سہری افندی صقلایوہ تلغ اف مدبری ناظم بک

بغداد سنجاغتك جغرافیائی طبیعیسی -

بغداد سنجاغی دائرہ و لایتک شمال طرفندہ واقع اولوب اور تہ سندن
 دجلہ و فرات نہر لری پکر و دیالہ نامندہ اولان چای دخی شمال شرقی
 طرفندن و ایران ممالک کنندن کلوب بغدادک ایکی ساعت جنوبندہ
 دجلہ بہ منصب اولور بو سنجاغندہ دجلہ و فرات دن مدار استفادہ
 اولان شی حیوانلہ ادارہ ایدیلور بر نوع دولاب واسطہ سیلہ اہالینک
 اغتراف ایتدکاری صورت فقط دیالہ نہر صغیری خاتقین و خراسان
 قضالربنی تمامیلہ اسقاواروا ایدرک صونیک بک جزوی بر مقدار
 دجلہ بہ منصب اولوب قصوری کاملاً صرف اولمقندہ و استفادہ
 ایدلکدہ در بغداد سنجاغی ایلہ موصل ولایتنی تفریق ایدن جبل
 (حمرینی) نامندہ کی طاع شمال شرقی جھتندہ واقع و سہل المرور در ذکر
 و استفادہ یہ شایان اور مانرا اولوب دجلہ نک ساحلینندہ و اور تہ سندہ کی
 جزا یردہ انبج استخطابہ کفایت ایدہ جک قدر اشجار بولنور
 اراضینک قوہ انباتیہ سی درجہ کافیدہ و خراسان خاتقین مندلی
 فضالری باغ و بچہ لراہ و ہر نوع میوہ و اشمار ایلہ معمور دہ دجلہ نک
 انخطاطندہ ہیج بر فائدہ سی کورلنز اولور و ہیج بر اراضی بی
 اروا ایتدیکی مثللو زیادہ فیضانندہ قابنہ صیغمد یغندن تہلک لیدر
 پک چوق سنہر بغدادک اوست طرفندہ کی سدک قیرلسیلہ مملکتی
 صواحاطہ ایتشدہر شطک مضرتی موجب اولیان بر حال فیضانندہ
 قالسی اراضینک کوز لجاہ ارواستہ کافی و محصولات کثیرہ بہ سبب
 اولور حنطہ و شعیر و پریج و داری و سیسام و ماش و نخود و نادرا
 افیون و سائرہ اکیلکدہ در نفس بغدادک ہواسی ناسر و غایت

صاغلامدر فقط حسب الموقع سامرا قصبه سنك هواسنده
 جيات دهها زياده وارد در جيلان . طوشان . دراج . دموز . تلکی .
 چقال کبی حیوانات وحشیه ودوه وات واستر و مرکب
 مثل او حیوانات اهلیه دخی چوقدر هله شمر عشرت سیاره سیله
 دلیم نام نیم مسکون اهالی نژدنده عرب اتلر ینک اعلاسی
 یوانور ایشکدیرلمکنده اولان معدنلره هیت ناحیه سنده کی زفت
 و طوز و مندلی قضا سنده کی غازیاتی و عنده کی طوز معدنلرندن
 محبارتدر بغداد اطرافنده و خراسان قضا سیله سائر محبارده
 باغ و بچهل متعدددر اغاجلرک اکثری خرما و نار و طاتلی
 واکشی لیون و پورتقال و اوزومدر .

— بغداد سنجاغک جغرافیای مدنیسی —

سنجاغک حدودی شمالا موصل ولایتی و شرقا ایران
 و جنوبا عماره و منتفک سنجاقلری و غربا حله سنجاغیله شامیه
 چولی و حلب ولایتیدر طولی دلی عباس طاغندن عماره
 حدودیند قدر تقریبا طقسان و عرضی عنده دن مندلی به قدر سکسان
 ساعت قدردر لوا بغداد و کوت الاماره و مندلی و خانقین
 و خراسان و سامرا و دلیم و عنده و کاظمیه نامنده طقوز قضا به
 منقسمدر بونلردن خانقین و خراسان و دلیم برنجی و مندلی
 و سامرا و کوت الاماره ایکنجی و عنده و کاظمیه او چنجی صنفدر
 نفس بغداد ۳۳ کسوردرجه عرض شمالی و پارس مبداء طولندن

اعتباراً ۴۲ درجه طول شرقیه و دجله ساحلنک ایکی طرفی اوزرنده واقعدر ایکی یقه نك اراسنی براخشاب کوپری وصل ایدر ۱۸۶۶ خانہ سی اولوب اہالیسنک اکثری عرب و بعض غربادن عبارتدر . عربی تکلم و زراعت و بیچوانلق ایدر کفیہ چارشب اغبانی ایپکن و عوقدن معمول ہر نوع منوجاتی اعمال ایلر صنایع ساثرہ یہدہ رغبت موجوددر انکاترہ نك جنرال قونسلوسی و فرانسه و روسیہ نك قونسلو۔ ساریلہ ایران دولت علیہ سنک شہیندری اقامت ایدر بغداد قضایسنده عزیز یہ واعظیہ (ابوحنیفہ رضی اللہ تعالی عنہ حضرت تلمینک مرقد شریف ایدر) نامیلہ ایکی مدیریت دخی واردر اخراجات ادخالہ نسبتلہ پک دوندر التجی اردوی ہمایونہ ملحق ہر مکتب اعدادی و ایکی یقہدہ ہر مکتب رشدیہ عسکریہ و ملکیہ و بو یقہدہ مکتب صنایع و کلدانی و سریانی و موسوی مکاتب ملیہ سی واردر صبیان مکتب تلمینک انتظامی ہمان ہیج یوقدر دیار بکر و حلب طریقہ چہار شنبہ و ہجین اوزرنده شام طریقہ پنجشنبہ کونلری در سعادتہ دولت پوستہ سی واردر و عمارہ و کاظمیہ و کوت الامارہ و عنہدن بشقہ محللرہ تلغراف ایشلکدہدر ادارہ عمان عثمانی وانکلیرک لنج قومپانیہ سی واپورلری بصریہ امدشد ایدر و بو واپورلر بورانک تجارتنی اوروپا تجارتنہ ربط ایدرک دائرہ تجارتنی توسیع ایتکدہدر داخل لوادہ خانی عباسیہ زمانلرنده کی اکاہرک یالیرلی و مواقع عسکریلری بولسان

اسکی بغداد نامیلہ پک چوق خرابہ ل اولدیغی مثلاو مدانی
 خرابه سنده ده موجود اولان کسری ایوانی اثار عتیقه دندر
 کسری ایوانک بر خیلی بناسی ایوم موجود وحقی ولادت
 جلیله حضرت نبویه بی اخبار ایدر یارغی بو کونده مشهوددر
 مزاپوتامیا دیتلان بین النهرین سر اپا اثار عتیقه ایله مملودر
 عموم لوانک نفوسی شمر عشرتی خارج اوله رق تقریباً یکوز
 الی بیک قدردر فرحان پاشانک تحت اداره سسنده اولان
 شمر درت بیک خانه قدر تخمین اولمقده درلر و بو خیمه نشین
 عشایر موسمه کوره گاه موصل و گاه بغداد طرفلرنده کشت
 و گذار ایدرلر .

حله سنجائی

متصرف صالح بك
متمایز ارکان لوا

نائب نافع افندی مخرج محاسبه جی شلیمان سینی افندی
مفتی عثمان مدرک افندی تحریرات مدیری منیر افندی
مجلس اداره لوا

رئیس متصرف لوا

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

شہب زاده محمد انا

نائب

جبران زاده احمد افندی

مفتی

مفتی زاده جابر افندی

محاسبه جی

عزیزه ملکہ افندی

تحریرات مدیری

محاسبه لوا قلبی

مصارفات کاتبی ثابت افندی

واردات کاتبی دھدی افندی

رفیق خورشید بك

رفیق علی رضا افندی

یومیہ کاتبی ابراہیم افندی

مصالح جاریہ کاتبی امین افندی

اوراق مقیدی عبدالقادر افندی

رفیق خطاب افندی

صندوق امینی سید باقر افندی

لوا تحریرات قلبی

اوراق مقیدی قدری افندی

مسود شاگر افندی

میض حسین افندی

مجلس اداره کاتبی بلال افندی

اراضی مأمورری
 مأمور محمود فہمی افندی
 ایکنجی کاتب احمد افندی
 باشکاتب صالح افندی
 نفس قضاطیو کاتبی کاظم افندی

اعشار مأمورری
 مدیر عبدالغنی افندی
 ایکنجی کاتب رشید افندی
 یونجی کاتب خورشید افندی
 اوچنجی کاتب خطاب افندی
 نفس حله اعشار مأموری
 عبدالوہاب افندی
 بزنجی کاتب شہاب افندی
 ایکنجی کاتب خاص افندی

تلغراف وپوستہ مأمورری
 مدیر جدی افندی
 مخبرہ مأموری حقی افندی
 مخبرہ مأموری مالکون افندی
 بدایت محکمہ سی

مدعی عمومی معاونی صادق افندی
 جزا دائرہ سی
 حقوق دائرہ سی
 رئیس نائب لوا
 رئیس ثانی مصطفی افندی
 مخرج
 اعضا
 جابر افندی
 ابراہیم افندی
 اعضا ملازمی محمدجاسم افندی
 اعضا ملازمی شوکت افندی

ضبط کاتبی جوادشاگر افندی
 ضبط کاتبی جلال بٹ
 دیگر حالت افندی
 دیگری راغب بٹ
 اجرا مأموری معاونی عبدالوہاب افندی

نواحی مدیری

البیر مدیری حسین افندی	دغاره مدیری طه چلی
کاتبی فرید افندی	کاتبی مصطفی افندی
مدحتیه مدیری عبدالرحمن بک	البوجواریز مدیری محمد افندی
کاتبی محمد علی افندی	کاتبی عباس افندی

شناغیه مدیری عبدالغفور افندی

کاتبی سید احمد افندی

سماوه قضایی

قائم مقام محمد افندی	مال مدیری عارف حکمت افندی
نائب احمد افندی	تجزیرات کاتبی محمد افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام	اعضای منتخبه
اعضای طبیعیه	افندی
نائب	افندی
مال مدیری	افندی
تجزیرات کاتبی	افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

اعضای	کاتب اول توفیق بک
علی افندی	کاتب ثانی عبدالواحد افندی
وهیب افندی	مستشرق مفاوئی بکر افندی

اعشار مأمورلی

اعشار مأموری بکر افندی

برنجی کاتب علی افندی ایکنجی کاتب نشأت افندی

تلغراف مدیری مصطفی افندی

قضا صندوق امینی خوجه میر

شامیه قضای

مال مدیری فتح‌آه افندی

قائم مقام رشید افندی

تحریرات کاتبی شفیق افندی

نائب محمد صالح افندی

قضا صندوق امینی حسنیل افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

افندی

افندی

افندی

اعضای طبیعیه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

بدایت محکمه سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول قاسم افندی

کاتب ثانی خلیل افندی

مستنطق معاونی احمد افندی

اعضا

عوده افندی

حسن افندی

اعشار مأمورلی

مأمور جدیدک

ایکنجی کاتب عبدالرزاق افندی

برنجی کاتب علی افندی

دیوانہ قضاسی

قائم مقام ابراہیم بک
 مال مدیری مصطفیٰ افندی
 نائب عبدہ افندی
 تحریرات کاتبی احمد افندی
 قضا صندوق امینی عزہ افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام	اعضای منتخبہ
اعضای طبیعیہ	افندی
نائب	افندی
مال مدیری	افندی
تحریرات کاتبی	

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول شہاب افندی	اعضا
کاتب ثانی حمید افندی	کاظم افندی
کاتب معارفی محمد شگری افندی	نجرہ افندی

اعشار مأمور لری

مأمور شگری بک

برنجی کاتب حسین ناطق افندی
 ایکنجی کاتب عبد الحمید افندی
 تلغراف مأمور لری

مأمور سعیدی افندی

مدیر ناجی افندی

ایکجی خله طاہوری ضابطانی

مجمیدی   طاہور اغاسی یوسف اغا
۵   حساب امینی محمد افندی

ایکجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی جمعہ اغا
« معاونی جاسم افندی
ژورنال امینی عبدالغنی اغا

برنجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی مصطفی اغا
« معاونی خلف اغا
ژورنال امینی قلیچ افندی

برنجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی داود اغا
« معاونی ابراهیم اغا
ژورنال امینی علی اغا

اوپنجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی عبدی اغا
« معاونی سعید اغا
ژورنال امینی قاسم افندی

اوپنجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی محمد بک
« معاونی حسن اغا
ژورنال امینی حسن افندی

ایکجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی محمد اغا
« بلوک معاونی شعبان افندی
ژورنال امینی عطیہ افندی

درنجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی علی اغا
معاونی علی افندی
ژورنال امینی عبدہ افندی

کربلا سنجائی

میزمیران

متصرف محمد پاشا

ارکان لوا

نائب عبدالرحمن افندی محاسبہ جی نوری افندی

تحریرات مدیری عبدالغنی افندی

مجلس ادارہ لوا

رئیس متصرف لوا

اعضای مشخّیہ

اعضای طبیعیہ

حاجی محمد افندی

نائب

محمد تقی افندی

محاسبہ جی

تحریرات مدیری

محاسبہ لوا قلمی

مصارفات کاتبی رفیق خلیل افندی

واردات کاتبی عبدہ افندی

مصالح جاریہ رفیق عبدالرحمن

مصارفات کاتبی امین افندی

یومیہ مقیدی عبدالغنی افندی

مصالح جاریہ کاتبی خلیل افندی

صندوق امینی موشی افندی

واردات کاتبی رفیق حق افندی

لوا تحریرات قلمی

مدیر عبدالغنی افندی

اوراق مقیدی حسنی افندی

مسود محمود ندیم افندی

ملازم نقر ۲

مجلس ادارہ و عربی کاتبی حسنی افندی

اراضی مأمور لری

مأمور حسن رضا افندی
باشکاتب قاسم افندی
نفس قضاط ابو کاتبی عبدالرحمن افندی
اعشار مأمور لری

مدیر قواد افندی
برنجی کاتب فهمی افندی
ایکجی کاتب عبدالرزاق افندی
اوچنجی کاتب افندی

تلغراف مأمور لری

تلغراف و پوسته مدیری وفی افندی

مأمور مدحت افندی

اوا بدایت محکمہ سی

مدعی عمومی معاونی علی رضا افندی

رئیس ثانی امین افندی

رئیس اول نائب لوا

جزا جہتی

حقوق جہتی

اعضا

اعضا

سید جعفر افندی

سید محمد افندی

سلیم افندی

صالح خلوصی افندی

اعضا ملازمی عبداللطیف افندی

اعضا ملازمی رفعت افندی

قلی

ضبط کاتبی احسان افندی

باشکاتب محمود افندی

ضبطیہ کاتبی امین افندی

احمد راسم افندی

اجرا مأموری معاونی احمد افندی

رفعت افندی

رزازة قائم مقامی فہدیہ بک
قرانتینہ مأموری فوزی افندی
نواحی مدیری

مسیب مدیری احمد اغا
کاتبی جاسم افندی
رحالیہ مدیری عبدالرحمن اغا
کاتب حسین افندی

نائبی سید صالح افندی
شفا تیبہ مدیری حسین اغا
کاتبی سلیم افندی
ہندیہ قضاسی

قائم مقام احمد وظیف افندی
نائب عبدالعزیز افندی
مال مدیری امین افندی
تحریرات کاتبی صالح افندی
قضا صدق امینی منشی افندی
مجلس ادارہ قضا

رئیس قائم مقام
اعضای طبیعیہ
نائب
مال مدیری
تحریرات کاتبی
اعضای منتخبہ
افندی
افندی
افندی

نواحی مدیری

کفل مدیری امین افندی
کاتبی عبدہ افندی
عزیزہ و رجبہ مدیری سید ثوینی افندی

مأمور عبدالرحمن افندی
اعشار مأمورلی
ایک کنجی کاتب احمد افندی

برنجی کاتب محسن افندی انبار مأموری محمود افندی

طویر هیچ تلغراف مدیری حیدر افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول نجیب افندی

اعضا

کاتب ثانی محمد افندی

علی افندی

مستنطق معاونی محمد سعید افندی

محسن افندی

نجف قضاسی

مال مدیری سید صالح افندی

قائم مقام عبدالفتاح بک

تحریرات کاتبی علی افندی

نائب محمد رشید افندی

قضا صندوق امینی ابراهیم افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبہ

اعضای طبیعیہ

افندی

نائب

افندی

مال مدیری

افندی

تحریرات کاتبی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول برقی افندی

اعضا

کاتب ثانی سعید افندی

سید حسون افندی

مستنطق معاونی مصطفی افندی

سید رجب افندی

اوچنچى كرىلاطا بورى ضابطانى
 طاپوراغاسى محمد اغا
 حساب امينى عبدالواحد افندى

ايكنچى پياده بلوكى
 بلوك اغاسى حسن اغا
 معاونى عبداه اغا
 ژورنال امينى يونس افندى

برنجى پياده بلوكى
 بلوك اغاسى حسن بك
 معاونى كاظم اغا
 ژورنال امينى حسين افندى

ايكنچى سواري بلوكى
 بلوك اغاسى عباس اغا
 معاونى يونس اغا
 ژورنال امينى محمد افندى

برنجى سواري بلوكى
 بلوك اغاسى عثمان اغا
 معاونى عباس افندى
 ژورنال امينى محمد صالح افندى

کر بلا سنجاغنک جغرافیای طبیعی

لوانک طولی اوتوز و عرضی یکر می اوج ساعتدر و هر نوع حیوانات یتشدیر مکه مستعد ایسهده الیوم محصولی عوق سیاسام عراق و هندی جنسندن تنباکو افیون خنطه شعیر پریج ماشمرجک دخن داری بو کر لجه باقله کی مزروعاندن عیارتدر اناطولیدن نیسان ایله دیر اوزرندن کچن ولوا مضافاتندن حیادت هواسی برکال اولان مسیب نقطه سندن مرور ایدن فرات نهرندن کر بلا و هندیه به حسینیه و هندیه جدولاری ایریله رق بر جوق اراضی بی اسقا تمکددر داخل لواده طایغ و اورمان بوق ایسهده لواء مذکور ملحقاتندن شفاپه ناحیه سیله اوا ییتنده پک جسمیم بر مملحه بولنوب انجق غیر محفوظ اولدیغندن اندن سنوی بوز پیک قیه مقداری طوز جلب و استخراج اولور لوانک حیوانات اهلیه سی دوه . آت . قسراق . مرکب . چمندر . اوکوز . اینک . جاموس . قیون . کچی . اولوب حیوانات وحشیه سی ازدر

لواء مذکورک جغرافیای مدنیسی

لوانک وسطننده و غرباً شامیه بچولنه یقین بر محلهده واقع اولوب مرکز لوا انخاذا ایدیلان کر بلا قصبه سی امام حسین

رضی‌ا‌ه تعالی‌ افندمن حضرت‌لری‌نک مشهدی‌ ووقعه‌ چکر‌سوز
کر‌بلانک‌ موقعیدز‌ قصبه‌ مذکورده‌ التي‌ بیت‌ خانه‌دن‌ و تبعه‌
دولت‌علیه‌ و اجنبیه‌ اوتوز‌ بیک‌ نفوسدن‌ عبارت‌ اوله‌رق
مکاتب‌ ابتدایه‌ یوقدر‌ یالکز‌ اون‌ قدر‌ مکاتب‌ صبیحانیه‌
بولندیغندن‌ شاگردانک‌ تحصیل‌ کرده‌لری‌ یالکز‌ بعض‌ فارسی
کتاب‌ و دیوانلری‌در‌ اهالیسی‌ تجارت‌ و زراعت‌ و صنایع
سائره‌ ایله‌ مشغول‌ و معیشدرل‌ سالف‌ الذکر‌ حسینیه‌ نه‌ری‌
اوز‌رینه‌ ایجه‌ باغات‌ ایله‌ یک‌ چوق‌ خرما‌ اناج‌لری‌ وجوده‌
کلمشدر‌ لوانک‌ مترکب‌ اولدیغی‌ نجف‌ و هندیه‌ قضا‌لندن‌ نجف‌
قضاسنک‌ مقرر‌ حکومتی‌ اولان‌ وحیدز‌ کرار‌ کرم‌ ا‌ه‌ ووجه‌ افندمن
حضرت‌لری‌نک‌ مدفن‌ بولنان‌ نفس‌ نجف‌ اشرف‌ اوچبیک‌ بشیوز
و هندیه‌نک‌ مرکز‌ حکومتی‌ اولان‌ طوبریج‌ اوچبوز‌ الی‌ خانه‌دن
عبارت‌ اولوب‌ انجق‌ هندیه‌ قضاسی‌ اهالیسی‌ عشایر‌ اولدیغندن
حصه‌ بردن‌ التي‌ بیک‌ خانلری‌ وارد‌ بولنرک‌ مذهب‌لری‌
جعفری‌ و لسانلری‌ عربی‌ ایسه‌ ده‌ انجق‌ کر‌بلا‌ و نجف‌ قصبه‌لری‌
اهالیسی‌ علی‌ الاکثر‌ فارسیجه‌ تکلم‌ ابتدک‌لرندن‌ ارالنده‌ کی‌ روابط
و مناسبات‌ دخی‌ اتحاد‌ لسان‌ و مذهب‌در‌ اشتغال‌لری‌ دخی‌ لوانک‌
اون‌ قصبه‌ده‌ تقسیم‌ اولان‌ عشایری‌ مثلاو‌ اکثریا‌ زراعت‌ و فلاحت‌در
تجارت‌ و زراعتی‌ مناسب‌ راده‌ده‌ اوله‌رق‌ هندستان‌ طرف‌لرینه‌
خرما‌ و پکنز‌ و عبا‌ نقل‌ و اخراج‌ اولتوز‌ ایسه‌ ده‌ خارجدن
بز‌ و بصبه‌ و چوخه‌ کی‌ اشیا‌ ایله‌ عطاریه‌ و ادویه‌ و توتون
و تنباکو‌ و شکر‌ و قهوه‌ و چای‌ و کلم‌ و کچمه‌ مثلاو‌ شیر‌ ادخال‌

اولندیغندن اشیدای داخلیه سی اشیای خارجیه سنک یوزده
 ایکسی نسبتنده در طرق و معاری قره و نهر دن و نهر لک
 وسایط نقلیه سی اوفق سفاین و قایق دن عبارت اولوب فقط انف
 الیان مسیب شطیله هندیه جدوانک معبرلی اخیابدن یاپدیریلان
 کوپریلردر مذکور قایق و سفینه لر هر طرفه یناشد قیلرندن
 مخصوص اسکله لر یوقدر لوانک کر بلادن هندیه یه
 واورادن حله و بغداده حرکت ایدر پوسته سی اولدیغی کی
 بغداددن حله خطیله هندیه یه و هندیه دن کر بلایه منسد بر
 تلغراف خطی دخی واردر کر بلاستجای ممالک محروسه
 ایله محاط اولوب اجنبیلرله هم محدود دکلدیر . ایکی طابور
 نظامیه و برطابور عساکر ضبطیه سی وانکتره و ایران دول
 فحیمه سنک قونسلوس و شهیندر و کیلاری واردر .

نفس کر بلانک جهت غریبسنده یعنی شفاتیه دن اوچ ساعت
 پروده جاده دن صاپه اوله رق کسرویلر زمانده ضیف نامنده
 برقلعه اولوب بانسی دخی حاکم وقت نعمان ابن المنذر ابن ماء السماء
 نام ذات اولوب وقتیه اولیه برمتین و رصین وغایت
 مضبوط و منتظم صورتده یاپلشدرکه ایکی بیک سنه یه
 قریب زمان مرور ایتشیکن حالا اکثر محللاری علی اصله قائم
 و غیر منهدمدر نفس شفاتیه ده دخی حساوی قصرنده برقلعه
 اولوب بوقلعه هر نقدر خراب اولش ایسه ده ینه برله یکسان
 اولوب ارتفاعی حالیه و بلکه اکثر اساس و صو ساقیلری
 موجوددر بانسی دخی کسرویلردن اول اولجوالینک حاکمی

بولنان یهودی شمعون اولدییغی وشفاتیہنک اوست طرفندہ
 رحالیہ کیدیلور ایکن صول طرفده یارم ساعتک مسافده
 کوریشان اوفق بر قلعہنک دخی هر نقدر اینیہسی داخلا
 دوشمش ایسده ارتقاعیلہ دیوارلری هنوز قائمدر بودہ شمعون
 ایله همزمان اولان رودیل نام یهودی حاکمنک قلعہسی ذمکله
 مشهوردر ایران و هندستاندن ایچہ شہزاده و کبرا نجف
 اشرف و کربلائی معلاده اختیار اقامت ایشارددر .

نماریں
 متصرف لوا وھی افندی
 ارکان لوا

نائب اجد افندی
 محاسبہ جی طاہر افندی
 تحریرات مدیری ابراہیم افندی

مجلس ادارہ لوا

رئیس متصرف لوا	اعضای منتخبہ
اعضای طبیعیہ	جاسم افندی
نائب	فرمان افندی
محاسبہ جی	حسن افندی
تحریرات مدیری	رویین افندی

محاسبہ لوا قلبی

واردات کاتبی عبدالقادر افندی
 مصارف کاتبی واصف افندی
 رفیق اسماعیل افندی
 رفیق سعادہ افندی
 مصالح جاریہ کاتبی مہدی افندی
 ملازم شوکت افندی
 لوا صندوق امینی عیسیٰ افندی
 « رفیق افندی »
 لوا تحریرات قلبی

مجلس ادارہ و عربی کاتبی حسن افندی
 اوراق مقیدی سلیمان افندی
 مہیض مصطفیٰ افندی
 ملازم نقر ۲

اراضی مأمورلی

مأمور ابراهیم حق افندی   کاتب ثانی حسن افندی
باشکاتب عبده افندی   نفس قضا طاپوکاتبی

نواحی مدیرلی

علی غربی مدیری حبیب افندی   زیرمدیری حسن بک
کاتبی عبدالعزیز افندی   کاتبی عبدالرزاق افندی
علی الشرقی مدیری سلیمان افندی   شطره مدیری محمد افندی
کاتبی سلیمان افندی   کاتبی ابراهیم افندی

طفره مدیری امین افندی

کاتبی جواد افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب لوا

مدعی عمومی معاونی مصطفی افندی

جزاجهتی اعضالی

حقوق جهتی اعضالی

یوسف زین افندی

صالح افندی

منشی افندی

عثمان افندی

دیگری رزوق افندی

قلع

باشکاتب ولی افندی

دیگری جبار افندی

ضبط کاتبی سلیمان افندی

اجرا مأموری معاونی محمود اغا

دیگری ابراهیم افندی

اعشار کاتبی احمد افندی

رسومات مأموری محمد افندی

کاتبی احمد افندی

ذردنجی عماره طاہوری ضابطانی
 طاہور اغاسی شعبان اغا
 حساب امینی ابراہیم افندی

ایکنجی پیادہ بلوکی	پرنجی پیادہ بلوکی
بلوڪ اغاسی عثمان اغا	بلوڪ اغاسی سلیمان اغا
معاونی جاسم اغا	معاونی جاسم اغا
ژورنال امینی احمد افندی	ژورنال امینی منحل

ایکنجی سواری بلوکی	پرنجی سواری بلوکی
بلوڪ اغاسی حسن تحسین اغا	بلوڪ اغاسی خلیل یك
معاونی تمار اغا	معاونی حاجی عمر اغا
ژورنال امینی سلیمان اغا	ژورنال امینی محمد افندی

عماره سنجاغتك جغرافياى طبيعىسى

لوانك طولى يكرمى دوت عرضى يكرمى ساعتدر واراضيسنك قوه انباتيهسى هر نوع محصول ينشدير مكه مستعد ايسهده شمديلك محصولى حنطسه شعير چلتك دارى سپسام ماش بوكرجه دخنن عبارت اولوب انجق كترلوجه زراعت اولنان نوعى چلتكدنر. دجله نهرى مركز لوا اولان عماره قصبه سنك وسطندن جريان ايله دجله دن دخى چمله. مشرح. ايجع. مجر كيز. مجر صغير. حضيره. كسره. نهرلى تشعب ايدر. دويرمچ و طيب نهرلى دخى ممالك ايرانيه ده واقع پشتكوه نام طاغدن نيمان و عماره طوغرى جريان ايدر و بنى لام اراضيسيله مشرح مقاطه سنك بر قسمنه بطاقلق حالى كسب ايتدير دكن صكره هوره و دجله دن تشعب ايند انهاردن جهت شرقيه بولسا نهرلى حوزيه و عماره اراسنده كى هوره و جهت غربيه واقع انهار دخى جزاير و عماره مياننده بولنان كذلك هوره انصباپ ايلر عماره نك اوست طرفندن و جهت شماليه سنندن مروره ممالك ايرانيه داخلنه ممتد اولان جبلدن بشقه داخل لواده طاغ بو قدر. لوانك جانب غريبسنده على غربى و شرقى و جبيله نام لريله مشهور اغاجلرى سكود و چرپيدن و جانب جنوبيسنده اغاجى سكوددن عبارت كذلك اوفق بر اورمان واردر. لوا داخلنده نفس عماره قصبه سيله على غربى و شطره ناحيه لرى مركز لبتك هوايى كوزلدر. عماره لوانك هيچ

بر طرفی ساحل دریا دکلدر حیوانات اهلیه سی دخی دوه . آت
 قسراق . مانده . اوگوز . اینک . قیون . مرکب . طاوق
 خروس . کوکرچین . اوردک . و حیوانات وحشیه سی دخی
 ارسلان . قورد . طوموز . چقال . تلیکی . جیلان . طاوشان .
 قوندز . سقا قوشی . قاز . دراج . هدهد . دورنه . بیانی اوردک .
 بایقوش قارغه و امثالیدر داخل اواده انحصاری غیر قابل ویا لکن
 دریارک طوزلنسی ایچ . ون مستعمل ایکی مملکه اولدیغی کی
 کرج و ایلچی معدنلری وار ایسه ده شهیدی به قدر ایشاندیرلما مشدر .

— غماره سنجاغنگ جغرافیای مدنیسی —

سنجاغنگ مرکز حکومتی اولان نفس غماره قصبه سنک حاوی
 اولدیغی نفوس ذکور و اناث درت بیکه قریب اوله رق
 بونلر اکثریا تجارت و بیع و شرا ایله تیش و عربی لسانیه تکلم
 ایدرل . انجق مکاتب ابتدائیه لری اولدیغی نسدن اطفالنک تعلی
 یالکن کلام قدیم او قومیدن عبارتدر . غماره قصبه سی او انک
 وسطنده واقع اولوب دجله نهری اوزرنده خرما انجیر اوزوم نار
 زردالی محصوللی اون سکن باغچه سی واردر بولوا ده قضا تشکیل
 ایدلماش ایسه ده علی غربی . علی شرقی . طفره . زیبر .
 شطره . ناحیه لرینی حاوی دز . مذکور علی غربی ناحیه سی داخلنده
 سکن بیک و علی شرقی داخلنده اون ایکی بیک و شطره ده دخی

الی بیك وطفرة بکرمی بیك و زیزده اوتوز بیك و هرگز
 لوايه جوار اولان محلا رده اوتوز بشیك نفوسك وجودی
 تخمین اولنه یور لوانك ۴۰ فرقه یه منقسم عشار بیك ۱۴
 فرقه سی بنی لام و بش فرقه سی البوشمه و اوچ فرقه سی سواعد
 و درت فرقه سی البودراج و بش فرقه سی ریعه دن السرای
 و بش فرقه سی السودان عشیرت لرینه منسوب و مربوط اوله رق
 چله سنك اسانلری عربی و مذهباری جعفریدر . تجارت
 و زراعتلری مناسب ایسه ده خطه عراقی ده یدی سکر سته ده
 برکه کوریله کلان غلا سنه لرنده اورانك تجارتی اولدقجه توسع
 ایدر خارجه دخی سالف الذکر حبوباتله دوه و مانده و اینك
 وقوزی و قیون و قوندز و سقا قوشی دریلریله روغن ساده
 و پیاغی اخراج و سیاه بن و قصار سز مدام بول و امریقان بزی
 و انواع چیت و سائر منسوجات افرنجیه و غاز و باقر و شکر
 و قهوه و تمر هندی کی اشیا ادخال اولدیغنه کوره ادخالات
 اخراجانك یوزده اونی نسبتنده در لوانك اطراف و اکنافی
 هورلق و بطاقلق و انهار جسمه دن متشعب چند اولدیغندن
 و سائط نقلیه سی دانك و مشحوف دینلان بر نوع ایریلی اوقلی
 قایقاره منحصردر دجله نك ایکی جهتی اشغال ایدن قصبه نك
 واسطه ارتباطی اخشایدن بایلان کوپریدر . مذکور دجله
 نهرنده ایشلیان یلکن کمپاری ایچون عماره و علی غربی
 و شطره قصبه لری اسکله حکمنده و یلکن کمپارینك ایاب و زهابی
 و اپورلك ترددندن زیاده در لوا داخلنده پوسته اولدیغی کی

وقتیله عماره دن قورنه یه قدر متمد اولان تلغراف خطی دخی
 مؤخر اعراب طرفدن تخریب ایدیله رک حالایا پدیرلما مشدر
 لوا اهلایسی عشایر و قبایل غیر متمدنه دن عبارت اولدیغندن
 معارفدن بی بهره اولوب انجق مرکز لواده یالکز کلام قدیم
 قرائت اشدیریلور براقچ اوفق مکاتب صبیبایه ایله حال
 انتظامدر پک بعبد اولان مکتب رشیدیہ ملکیه شاگردانی یالکز
 قصبه اهلایسیله مأمورین چوجقلرندن مرکبدر عماره نك جهت
 شمالیه سنده وقع جبل ایله شرق جهتمدنکی پیوک هور وطیب
 ودور یچ مقاطعه لر ایله کرخه اراضیسی ایران ایله حدود دریا و زاده
 برطابور عساکر نظامیه و برطابور ضبطیه و ازدر لوآنک
 غرب و شمال و جنوب جهتمرنده واقع و قدیم مملکت اولوب
 هرور زمانله مندرس و خراب اولسنه مبنی الیوم تبه حالنده
 کوریلان فلیقله و صروط و چاریز و عنتریه و قبوز الابطال
 و قطات و واقف و عزیزه نام محللرده اثار عتیقه اولدیغی
 هر ویدر . خلفای عباسیه نك بارلاق زماننرنده اورازی دخی
 عراقک معموریت فوق العاده سی عدادنده ایدی .

منتفك سنجاعى

متصرف و كبلى سعيد بك
ميرالاي
اركان لوا

نائب عثمان افندى
محاسبه جى رامن بك

تحريرات مديرى و اقى افندى

مجلس اداره لوا

رئيس متصرف لوا

اعضای منتخبه

اعضای طبعیه

افندى

نائب

افندى

محاسبه جى

افندى

تحريرات مديرى

محاسبه لوا قلمى

مصارفات كاتى عبدالمجيد افندى

واردات كاتى احمد بك

افندى

رفيقى

افندى

رفيقى

يومية مقيدى افندى

مصالح جاريه كاتى اسماعيل افندى

لوا تحريرات قلمى

اوراق مقيدى حسين افندى

عبدالرحمن افندى

فايق افندى

عربى كاتى حسين افندى

مبيض روبين افندى

اراضى مأمورلى

مأمور بدرى بك

اعشار مأمورلی

مدیر ابراهیم افندی

ایکنجی کاتب رشید افندی

برنجی کاتبی منحل

اوچنجی کاتب منحل

انیار مأموری سعید افندی

لوا صندوق امینی یوشع افندی

تلفراف مأمورلی

مدیر طویق افندی

مأمور نوری افندی

مأمور حسن افندی

قرائتینه مأموری خلیل افندی

بدایت محکمه سی

رئیس نائب لوا

مدعی عمومی معاونی حسن تحسین افندی

حقوق جهتی اعضاری

جزا جهتی اعضاری

غالب الماجد افندی

علی افندی

خطاب افندی

عبدالرزق افندی

باشکاتب امین بک

ضبط کاتبی نوری افندی

ضبط کاتبی نجیب افندی

دیگری افندی

دیگری خضر بک

اجر مأموری معاونی سلیمان افندی

سوق الشیوخ قضاسی

قائم مقام فتاح بک

مال مدیری سعید افندی

نائب فتاح افندی

تحریرات کاتبی حسین عون افندی

قضا صندوق امینی صالح افندی

مجلس اداره قضا

رئیس قائم مقام	اعضای طبیعیه
نائب	افندی
مال مدیری	افندی
تحریرات کاتبی	افندی

بدایت محکمه سی

رئیس نائب قضا

کاتب اولی محمد افندی

کاتب ثانی علی افندی

مستنطق معاونی

اعشار مأمورری

برنجی کاتب صالح افندی

تلغراف مدیری علی افندی

شطره قضاسی

مال مدیری امین افندی

تحریرات کاتبی عبدالرحمن افندی

مجلس اداره قضا

اعضای منتخبه

افندی

اعضا
شیدجر جیس افندی
الجد افندیمأمور ضیا افندی
مدرس محمد افندیقائم مقام رستم بك
نائب افندیرئیس قائم مقام
اعضای طبیعیه
نائب

افندی
افندی

مال مدیری
تحریرات کاتبی افندی

اعشار مأمورری

برنجی کاتب مصطفی نوری افندی

مأمور قدری افندی

حی قضاسی

مال مدیری عثمان افندی
تحریرات کاتبی رشید افندی

قائم مقام فتاح بک
نائب عبدالرحمن افندی

مجلس اداره قضا

اعضای منتخبه

افندی

افندی

افندی

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

اعشار مأمورری

برنجی کاتب حاجی امین افندی

مأمور عاکف افندی

چار قضاسی

مال مدیری سلیمان افندی
تحریرات کاتبی نجیب افندی

قائم مقام حبیب القادر بک
نائب افندی

مجلس اداره قضا

رئيس قائم مقام

اعضای طبعیه

اعضای منتخبه

نائب

افندی

مال مدیری

افندی

تحریرات کاتبی

افندی

اعشار مأمور لری

مأمور معروف افندی

برنجی کاتب صالح افندی

تلغراف مأموری عباس افندی

سکرنجی منتفک طاہوری ضابطانی

طاہور اغایی منحل

حساب امینی جاسم افندی

برنجی سواری بلوکی

برنجی پیداده بلوکی

بلوک اغایی صالح اغا

بلوک اغایی امین اغا

معاونی حسن اغا

معاونی نجیب اغا

ژورنال امینی محمد افندی

ژورنال امینی قاسم افندی

ایکنجی سواری بلوکی

بلوک اغایی حبیب اغا

معاونی عبداہ اغا

ژورنال امینی احمد اغا

بصره سنجانی

روم ایلی

متصرف مظهر پاشا

ارکان اوا

محاسبه جی پناه افندی

نائب شاکر افندی

تحریرات مدیری شاکر افندی

مفتی عبدالوهاب افندی

مجلس اداره اوا

رئیس متصرف اوا

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

سالم افندی

نائب

محمود افندی

مفتی

حنوش کرومی افندی

محاسبه جی

مراد افندی

تحریرات مدیری

محاسبه اوا قلبی

مصارفات کاتبی داود افندی

واردات کاتبی عبدالقادر افندی

مصالح جاریه کاتبی رضا افندی

رفیقی عبدالرزاق افندی

اوراق مقیدی علی افندی

یومیه مقیدی محمد افندی

لوا صندوق امینی یوسف افندی

لوا تحریرات قلبی

عربی کاتبی مصطفی افندی

عبدالقادر افندی

خلف افندی

فهمی افندی

ابراهیم افندی

یاسین افندی

یاسین افندی

سید احمد افندی

عبدالله افندی

اوراق مقیدی احمد افندی

اوراق رفیقی سید احمد افندی

اراضی مأمورری

مأمور علی صائب بک

باشکات رشید افندی

نفس قضا طابو کاتبی افندی

ایکجی افندی

اعشار مأمورری

مدیر شکیب افندی

برنجی کاتب محمد افندی

انبار مأموری عارف افندی

بدایت محکمہ سی

زئیس نائب لوا

مدعی عمومی معاونی زیور افندی

حقوق جہتی

جزا جہتی

رئیس مصطفی افندی

اعضا

اعضا

سید رجب افندی

یوسف افندی

عبداه افندی

فتوی افندی

اعضاملازمی سید علی افندی

اعضاملازمی رفعت افندی

قلم

ضبط کاتبی امین افندی

باش کاتب حبیب افندی

«خلف افندی»

ضبط کاتبی موسی افندی

اجرا مأموری معاونی ابراہیم افندی

«احمد افندی»

تلفراف و پوستانه مأمورلی

مأمور کیورک افندی	مدیر مجرم افندی
لسان اچی سر مأموری دوریان افندی	مأمور صبری افندی
مأمور مهران افندی	مأمور صالح افندی
قراتند مأمورلی	

کاتب احمد افندی	طیب موشیو سپاستیو
-----------------	-------------------

فاو مأموری رفائل افندی

رسومات مأمورلی

مبصر احمد افندی	مدیر احمد نیازی افندی
استما طور جانی افندی	باش کاتب ابراهیم افندی
صندق امینی نسیم افندی	رفیق محمد افندی
انبارچی احمد افندی	دیگری ابراهیم افندی
قنطار کاتبی عبدالواحد افندی	ترانسیت مأموری نشنت افندی
قولجی باشی سلیمان اغا	تذکره کاتبی حسن افندی
نشوه مأموری عبدالقادر افندی	ابوخصیب رسومات مأموری خیراه اغا
صندق مأموری ابراهیم افندی	کاتبی شاکر افندی
کاتبی حسین افندی	دعیمی مأموری حافظ احمد افندی
کاتبی عبدالله افندی	دواسر مأموری احمد افندی

نواحی مدیرلی

ابوخصیب مدیری عبدالقادر اغا فاو مدیری صالح اغا

کاتبی سعید افندی کاتبی عبدالله افندی

زیئر مدیری حاجی حسین افندی

قورنه قضاسی

قائم مقام ابراہیم بک
 نائب مظہرفی افندی
 مال مدیری احمد افندی
 تحریرات کاتبی افندی
 قضا صندوق امینی بلید عارف افندی
 مجلس ادارہ قضا

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعہ

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

اعضای منتخبہ

افندی

افندی

افندی

نہایت محکمہ سی

رئیس نائب قضا

کاتب اول محمود افندی

» ثانی عبدالکریم افندی

مستنطق معاون محمود افندی

اعضا

سینڈبدر افندی

جاہر افندی

تلفرافی مدیری علی افندی

رسومات مأموری عبدالعادر افندی

کاتبی سمین افندی

انگلترہ ڈولٹنگ ویس قونسلوسی موسیور روبرٹسون

فرانسہ ڈولٹنگ ویس قونسلوسی موسیو تسارزہک

بدنجی بصره طاہوری ضابطانی
 طاہور اغاسی احمدآغا
 حساب امینی رشید افندی

ایکجی پیادہ بلوکی
 بلوک اغاسی محمد آغا
 معاونی رمضان افندی
 ژورنال امینی محمد جواد آغا

برنجی پیادہ بلوکی
 بلوک اغاسی الماس آغا
 معاونی منہل
 ژورنال مینی مصطفی آغا

دردنجی پیادہ بلوکی
 بلوک اغاسی بہرام آغا
 معاونی عبدالرحمن افندی
 ژورنال امینی حسن افندی

اوچنجی پیادہ بلوکی
 بلوک اغاسی حسن بک
 معاونی محمد افندی
 ژورنال امینی محمود افندی

- بصره سنجاغك جغرافياى طبيعى -

بصره سنجاغك طولى تقريبا اوتوز بش وعرضى طئوز
اون ساعتدر . و اراضيسنك قوه انباتيه سى عاتا فوق العاده
اولوب هر نوع اشجار و اثمار يتشدير مكه الويرشلى ايسه ده
شمديلك محصولاتك اكثرى خرما وميوه وسبره دن و جزوى
مقدار چلك و خنطه و شعير و باقله و اوييه و سبسام و دارى
كفى خوبان دن عبارتدر . دجله و فرائك التصاق دن هر كى اولان
شط العرب هر جسمى سنجاغك اراستدن جريان ايدوب
بصره كوز فرنيه انصباب ايدر . قدرت الهيه شمس و قمرى
بو سنجاغه خاتم اشمدر . چونكه بر طرف دن محصولات
و نخلستانه طبيعى شمسك باعث اولديغى فيوضات قدره بلكه
دها زياده بر درجه ده قوك تغيرات احواله تابع اولان
جزر و مد شط العرب دن تفريق ايدلان متعدد جداول كبره
و صغيره و اسطه سيله باغچه لرى و خرما قلبرى كونده ايكي
دفعه اسفا واروا ايدو يور مملكتك داخل و خارجنده باغ
و باغچدر كثر اوزره در داخل لواده طاغ و اورمان يوقدر
بصره و خاتم هوا ايله مشهور اولان محللردن ايسه ده
جزیره العربك بر كوشه سنده واقع اولمسيه حد ذاتند ، جبادت
هوايه مالك اولان برددن اولديغنده و شهر تياب اولان
و خاتم تنظيفات و تطهيراته عدم رعایتدن و خصوصيله
فرائك منتك سنجاغى داخلنده بولنان جزاير سدريك

فرمانسپه فرات صدوری بصره نك ارقه طرفلرینه قدر
 یایلوب ریچوق سازلوق و بطاقلق تشکیل ایلسندن و دهاسار
 بوکی احوالین ایرو کلدیکنده شبهه یوقدر او اداخلنده
 هوامی الكوزل اولان رزیر ناحیه سیدر لوانک شرقی جنوبی
 جهتنده یعنی کورفرز قریبده واقع فاوناحیه سنک مرکز - کومنی
 ساحل دربار دگردن کلار واپور و سفینه لر فابوغازندن
 کچوب شط العربی و شط العربک ساعت بحر و سنده واقع اولان
 بصره کورفرزینده اچیلان و عشار نامی و بریلار بیوجک بجدولک
 صدزینی لیان انخاذا ایتمش لر در و داخل لوانده اسب باز کیر
 مرکز مانده قیون کی حیوانات اهلیمه ازرر حیوانات و خشیه منی
 همان یوق کمیدر نفس او اده معادن اولیوب بالنگر نفس بصره یه
 اوچ ساعت مسافه ده واقع حدان نام محله بر فحلحه واردر
 و ایشلندیر لمکنده دره

— لوانه مذکورک جغرافیای مدنیسی —

مرکز لوان نفس بصره اولوب تبعة اجنبیه دن ماعدا مسلم
 و غیر مسلم ایکی بیک و ژا و توز سگز نفوسی نخلستانک اکثری جهته له
 مملاک اولنلر ملاکریک توسیع و اعمار یله اشغال ایتمکده و مالکی
 اولیانلر دخی اجرته نخلستانک فلاحت و خدمتیه تمیش ایلمکده

و بعضیسی اخذ و عطا و تجارت ایله و بر طاقی قایقچیلک
 و سفینه چیلکاه کچمکده درل لسانلری اکثریا عربی ایسه ده
 ایرانه جواریت مناسبتیه بر جزویسی لسان فارسی بی تعلیم
 ایشلردر داخل اواده منتظم مکتب صبیان اولوبوب بالکنز
 بش اون قدر غیر منتظم صبیان مکتبی اولدیغندن شاگردانک
 تحصیلای کلام قدیمه منحصردر . مرکز لوا سنجغذ
 وسطنده واقع اولوب بر چوق صوبه باغچه سی واردر اهالیسی
 عومیه له سعی و عمله طرفدار اولدقلرندن بصره لی همان هیچ
 بر ماور یوقدر دنیه یلور . لوا مله ناتندن قورنه قضاسی
 لوانک منتظم بر قضاسی اوله رق مرکز قضانک مقدار نفوسی
 سکن یوز اوتوز و کارکیر اوله رق ایبی یوز سکنان ایکی
 خانه سی واردر نواحینک مقدار نفوسی تخمینا درت بش
 بیکن عبارتدر انجق اهالیسی اکثریا خیمه و قلعه نشیندر یتنه
 لوانه مذکور مضافاتندن کویت قضاسینک هیئت حکومتی
 مرتب اولوبوب بر لودن قائم مقامی بولنان عبده الصباح پاشا
 خدمتده مقابل اوده دنبرو مخصوص اولان یوز اللی طونبلانو
 مقداری عینی خرما سالبه الور لوا داخلنده کی عشار یتدی
 سکن فرقه به منقسم اوله رق اکثرینک لسانی عربی و مذهبری
 جعفری و قصوری شافعی و حنبی و مالکی و حنبلی اولدیغندن
 ارازلنده کی روابط و مناسبات اتحاد لسان و مذهبدر انلرک
 دخی اشتغاللری نخلستان و باغ و باغچه یتشدیر مکن عبارتدر
 لوانک تجارت و زراعتی اولدیغنه بولنده در اخراجاتی

اکثریاً خرمادر اندخالاتی دخی قهوه شکر تباکو و بعضاً حنطه
 و شکر و روغن ساذه و مابوسات و مفروضات و مشروبات
 و اشباب و تیور و امثالی شیردز، احر اجانه. نسبة ادخالات دها
 زیاده در. داخل اواده طرق و معابر یولنده ابسه ده کلوب
 کیدن واپور و سقائن بخارینه دن یلکن سفینه لیک زدندی دها
 زیاده در لوآنک مرتب پوشندسی اولدیغندن حکومت سنیه
 و تجار و ساژة اوزاقی بصره ایله بغداد اراشده هر دجله ده
 ایشلبان عثمانی و نج قومپایندسی واپوزلندن نصادق
 ایله جک واپورله کوندریابوب اوقات حرکتلری دخی مجهولدر
 بصره و قورنه و قاووده تلغراف مرکزلی موجود اوایوب بحرا
 و برا هر طرفله بخایره اولندیلور داخل اواده معارف مرکز
 مطلوبده اولیوب توسیع و اصلاحه محتاجدر بصره نیک
 قارشو یقه سنده یعنی شطالتربک شرق جهته ده واقع دعیمی
 و کوت البور مقاطعه لری ایران ایله هم محدوددر داخل اواده
 عساکر نظامیه بریه اولیوب ایچق مع ضابطان در تیوزالی
 قدر عساکر بحریه و برطابور ضبطیه وارددر انکلتره و فرانسه نیک
 قونسوس و کیلی و ایران کارپردازی وارددر بصره نیک جنوب
 جهته ده و ایکی ایچق ساعت مسافده ده واقع زیر ناحیه سی
 مرکزنده عشره مبشره دن زیر ابن العوام و ناحیه خارچنده
 طلحه و انس ابن مالک و شیخ حسن البصری و معبیتدن ابن
 سیرین رضی الله تعالی عنهم حضرتانک مرقد شریف قدری
 موجود اولدیغی کی ناحیه مرکزینک یارم ساعت یروسننده

امام علی افندمز حضرتلرینک بنا کرده سی اولان جامع
 شریفک اثری ایوم باقیدر نفس بصره ده دخی ایدیسای
 عظامدن یحیی ابن الزکریا علیه السلام افندمزله امام علی وعباس
 حضرتک مقامات عالیلری و ائمه اثنا عشردن حضرت
 موسی الکاظمک اوغلی محمدجوادک نسلندن یحیی بن موسانک
 وصحابه کرامدن مقداد بن اسود الکندینک بصره یه جوار
 کوت الصنکر نام محله تریه شریفه لری موجوددر بصره کره
 ارض اوزرنده بولنان مواقع مهمه دن صابلسه بجادر امام عمر
 رضی اه تعالی افندمزک بو اثری بیک اوچوز سنه صکره
 دخی اهبنتی عالمه تقدیر ایتدیرن یرلردندر

نجد پنجابی

میر الامرا

متصرف سعید پاشا

ارکان لوا

نائب خلیل خلوصی افندی   تحریرات مدیری عبدالقادر افندی

نائبہ

محاسبہ جی عمر افندی

مجلس ادارہ لوا

اعضای منتخبہ

رئیس متصرف

عبداللطیف افندی

اعضای طبیعیہ

عبداء افندی

نائب

سید صالح افندی

محاسبہ جی

عبداء العیس افندی

تحریرات مدیری

لوا محاسبہ قلبی

واردات کاتبی رؤف افندی   مصالح جاریہ کاتبی علی سری افندی

مصارفات کاتبی عباس افندی   اوراق مقیدی محمود بک

لوا صندوق امینی داود شطوب افندی

اعشار مأمورری

مدیر جاوید افندی

یرنجی کاتب سعید افندی   ایکجی کاتب امین افندی

بدایت محکمہ سی

رئیس نائب لوا

مدعی عمومی معاونی عبداء افندی

جزا جہتی

حقوق جہتی

اعضای

اعضای

عثمان افندی
احمد الباجد افندی

جعفر افندی
عبدالجیمان افندی

قلم

ضبط کاتبی احمد افندی
دیگری عبده افندی
اجرا. اموری سلیمان افندی

باش کاتب اسماعیل حق افندی
ضبط کاتبی عبد الرحمن افندی
دیگری عثمان افندی

قطر قضای نایب عثمان افندی

نواسی مدیر لی

مبرز مدیری محمد افندی
عجیر مدیری محمد العون افندی

کاتبی محمد علی افندی
جفر مدیری عبده الخلیفه افندی

قطیف قضای

قائم مقام حاجی علی افندی
مال مدیری عنایة الله افندی

نائب محمد رشید افندی
تحریرات کاتبی افندی

قضای سابق امین سعید افندی

مجلس اداره قضا

اعضای منتخبه

افندی

افندی

افندی

افندی

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

اعشار مأموری عبدالصمد افندی

کاتبی احمد افندی

ملقوزنجی بخدطاپوزی ضابطان

طاپور اغاسی خورشیداغا

حساب امینی عباس افندی

ایکنجی پیاده بلوکی

بلوک اغاسی داوداغا

معاونی محسن اغا

ژورنال امینی حسین افندی

برنجی پیاده بلوکی

بلوک اغاسی رشید افندی

معاونی احمد اغا

ژورنال امینی حسن افندی

درذنجی پیاده بلوکی

بلوک اغاسی منحل

معاونی عبدالرحمن اغا

ژورنال امینی سلمان افندی

اوپنجی پیاده بلوکی

بلوک اغاسی علی افندی

معاونی معروف اغا

ژورنال امینی مختار افندی

برنجی سواری بلوکی

بلوک اغاسی محمد اغا

معاونی منحل

ژورنال امینی خلف اغا

اورنجی نجد طاہوری ضابطاتی

طاہور اغاسی علی افندی
حساب امینی شاکر افندی

ایکجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی سلیمان بک
معاونی عبدہ اغا
ژورنال امینی علی اغا

برنجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی خضر بک
معاونی محمود اغا
ژورنال امینی منجھل

برنجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی فرحان اغا
معاونی قحح اللہ اغا
ژورنال امینی شہبان اغا

اوپنجی پیادہ بلوکی
بلوک اغاسی عزیز اغا
معاونی اسعد اغا
ژورنال امینی خالد اغا

ایکجی سواری بلوکی
بلوک اغاسی مصطفی اغا
معاونی حسن افندی
ژورنال امینی خلیل افندی

نجد شجاعی

نجد شجاعك طولی یوزاون ایکی ساعتدر که جنوب جهتنده واقع
 بیرین نام محلدن شرق جهتنده واقع العمار جزیره سنه و عرضی
 الشمس ایکی ساعتدر که شرق جهتنده واقع عجبیر اسکله سنندن
 غرب جهتنده واقع العرمیه قدردر عرضا مذکور عجبیر
 اسکله سنندن مرکز لوابه قدر اون ایکی ساعت مقداری محل
 قوملق ایسه ده صوبی چوق اولوب ایچنده سیر و سفر
 سهولتلیدر انجق مرکز لوادن غربا مذکور العرمیه قدر
 الی ساعتک مسافه صوسز اوله رق مذکور العرمیه کتمک
 استیانلر صوتقلنه مجبور اوله جقلرندن بویولک قطعی
 مشکجه در لوانک طولاً میاهی چوقدر اولوالی اراضینک
 قوه ابانیه سی معتدل صورتده اولوب فقط مطلوب وجهه
 مزروعات یتشدیرمی اراضینک صمان و چورچوب کبی
 شیرله یاندرلسنه متوققدر اهالی بو حالک اراضینک محبوس
 اولسنه حمل و اعتقاد ایدرلر که بو صورت جای استغرابدر
 اراضی مزبوره نك ارز . حنطه . شعیر . ماش . سیسام .
 طاری زرعه استعدادی غیر مفقود ایسه ده انجق شمذیک
 حنطه و شعیر کایتلوجه زرع اولنوب دیگر حبوباک نثر
 وزرعی پک نادردر لوا داخلنده متعدد انهار جاریه بولنوب
 قسم کلیسی مرکز لوا اولان هفوفک شرق جهتنده واقع
 رفه نام محلدن ور قسمی دخی هفوفک اوچ چارک اوته سنده

واقع مبرزك شرق جهتندن نيهان ايدر بونلر باغ و باغچه دن
و خالی محلاردن مرور ايدرك چوللرده مو اولورل و كافه سی
غریب دن شرقه طوغری جریان ایدرل داخل لواده اورمان
اولیوب انجق طاغ و تپهل چوقدر از جمله عجیر اسکله سنده
شرق جهتنده و ساحل بجرده واقع زختوبنه و ظهران نام
موقعده وینه ساحل بجرده واقع مدرع نامنده ایکی طاغ
اولدیغی کی مرکز لوانك شرق جهتنده کی باغچه دل ایچنده
قاره اسمنده برطاغ واردر که طولی تقریباً ایکی یك و ارتفاعی
یوز ذراع اولوب اتکننده التي قدر قریه و ایچنده اوچوز
نقوسی استیعاب ایدر مغساره لر موجودر صیفك الك شدتلی
وقتنده اتش یا قلدقه اشبو مغساره لر دروننده بولنق ممکن
اولدیغی کی موسم شتاك حکم سوردیکی زمانده ایچنده منقل
یا قاش براوطه کی صیجاق اولور بونلردن بشقه لوانك
شرق جهتنده دختند و غرب جهتنده ابو غنیمه ناملرنده ایکی
طاغ موجودر لوانك منتخب محل صوجه هفوف و هواجه
مبرز و و خامت هواجه قطیف قصبه لیدر لوانك شرق جهتی
ساحل دریا اولوب ساحلك عجیر ناحیه سیله قطیفدن بشقه
معمور و آباد محلاری اولدیغندن اشبو ایکی محل لیان انخاز
اولمشدر لوا داخلنده ات . قسراق . دوه . قبون . اینك .
مهرکب . کلب کی . حیوانات اهلیه قورد . بیان . اینکی .
طوشان . چقال . دوه قوشی . قیلان . و بوکا بمائل حیوانات
و حشیه بوانور لوا داخلنده معسادن بوق اسمده معلول

چوق اولوب انجق بونلر دخی فیرده و صاحبستر بزخالده اولسیله تحت انضباط وانحصاره النمی ممکن اولدیغندن حکومت طرفندن ایشلندیریلان محلله یوقدراهلینک طوزجه اولان احتیاجلرینی بومحلله لک قریب اولانلرندن طوز جلیله دفع ایدرل مرکز لوا احساسینله مشهور ایسه ده اسم صحیحی هفوفدر بولوا یه نجد سنجاغی دنبله بور ایسه ده شو تعریف اولنان قطعه نك اسمی احسار نجد دخی ایچر و طرفلرینه یعنی ریاض وقسیم و جزیره العربک او طرفلرده بی بحال سائره عینه نجد اطلاق اولنور مرکز لوا اولان هفوف قصبه سنک نفوسی تخمینا ۹۰۰۰ و خانهلری ۳۰۰۰ اولوب اهلینسی حراثت و تجارت و عبا نسجیله و تیورجی و ترزلیکله و دوه جیلکله اشتغال و تیش ایدرل بونلرک صنعلری غایت محدود در عربجه تکلم ایدرل فقط بادیه ده کشت و کذار ایدن بدویلر لسانی معهورلده کیلر لسانه نسبتله لغت عربیه یه ده قریب اولدیغندن بر درجه یه قدر فصاحتلری واردر مرکز لوا نواخی محله سیله برابر اوتوز بیک نفوس و اون بیک بش بوز خانهی جامعدر اوراده اون قدر مکاتب صیبانه اولوب شاگردانک تحصیلاری دخی کلام قدیمدن عبارتدر مرکز لوا سنجاغک و سطنده واقع اولوب بحره دهساقیندر باغچه لری چوق اولوب صولری دخی چشمه ل واسطه سیله وافی اولدیغندن یاغوره پکده احتیاجلری یوقدر لوا داخئلده قطیف و قطر نامله ایکی قضا اولوب قطیف قضاسی مرکز لوا اولان

هفوفك جهت شمالیه شننده و ساحل بخرده فرق ساعتك مسافده واقع اولهرق قائمه قاملق مرکزی نفس قطیف قصبه سیدر قطر قضاسی دخی اوانك شرق جنوبی جهتنده و ساحل بخرده لوادن الشمس ساعتك مسافده، واقع اولوب قائمه قاملق مرکزی البداع قصبه سیدر قطر قائمه قاملق اهلیدن جاسم الثاني نامنده بر ذات اولوب مأموریز دولت علیه دن بر حاکم اشرع و ضابطی معیتله بر قاج نقر ضبطیه اقامه اولنور مذکور قطیف قضاسیله ملهاتك مجموع نفوسی اوتوز اوج بیک سکر یوز و خانه لری اونیك طنوز یوز دن عبارت اولهرق قطر قضاسی دخی مع ملحات تخمیناً بدی بیک طنوز یوز نفوس و اوچبیک التي یوز خانه بی شاملدر لواداخلنده کی عشایر دخی القحطانه منسوب العجمان و دیگر المعض والسنان و الجیش و الصناعی و المحفوظ و السامر و النهلان نامنده بدی فرقه یه منقسم و عشایرک بریده المره اولهرق و البشر و العتبه و الفهیده و الجار و الففران و الجرابه و بنی هاجر و بنی خالد عشیرته منسوب العمایر و الصبیح و المشاهیر فرقه لیدر و العوازم و الرشایب و زغب و دواسر و قحطان و سبیع و سهول نام بدی عشیرت دخی موجود اولوب بونلرک اقدم واقواسی العجمان عشیرت لدرکه بیک قدرات و قسراق بونور و هر فرقه کنندی رئیسنه تابع ایسه ده عند الاقتضا متحد ایک دیگرینه اجرای معاونه بونورل اولحوالی اهل الیسی درت مذهبه متمسک اولوب شیعی دخی بونور لسان لری ده هر لیدر عشایرک اشتغال لری دخی

دوه وقیون یا بقیه و یکدیگری علی بنده غزوه و فقر الری اموال
تجار به بی دوه لریله نقل ایتمک و حطب جلب و بیع ایلمکدن
عبارتدر . لوانک محصولی خرمادن عبارت اولوب تجارت
وزراعتی آزددر . اخراجاتی خرما و عبا کی اولوب بونلر
بحرین لجه مسکت یمن جدیه و مکة مکر مهیه قدر نقل و بیع
اولدیغی کی ادخالاتی دخی پرنج حنطه قهوه ایپک تیموری یاغی بیر
کفیه یشماق شکر باقر چوخه شالی کلیم اولدیغی کی دوه
قیون یاغ دخی ادخال اولدیغنه کوره ادخالاتی اخراجاتدن
زیاده در اورالی قوملق اولدیغندن منتظم طرق و معاری
یوقدر عبیر و قطیف و قطر نام محملاری دخی اسکله اتخاذا
اولمشدر انجق بو اسکله له سوا حلامه کشت و کذاره مأمور
ارقادی واپور همایونندن بشقه واپور لک ترددی اولدیغندن
ترددیلکن کمیلرینه منحصر در لواده ایکی عدد هجین پوسته سی
اولوب بری بصره ایله احسایننده آمد شد ایدن پوسته در که
لوانک ولایت جلیله ایله بصره اوزاقنک واسطه نقلیه سیدر
و دیگری قطیفه قدر در انجق لوا داخلنده تلغراف خطی
هنوز تمسید اولنماشدر اوراده معارف مفقوددر لوانک
هیچ بر طرفی حدود بویی دکلددر بر طابور عساگر نظامیه
وز طابور عساگر ضبطیه اقامه اولنور اوراده اجنبی
تبعه سی اولدیغندن اجنبی قونسلوسلری دخی یوقدر مرکز
لوانک جنوب جهتمده اینیه و باغچه لرینک و انهارینک اناری
موجود بیزین نامنده بر بلده قدیمه واردر که بوندن بش یوز سنه

اول خراب اولشدر مرکز لوانک شرق طرفنده و بر ساعتک
 مسافده اجودین زمک مسکنی اولان بنی شانع اسمنده بر بلده نک
 ائاری باقی ایسه ده بلده مز بوره اوچویوز سنه اول خراب
 اولش و اینیه سندن دولت علیه نک اولوالی بی استیلاسنه
 قدر بر مناره سی پایدار ای دیسه ده مؤخرا منهدم اولشدر
 مرکز لوانک درت ساعت قر بنده واقع جواته نامنده
 بر بلده نک ائاری حالاموجود و ایچنده صحابه کرام حضرتتک
 قبور منورلری و بعض ثنیل و اینیه سنک ائاری الیوم غیر
 مفقوددر اشبو بلده مدینه منوره دن صکره ابتدا ایچنده
 بجه نمازی قلمش و اهالیسی ابتدا پیغمبر افندمز حضرت تارینه
 اطاعت ایتش و کندولرینه «مرحبا بالوفد غیر خزایا ولا
 نامین» حدیث شریفی شایان بیوراش بر بلده مبارکه درکه
 ایکیجی عصر هجرت ابتداسنده خراب اولشدر ینه مرکز
 لوانک بر بیچق ساعت قر بنده مدینه قرمطی نامیله معروف
 بز بلده اولوب عصر رابع اخرنده خراب اوله رقی بر جامعدن
 بشقه ائاری قالمشدر مدینه قدیمه هفوف مرکز لوانک
 اون بش دقیقه قر بنده واقعدرکه بوندن اوچویوز سنه اول
 خراب اولش و شمعی حنطه مزارعی بولمشدر احسالیله
 قطیف و ظهران اراسنده ذها چوق اینیه و ثنیلک ائاری الان باقی
 اولان خرابه ملک تار واردر .

تاریخ اسلام

تاریخ نوع بشرک بدایت خلق شدن برو سرگذشتی نقل
 و حکایه ایدر . فائده سی وقوعات سالفیه مطلع اولغله منأ
 تمید و توسیع حیات اتمک و ماده حال و استقبال ایچون
 ماضیدن عبرت المقدر . بو علم جهله علوم و فنونک مجموعہ سی دخی
 صابیلہ پیلور . چونکہ : انسانلرک کافہ اختراعات و اجر آتئی
 سویلر .

تاریخ اساسا (قرون اولی) (و قرون وسطی) (و قرون
 اخیرہ) نامیلہ اوچ قسمہ ایریلور . ظهور اسلام ایسه قرون
 وسطایہ مصادفدر .

ظهور اسلامده اوروپانک حالی ہرج و مرج ایندی . بر
 طرفدن منافسات مذہبیہ چوغالش و دیگر طرفدن رومادولتی
 حال انقراضده بولنمش و قبائل و حشیہ نک مهاجراتہ جهالت
 عمومیہ منضم اولمش ایندی . اول اثنادہ جزیرہ العربیہ بولنان
 عربلر دخی فرق و عشایر متعددیہ منقسم اولهرق و بدویت
 اقتضاسی اوزرہ بربرلیلہ محاربه و غارتلر ایدرک وقت کچوررلر
 و شعر ایله تفاخر ایدرل ایندی .

میلاد حضرت عیسانک ۶۲۲ سنہ سنده بعثت حضرت نبویہ
 مکہ مکرمہده ظهور ایندی . و بعدہ مدینہ منورہیہ
 ہجرت سنہ و قوع بولسی . زمان سعادتہ مکہ و مدینہ ایله
 اطراف قح بیورلدیغی کی ایمانہ دعوتی متضمن هر طرفہ
 نامدل کوندرلدی .

۶۳۲ سنهٔ میلادیه سنهٔ پنجمبرافندمركز ارتحال دار بقای پور دقلرنده
 حضرت ابوبکر خلیفه اولدی . زماننده دآرهٔ اسلامه کبرمش
 اولنردن بر مقداری ینه ارتداد ایشلر ایسه ده حربا طریق
 انقیاد ونجائه اعاده ایداندیلر . حضرت ابو بکر اولوقت
 رومالورک اننده اولان سوریه وفرس پادشاهلرینک زیر حکمنده
 بولنان عجمستان طرفلرینه ایکی قول اردو کونرددی .
 بو صروده یعنی هجرتک اون اوچنجی سنه سنده خلیفهٔ مشار-
 الیه دار عقبابه انتقال پوردی . مدت خلافتی ایکی سنه اوچ
 ماهدر .

حضرت ابو بکردن صکره حضرت عمر خلیفه اولدی . ایران
 وسوریه یه کوندرلش اولان مذکور اردوله مشار الیه
 بر قاندها تقویت ویره رک عسکری مظفر اولدیغندن بومملکتلر
 حوزه مسلمینه کیردیکی کی مصر قطعه سی دخی فتح اولندی .
 هر ویدرکه حضرت عمرک خلقی محاربه ایله اوغراشدیر مسندن
 بر مقصدی دخی ارزو و مطالبی بر نقطه ده طوپلامق و بو وسیله
 ایله اتحاد عمومی وجوده کتوره رک عربلرک اسکی شقاقلرینی
 محو ایتک ایدی . فی الحقیقه عصبیت اسلامیه اولوقت فوق
 العاده کسب وجود و قوت ایشدر . . نهایت ابولؤلؤ نام بر جانی
 خلیفهٔ مشار الیه جرح و قتله جسارت ایدی . مدت خلافتی
 اون سنه و الی ماهدر .

اندن صکره مقام خلافته حضرت عثمان جالس وزماننده فتوحات
 اسلامیه مغرب طرفلرینه قدرتمند اولدی . انجق اقربا و متعلقاتی

بظلمت مأموریتلره نصب ایتمسندن و گویا شود بر ادری و مصر
 والیسی اولان عبداللله کوندروب طوتیلان بر مکتوبنده اورایه
 کیره جک اولان بعض حلافکیرانی حقننده مقاصدمضره یازاندیغی
 ادعا اولتمسندن و الحاصل عربارک افتراق سابعلمری تجدده باشلامسندن
 ظهورایندن اختلالده خلیفه مشارالیه قتل ایلدی . مدت خلافتی
 اوزایکی سنه اولوب کندوسی قرآن کریمی جمع و تدوین ایتمش
 و حکومت اسلامیه نك توسیعی امر نده خلیلی بر امشدر :

بعده حضرت علی مسند خلافتنه بکدی . انجق شام والیسی معاویه و مصر
 والیسی عمر ابن العاص حضرتانی بیعت ایتمدیلر . و مشارالیه ایله
 ارازلنده متعدد محاربه لر وقوع عبولدرق مسلمین ایکی فرقه یه ایرلدی .
 و معاویه حضرتلری شامده قالوب حضرت علی کوفه بی
 ن شریف و اکل فتوحاته همت پیوردی . بریسی حضرت علی بی
 و دیگرى معاویه بی و بریسی عمر ابن العاصی بزوقنده قتل ایتمک
 اوزره خوارجدن برک و عمرو و ابن ملجم نام اوچ شخص بینلرنده
 معاهده ایلوب چیه دیلر . برک معاویه اوزرینه هجوم ایتمدی
 ایسه ده سوء قصدینی برینه کتورمز دناله کچوریلوب اولدیزلدی .
 عمرو ابن العاصی بکلدی ایسه ده او کیجه محلمندن چیه مامغله
 خائب اولدی . انجق ابن ملجم خبیثی خلیفه مشارالیه شهید ایتمک
 امکان بولاش و کندو سیده اعدام اولتمشدر . حضرت
 خلیفه نك زمان حکومتی درت سنه طقوز ماهدر .

کندوسندن صکره مخدومی حضرت حنین الی ماه قدر حجاز

و عراق طرفلرنده خلافت ایتدکنن صکره حکومتی ترک و متعاقباً
 دار جنانه رحلت پیوردی .
 مشار الیه صحابه کرامدن صکره شمدی به قدرتشکل ایلن
 دول اسلامییه متعدد ایسهده چوقلری طوائف ملوک
 اولدیغندن باشلوجهلری سکر در . برنجیسی (امویلر)
 ایکنجیسی (عباسیلر) اوچنجیسی (اندلسیلر) در دنجیسی
 (سلجوقیلر) بشنجیسی (فاطمیلر) التنجیسی (ایوییلر) یدنجیسی
 (ملوککله چرکسلر) دولتلری و سکرنجیسی (سلطنت سنیه
 عثمانیه) در .

- امویه دولتی -

۱

مؤسسئ حضرت معاویه اولوب حضرت حسن ترک خلافت
 ایتدکده ۴۱ سنه هجر به سنده هر طرفدن کندو سنه بیعت اولنهرق
 بو صورتله کسب استقلال و شاهی مرکز حکومت انخا
 ایلشدر . زماننده سوریه و مصر و حجاز و عراق و ایران
 و خراسان هپ سلطنت اسلامییه داخل ایدی . چند دفعه
 استانبول اوزرینه عسکر کوندرمشسده حرکات عسکر به سنی
 نتیجه کندره مامشدر . مدت حکومتی یکرمی سنه در . اوغلی
 و خلفی یزیدک عسکری کربلا سنجاغی داخلنده ایتدیکی
 محار بهده حضرت حسینی شهید ایلدکنن صکره میدان
 امویلره قالدش و بونلردن اون درت پادشاه حکومت ایدرک
 ایچلرنده یزیدک اوغلی ایکنجی معاویه و عبدالملک ابن مروان

و عمر ابنی عبدالعزیز صیت حسن ویزید کی بزقاجی شہرت
 سبب قزاقش و بودولتک مدت حکومتندہ دائرہ اسلامیت پک
 زیادہ توسع ایدرک واور وپانک اسپانیا قطعہ سی دخی فتوحات لری
 عدادندن بولنہرق بوواسطہ ایلہ تاریخ عمومیدہ بیوک بر نام
 قالشدیر . مؤرخلر تبعہ سنک مقدارینی الشمس ملیون نفوس
 رادہ سنہ ابلاغ ایدیورل قانون ادارہ سی احکام قرآنیہ
 واحادیث نبویہ و معاملات عرفیہ در . سلاطین امویہ
 زمانلرنده بین الاسلام علمہ اہمیت ویرلکہ باشلادیغی مثللو
 پراققلری جوامع و ابنیہ سارہ خلتک اول زمان فن معماریہ
 ایروولدکر بنی کوستر مکدہ واکثر پادشاہاری احتشامہ رغبت
 ایتدکلرندن نسج و نقش اقصہ و بوکامشاہہ صنعتلرک رواج
 بولدیغی اکیلا شامقده در . عبدالملک ابن مروان ۷۶ سنہ
 ہجریہ سنہ سکہ دخی اورمش ایدی . اشبو دولتک مدتی برمنوال
 محرر ۴۱ سنہ ہجریہ سنہ ۱۳۲ سنہ قدر یعنی طقسان
 برسندہ در .

— عباسیہ دولتی —

۲

اگرچہ امویلر مستقل ایدیسہلردہ حکومتلرینک او اخرندہ
 خلق ایکی فرقہ یہ ایزلیدی . بری عم حضرت پیغمبری
 عباس حضرتلرینک سلالہ سنندن (عباس السفاح) نام ذاتہ
 منتسب و دیگرى بنی امیہ یہ متقرب ایدی . عباس طرفدارلری
 ایدیسہلرنده سیاہ و امویلرہ تصاحب ایدنلر بیاض اشارتلر

قویدیله . انقسام مذکورى متعاقب فرقىن اراسنده محاربه
باش کوستردى . سقاح طرفى غلبه ايتديگندن امو يارك صوك
پادشاهى اولان مروان اقر با و متعلقاتيله برابر اعدام اولندى .
بلى باشلى اوله رق امو ياردن يالکز (عبدالرحمن الداخل)
يقابى صيروب افر بقايه واندى اسپانيا به قاچدى كه تاريخ اسلامك
المهم بر قسمى دنخى بوذاتك تاسيس ايتديكى حكومت اولسيه بحثى
كله جكدربونك اوزرينه سقاح ۱۳۲ سنه سنده كوفه ده مقام خلافت
كوب كندو سنه يهت عموميه اجرا اولندى ۱۳۶ سنه سنده وفات
ايتكله يرينه اوتورن (ابو جعفر المنصور) رومالورك
(سلوس) يعنى مدين نام شهر لر ينك خرابه سى قرينده [۱]
بغداد شهر ينى يكدن تاسيس ايدوب پايتخت ايدندى . طوغله دن
يوزالتمش اوچ قله يى بر سورايله احاطه ايتدیرمش ايدى .
مشاراليه توفيرات مالیه ايله شهرت بولاش و خزينه سنده اوتوز
يدى مليون ليرادن زياده اقيجه بر يكد ير مشدر . مقتضای
حكومتى هر شبنه ترجيح ايتديگندن رقبيلرينه غالب كله رك حتى عمى
عبداللهى طوان اتنده ازديرمش و يرارلغنى كوردى كى آدمى
ابو مسلم الخراسانى بى شبنه اوزرينه دسيسه ايله اعدام
ايشدر . منصورك وقتى فتنه و فسادله مصادف اولديغندن
روم پادشاهلغنى طرفندن ممالك اسلاميه اوزرينه هجوم اولندى .
خلافتى يكرمى سنه در امام اعظم و همام اقدم افندمن حضرتلرى
بوذاتك زمانده حيانده ايدى . منصورك اوغلى مهدي و بعده

[۱] سليمان ياكك يقينده اولان طاق كسرى جوارنده واقع خرابه در .

اوغلی هادی مقام خلافته بگذرید . هادی بن نصر که ۱۷۰ سنه سنده
 تحت خلافته جالس اولان هارون الرشید خلفای عباسیه نك
 ارشدی اولوب شهزاده لکی زمانده مهسارت عسکریه سنی
 و فضیلت علیه سنی خلقه اکلاشم اعظامدن بولمغله زمانلری
 دولت عباسیه نك دور استیلاسی دیمکدر . حکومتی بر طرفدن
 هندستان و چین و بر طرفدن قفقاس و آسیای وسطی ایله
 محدود ایدی . اول عصرده اوروپا و آسیا قطع لرنده ایکی
 عظیم پادشاهلق و اریدی که بریسی عباسیه دولتی و دیگری
 فرانسه حکومتیدر . لکن اسلام اراسنده ذاتاً اهمیت المش
 اولان علم و مدنیتی هارون الرشید غایت ترقی ایتدیردیگندن
 دولت عباسیه فرانسه یه فائق اولمشدر . حتی خلیفه مشار-
 الیه معاصری بولسان فرانسه قرالی مشهور شارلمان ایله
 دوستانه معامله ده بولندیگندن کندوسنه هدیه کوندردیکی
 شطرنج و ساثره مپانه سنده اولان ساعت شمسه فرانسه زره
 وله و حیرت ویرمشدر . هارون هم جسور و وقور و همده عالم
 و حلیم ایدی . سایه سنده یتشان خاندان برمکی بی محو ایتمسک
 سبب اهی حکومتنه اشتراکه خواهشکر اولدقلرینی تفرس
 ایتمسیدر . دورنده بغداد شهرینک ایکی میلیون نفوسی شامل
 اولدیغنی مؤرخلر یازیور . بر اردویی مستحجابا شهیدیکی
 دولت ایرانیه داخلنده اولان خراسان ولایتنده ایکن وفات
 ایدی . سلطنتی یکر می ایکی سنه در . هارون جال حیاتنده
 ملکینی مخدوملری (امین) و (مأمون) و (معتصم)

اراستنده تقسیم آید یکندن وفاتنده امین ایله مأمون غوغایه
ظوتشدیلر . امین درت سنه بی متجاوز مدته وتن پرورلك
ایچینده خلافت نامنی طاقندقدن صکره برادرینك مغلوبی
اوله رق اغدام ایدلدی . معتصم ایسه سیرجی قالمش ایدی .
مأمون پندری هارون قدر غیرت وشجاعت صاحبی وغایه
الغایه معارف محبی اوله رق فقه وحدث و منطق وتاریخ
وباخصوص هیئنده عالم ایدی . بر طرفدن سجلیسا وکرید
اطهارینی وسارینی استیلا ایله مملکتی توسیع و دیگر جانبدن
فتونی تکثیر ایندوب یولنه قویمش و رصدخانه لر و کتبخانه لر
ومکتبهار اچدیرمش و اولوقنده علمك لسانی اولان یونانجه دن
متعدد کتابلر ترجمه ایدیرمشدر . عصرنده اوروپادن ممالک
اسلامیه یه تحصیل ایچون طلبه کلور ایدی . لکن مؤخرأ
قرآن عظیم الشانك مخلوقینی حقنده چینهاردیغی بز مسئله
ینی لزوم سببیه ائمه کرامدن بعضیلرینه بد معامله ده بولندی که
انسانك قصور دن قورتله میه جفته بو معامله سی دلیل ضایله بیلور .
مدت سلطنتی یکر می سنه در .

بعده برادری مومنی الیه معتصم خلیفه اولدی . معتصم دخی
قرارنده ثابت وجری اولوب کشدینسك بالذات قوماند ایتدینی
اردو ایله روملره غلبه چالدی . او قویوب یازمی اولدیغی
حالده پدر و برادری کی معارف پرور اولدیغندن ترقیات
مدینه یه خدمت ایتمکدن کیر و قالدی . بونسکده بیولک قصوری
اللی بیک تاناری کتوردوب عسکرلکده وسار ایشلرده

قولاً تسمیذک نهایت عباسیلرک استقلاللرینی بونلر اللرندن
 ال دیار . معتصمک مدت حکومتی طقوز سنه در . بعده (الوائق
 بالله) و بعده ظالم و ستم و احوال ایله معروف اولان
 (المتوکل علی الله) خلیفه اولشار ایسده بونلردن صکره
 دور اقبال انحطاطه یوز طوتدی . چونکه تاتارلرک نفوذ
 و قوتی تمامیه یرینی بولوب خلفانک چوغنی بونلرک اللرنده
 اونجاق کی قاله رق کینی خلع و کیمی اعدام و کیمی تحقیر ایلدی .
 حقیقته پادشاهلق صدر اعظم و امیر الامر ال یندنه و خطبه و نام
 خلفاده براغدی بوانحطاطه یالکر تاتارلرک تکثری سبب
 اولیوب خلیفه لک جهلی و پیهوده یره کبر و احتشاملری
 بشهجه باعث ایدی . هر طرفده فننهل میدان اوب و الیر
 کسب استقلال ایتدکلرندن طوائف ملوک چوغالیدی . حتی
 نفس بغدادده آسایش مفقود اوله رق خلیفه نک حکومتی
 سرایندن طیشاری به حقه من ایدی . . . . . قائم بامر اللهک
 زماننده یعنی ۴۴۹ سننه هجریه سننده سلجوقیلردن
 طغرل بک بغدادده کندی نامه سلطنتی اعلان ایتمش و مع
 مافیه منفعت ملاحظه سیله قائمه ینه خلیفه نظر یله باقرق قزینی
 تزوج ایلشدر .

عباسیلرک حال اقراضی ۶۴۰ سنه سنه قدر کوچ حال ایله
 دوام ایده یشش و اوصرده مستعصم مقام خلافته کچمشدر .
 مشار ایله ثباتسن اولوب علویلرک محو ینه یوریدیکی حالده
 صدر اعظمی بن علقمینک علویلردن اولدیغنی بیلز ایدی .

مستعصمك معامله سندن ناشی خانی مرقوم اخذ انتقام سو دانسته
 دوشدی . بو عصر جنکیرك عصر ظهور واستیلاسی ایدی .
 بن علاقمی جنکیر طاقانن (هلاکو) ایله کرلیجه بخاره
 ایدی . دیرلرکه اخفای متنیوات ایچون امنیت ایتدیکی
 بر آدمك باشنی تراش ایدوب مقصدینی ایکنه و مرکب ایله
 قفاسنه یازدقدنصکره صاچنی چیقجه یه قدر حریفی نزدنده
 توقیف وبعده هلاکویه اعزام ایدی . اورادهینه تراش ایدوب
 او قودیلر . بونک اوزرینه هلاکو کویا ایکی یوز بیك عسکرله
 بغداده طوغری یوزیدی . بن علاقمی کائن مصالحه یایمق
 دسیسه سیله خلیفه ووجوه بلده بی هلاکو اوردو کاهنه یاقلاشدیردقه
 ظالم تانارل جمله سنی اعدام ایتدکدنصکره بغداده کبردیار
 از جمله بن علاقمی دنخی آخرته کوندریله رک جزای سزاسنی
 بولدی . سرایلری نهب واینیه جیله و مقدسه بی تخریب
 ایلدیار وحد و حسابه کلیم کتسابلری دجمله یه آترق مدینه
 وعلی روایه بر ملیون آدم تلف ایدرک انسانیته طوقندیلر .
 بغدادك سفالتنی قصیده ایله وصف ایلیان بر شاعر جامه لرك
 خرابندن اوتوری شو بیتله عرض مناجات ایتشدر :
 « کردند بظلم خانهای تو خراب »

« ای خانه خراب تابکی صبر کنی »

اشته عباسیلرک بغدادده حکومتلری ۱۳۲ سنه سندن باشلا یه رق
 پر وجه بالا ۶۵۶ سنه سنده نهایت بولدی که ۵۲۴ سنه دیمکدر .
 بوناردن اوتوز بدی پادشاه کلدی . مؤخرأ عباسیلردن

بری مضرده اثبات اصالتله نام خلافت و مدار معیشتی اله
 پکوردی و اخلافندن بر قاچ ذات اوراده اولصورتله عمرینی
 امرار ایتدی ایسده ایش ینه نامده قالوب حکومت جسمانییه
 ارتق مداخلهیه موفق اوله مدیلر . عاقبت یاوز سلطان سلیم
 حضرتلری مصری الدقلرنده اول وقت خلیفه دینیلان ذات
 نفسی خلع و خلافتی مشا الیه حضرتلرینه ترك ایتدی که
 کیفیتی تاریخ عثمانیده یازیله جقدر .

بوخاندان سلطنت ایلمنده قانون اداره احکام شرعیه دن عبارت
 ایدی مذاهب توره مش و فتاوی تألیف لری چو خالاش و فنون
 و صنایع هارون و چند نفر خلقی سایه سنده ایلر اولمشدر . او ائلده کی
 حسن اخلاق و اتحاد مؤخرأ مبدل تفاق و شقاق و بوده
 متعج عصیان و فساد اولسیله انقراض بولمشدر .

— اندلس دولتی —

۳

اشبو اندلس دیدیکمز بر اوروقیاده شمذیکی اسپانیا دولتنک
 مالکی اولوب افریقانک فاس سواحلی قارشو سنده واقعدر
 امویلر طرفندن افریقاده مأمور بولنان طارق ۹۲ سنه سنده
 شمذی سبتنه وجبل الطارق ناملریله معروف اولان بوغازی
 اون اوچبیک قدر عسکرله پکوب اندلسه کیردیکه اندن صکره
 اهل اسلام بو قطع دینی رفته رفته کاملاً ضبط ایدوب امویلر
 طرفندن والیلر کوندریله ترك اداره اولتور ایدی . عباسیلرک

الندن قورتیلان اموی عبدالرحمن الداخل ۱۳۹ سنه سنه
اندلس اھالیسینک دعوتیلہ افریقادن اوراہ مرور ایتمش
ویادشاہ اولمش اولدیغندن شرق طرفندہ کی عباسیہ دولتہ
مقابل غرب طرفندہ اندلس دولتی تشکل ایتمشدر . مشار .
الیہ عبدالرحمن مقتدر و عادل اولوب وفاتندن اول اوغلی
و ولی عہدی ہشامہ وزدیکی نصایحندن بریدہ « ای اوغرا
تبعہ بی ممنون ایت چونکہ حکومتک دوام وامنیتی تبعہ نک
ممنونیتہ و تہلکہ و خطری انک نقرتہ متوققدر » سوزلی
ایدی کہ عزیز حکمتدر . بو دولتک پای تختی قرطبہ شہر یاز
عبدالرحمانک وفاتندن صکرہ مووی الیہ ہشام و بعدہ حکم و بعدہ
عبدالرحمن و بعدہ اوغلی محمد حکمدار اولمش و ترقی مملکتہ
پک کوزل خدمتار کوسترمشلردر . حتی دائمی موظف عسکر
استخدامی اصولاتی برنجی دفعہ اولہرق حکم ایجاد ایلدیکی کی
عبدالرحمانک زمانندہ مسلمین ایون شہرینی ضبط ایلہ فرانسه
ممالکتہ کیروب اورالینی تہدید ایتدیلر ہلہ محمد فتوحات
ومعارفہ نیجہ خدمتار ایلوب تاریخندہ بیولکاسم براقشدر . بعدہ
منذر و بعدہ عبداللہ حکومت ایلمش ایسہ ذہبونک ایامندہ داخلہ
قتنہ و فساد باش کوستردیگندن فرذکر اندلس اوزرینہ هجوم
ایدوب دولتی صہتشدیر مشلر ایدی . عبداللہندن صکرہ اوچجی
عبدالرحمن ۳۰۰ سنه سنہ سریر سلطنتہ اوتوروب تمام الی
سنہ حکومت سوردی اوروپا جہالت ایچندہ اولدیغی حالہ
اندلس اوضرہ ذہ اووم و فنون و صنایعہ ترقی ایده کتیکدہ ایدی .

حتی اوزمان لیون قرالی (شانسو) مداوات ضمننده قرطیه به
 کلیمکه مجبوریت کورمش ایدی . فرنگاره متصل محساربه
 ای دیلور ای دیسه ده مجموع محسارباته کوره عبد الرحمن متضرر
 اولمشدر . مشار الیه خزینه سنی بر ملیار یعنی بیک ملیون التون
 ایله طولو براقه رق وفات ابتدایی تاریخلرده مسطوردر .
 کندوسندت صکره ایکنجی حکم اون التي سننه حکومت
 و معارف سومک وایلرولتک ایله کسب شهرت ایتش واشته
 انداس دولتتک ایام اقبالی کندوسندت صکره ادبانه منقلب
 اولمشدر . چونکه حکمک خلفی اولان هشام المویذک ابتدای
 سلطنتی صدر اعظمی منصور همتیله حسن اداره کورمش
 ایکن مؤخرأ صدر اعظمک وفانده محمد نامنده بر مفسد خلقی
 شیخ و مویذی خلع و حبس ایتدیرمش و کندوسی کرسی
 حکومته واصل اولمش ایدی متعاقباً بونگده خلعتنه اهالی
 طرفندن جالبیله رق سلیمان الظاهر نام ذاتک معیتنده طوپلاتمش
 و سلیمان دخی اسپانیولردن بالاسمداد محمد غلبه چالش ایسه ده
 مرقوم ینه محاربه ایله اخذ انتقام ایدرک سلیمانی قاجر مش ایکن
 اهالیدن برفرقه مویذی حبسدن چیتار رق سلطنتی تکرار قبول
 ایله مفسد مزبوری کندوسنه تسلیم ایتدکلرنده اعدام اولمشدر .
 بابرین آتش الان فتنه یا شنبوب قاجرش اولان سلیمان ینه باشنه
 طوپلادیغی خلقی مویذک تبعه سیله چار بشدیر رق نهایت غالب کلمش
 و مویذی غائب ایتدیرمش ایدی انجق کذا استقلال تامه موفق
 اوله مدی . زیر اعلویلردن جودی نام ذات خروج و سلیمان غلبه

ایتمش ایدی . شوارالق امویلردن بر عبدالرحمن دها میدانه چیدی .
 ونیجه کورلدیلردن صکره اندلس دولتی امویه و حویدیه دیه ایکی
 قسمة ایرلدی . بعده بسبتون یوزه چیقمش اولان اهالی ارتق
 غوغا چیقارمقدن بشقه برشی دوشونمدا کلرندن حویدیلری
 استدیلر . وامویلری مستقل ییلدیلر نه چاره که پادشاهلرینی
 خلع و قتل و تسمیم ایتمکده قصور کوسترمدیلر ۴۲۲ سنه سنده
 وامید نام پادشاه ایامنده قرطبه خلقی ایاقلتوب امویلری قوغدیلر .
 اشته بودولتدن ۱۷ حکمدار کلمش ومدت حکومتلری ۱۳۹ تاریمخندن
 ۴۲۲ تاریخنه قدر دوام ایلمکله ۲۸۳ سنه دن عبارت بولمشدر .
 اندن صکره اندلسده اهل اسلامدن طقوز عدد طوائف
 ملوک پیدا اولدی وبربرینی بیوب بتوردی ۴۸۴ سنه سنده
 مرابطین نامنده فاس طرفلرنده کی بدویار اندلسده کچهرک
 مملکتی کاملا الهالمش ایکن ۵۱۴ سنه سنده موحدین نامنده
 برطائفه بونلریده تارومار ایدوب مقام حکومته کچدیلر .
 بو ائشاده ایسه اسپانیولار غوائل داخلیه دن استفاده و مملکتک
 اکثر یرلرینی استزداد ایتمکده ایدیار ۶۴۳ سنه سنده ده بنی احمر
 اسمنده برفرقه خروج واسلام النده قیلان یرلری استیلا
 ایدوب موحدینه خلف اولدیلر . لیکن حکومتلری اسپانیولار
 طرفندن قضیق ایدیله ایدیله غرناطیه محصر قالدی .
 نهایت اسپانیا قرالی (فردناند) بنی احمر دن ابو عبده
 الصغیرک زمان امارتنده غرناطیه محصره ایتدی .
 از قتال فقط برچوق قیل وقالدن صکره ابو عبده شهری

تسلیمه راضی اولسیدی . امان یارب . . . او قوجہ دولت
اسلامیه نك مجرد کندی فساد اخلاق بلیه سیله اوغرا دیغی
انقلاب و انقراضك صوك ساعتی تصویر ایندن توار یخ
مفصله بی او قومق انسانی تقدر دلخون ای دیور . تسلیم
کوننک کیجه سنده الجمرا و البیضا سرایلری (که مواقع شوکت
و صفا ایلی) و بالجمله شهرک خانهلری ماتمکاه اولمش ایلی .
ابو عبده شهرک و خزن ینهلک انخارلری بنی الہرق (فر دیناندک
یانشه کلدیکی وقت قرال کندوسسنه « تأسف ایتمیز
مالک حقیقی جناب حقدر هر دولتک کمال وزوالی اولور »
دیدکده یأس و کدر ابو عبداللہی متہیج ایدرک مستولی به
خطابا « بوساعتده ہپ ملک و مالز و اولاد و عیالز دست
انصافکزدہدر ۰۰۰۰ سکز یوزسنہ دنہری بوقطعه ده حکومت
ایدن دولت اسلامیه نك یادکارلری بنی اشته تقدیم ای دیورم »
ذہرک انخارلری ویریشدر ۰۰۰۰ موعی الیہ فاسہ حکمک
اوزره کاربانیلہ برابر طاغ یولنی طوتوب چہ قدقدہ
اسپانیوللر ینندہ « عربک آہ ایتدیکی محل » دیہ مشہور
اولان یزدن برککرہ ذہا دونوب غرناطہ بہ باقش
وبرآہ جکر سوز چکرش ایلی . نہ چارہ کہ ندامتک فائدہ سی
یوقدر . بو وقوعات فاجعه ہجرتک اونجی عصر بنہ مصادفدر .
عربلر حین قمتدہ سکنہ محلہ بی رنجیدہ ایلہ جک حر کتدہ
بولنماشنر ایکن فرنگلرک اول و آخر اثناسی استیلادہ اهل
اسلام حقندہ روا کوردکاری معاملات و حشیانہ کرچکدن

صفت انسانیتہ شین و لکھ کتورہ جک درجہ بی بولوب
 آشمشدر . شو قدر کہ فردیناند و زوجہ سی (ایزابل) حسن
 معاملہ کو ستر دیلر . . . انداسدہ صورت ادارہ ایکیدر بریسی
 احکام شرعیہ و دیگر بیض قوانین مدونہ ایدی . نظامات
 بلدیہیہ دائر برطنام شہلر دہ یازمشلر ایدی . انداس
 مدینتی حقیلہ توصیف ایتمک بر بیوک کتاب پامغہ محتاجدر .
 بورادہ بو قدر دیمت کافیدر کہ شمعی اوروپا مدینتی فصل
 حیرت و پرور ایسہ او زمان اندلسک انوار ترقیاتی گوزلی
 اولیہ جہ قاشدیر یور ایدی . کتابخانہ لمر مدرسہ لر خستہ خانہ لر کی
 اثار خیرہ نک حد و حسابی یوق ایدی . بنی احمرک بنا کردہ سی
 اولان الجرا قصرینک اٹاری شمعی بہ قدر باقی اولوب تماشای
 ایچون اوروپادن اورایہ سیاحلر کیتکدہدر .

- دوات سلچوقیہ -

۴

سلچوقیلر ترکستانلیدرل . بوناردن برقاچ رئیس عشرتلیرینی
 الوب بخارا طرفنہ کلمشلر ایدی . اورالردہ برطاقم غوغالردن
 صکرہ رؤسای . مر قومہ نک اخلافندن طغرل بک ۴۲۸
 سنہ سنندہ و نیشابور شہرندہ کسب استقلال ایلمشدر .
 سلچوقی اسمی امرادن برینہ نسبتلہ علم اولمشدر . ارطغرل
 بک نیشابور دہ مستقل اولدقدن صکرہ اصفہانی قبح و کندوسنہ
 پایتخت ایتمش ایدی . دائرہ حکومتی کتدیکہ بیوکاشوب

جرجان و طبرستان و خوارزم و بلاد جبل وری و سجستان
 و قزوین و دیلم و کرمان مملکتی بود آریه داخل آیدی . میر-
 مشار الیهک برادری ابراهیم بکک معینده طرازونه طوغری
 کوندردیکی اردوروملره غلبه چالمش و یوز بیسک اسیر
 المشدرکه وقوعی اندر مظفریاندندر . ۴۶۷ سنه سنده طغرل
 یك عراقه کلمش و موصل و سنجاری ضبط ایندرك زمام
 اداره بی کاملا اله الدیغندن غرب و شرق پادشاهی نسیمه آیداش
 ایسده بغداد خلیفه سی القائم باهر اللهه ینه حسن معاسله
 کوستروب خلافتنی طاییدی . قزینی ازدواج آیدی . پادشاه مشار-
 الیهک مدت سلطنتی یکر مییدی سنه در وفاتده امر آل سلجوقدن
 سلیمانی مقام سلطنته اوتور تمشار ایسده بر سنه صکره
 سلجوقیاردن اولوب ذاتاً ولی عهد یولنان الپ ارسلان
 سلیمانی خلع و کرسی حکومته جلوس آیدی . بو ذات دول
 اسلامیة حکمدارلرینک و بیلکده پادشاهان روزگارک
 برنجیلرندن اولوب هم جسور و همده کوزل خوبلی
 آیدی . کسب آیدیک ییوک بیوک موقیقلر دخی تاریخ
 عمومی اشغال اتمکده در . مشهور نظام الملک بونک وزیر
 آیدی که حکمدارلره خدمت آیدن وزرانک برنجیلرندن اولدیغی
 اثار تاریخیه ایله مشتمدر . الپ ارسلان اولاداخل ممالکتمده
 ظهور آیدن عصیانلری باصدر دقدن صکره کرجستان اوزرینه
 عسکر کوندره رک مظفر اولمش و متعاقبا روم امپراطوری ایکی
 یوز یك عسکره سلجوقیلر اوزرینه هجوم کوستردیکی

حالده اول ارسلان اون بش بيك نفر معيته مه سابه
 و غلبه ايتدكن بشقه ايمپراطور ارمانوسي دخي انه اسير
 دوشوره بيلش و علو جنابي حسيله فديه سنر عفو و اطلاق
 ايتشدرد . حدود سلطنتي افغانستان و اسياي وسطى
 و قافقاس و ارمنستان و شام و نجده قدر متمد ايدى .
 عصيان ايدن امرادن بريني اسير ايتديكى حالده هر قوم
 قيله خنجر غدر يله مشار اليه ۶۷۰ سنه سنده اعدام ايتدى .
 مدت حكومتى طقوز سنه در . خلفى ملكشاه دخي حسن
 سلوك ايتش و هله نظام الملكى مقام وزارتده بر اقسندن
 ناشى زماننده علوم و فنون ترقي كوره رك امور داخله
 دخي بولنه قونلشدر ۴۸۰ سنه سنده ملكشاه وفات ايتديكى
 كبي ايدن اول دخي ۳۰ سنه مقاميا وزارت ايدن نظام
 الملك باطنيارك خنجر غدر يله قتل اولغله سلجوقيه دولتي
 قيودانسز بر كمي يه دوندى . تاريخده اسماعيله و ده ابر چوق
 نامرله معروف اولان اشور باطنيه فرقه سي شوزمانده
 توره مش و عقل و حساب كلمن ملعنلر خباثلر اجرا ايتشدرد .
 وزايت دعوا و غوغاى ايكى سنه سوروب نهايت بر كيازوق
 نام شهزاده پادشاه اولدى . چند سنه صكره خلق محمد
 شاه نامنده ديكر بر شهزاده بي بغدادده مقام حكومته
 كنورديلر . و بو ايكى حكيمار بر يره بر قاچ دفعه محاربه
 و مصالحه ايتدكن صكره بر كيازوق وفات و محمد شاه كسب
 استقلال ايلدى . محمد شاه غياث الدين نامنى الوب مدت

حکومتی عصیانلری باصدیزمق و باطنیبارک نفوذ و ملامتتی
 بر طرف ایتمک غائله لر یله بچوردی . بعده ۵۱۳ منته سننده سنجر
 حکمدار اولدیسده آسیای وسطاده بر محاز به ده دشمنک الله
 دوشمش ایدی . کندیسندن اول و صکره عاصی و الپار
 و دره بکری هر طرفی قارمه قاریشق ایتدیله . سنجر اگر چه
 اسارتدن قورتلدی ایسه ده ینه بر شیئه موفق اوله میوب
 ۵۵۳ سنه سننده وقوع وفاتیه اصفهان سلچوقیلری انقراض
 بولدیله .

شو اختلالات صره سننده کرمان والیمی دخی مستقل اولمش
 اولدیغندن سنجر دن صکره شکل اداره اوراده بر دولت حانی
 الدی ۵۸۳ تاریخنه قدر بر قاچ پادشاه پک کوزل حکومت ایتش
 و بعده انقسام ایله اوده کسب اضمحلال ایشدر . بونی
 متعاقب خوارز مده سلچوقیلردن متشعب بر دولت میدانه
 چیقارق از وقت ظرفنده پارلادقدن صکره محو اولدی کیدی .
 اشته بو صورته اختلال و انقسام داخلی چون غاوب سلچوقیلردن
 حلب طرفلرنده بر حکومت وجود بولمش ایکن باطنیبارک
 سعیهله اوده قرق سنه ظرفنده انقراضه اوغرادی .
 بواثناده سلچوقیلردن قونیه ده بر سلطنت دها تشکل ایتدیکه
 دوام و کسب انتظام ایشدر . شویله که قونیه طرفلرنده الب
 ارسلان طرفندن والی نصب اولمش اولان سلیمان اختلالات
 داخلیه دن مستفید و حکومتنجه کلیاً مستبد اولدی ۴۷۹
 سنه سننده بر مغلوبیته طیانه مبهرق نفسی قتل ایتدی که شهزاده لر

بربریه محاربه به طوئشديلر . نهايت بونلردن ركن الدين
پادشاه اولوب تنظيم امور داخله ايله اوغراشدی . يرينه
اوتورن اوغلی قلیچ ارسلان دخی روملره ایتدیکی محاربه لره
برارلق کوسترمش ایسه ده صلاح الدین ایوبی ايله متحد اهل
صلیب اوزرینه یورومسی لازمه دیانت و حیتدن ایکن بالعکس
مشار ایله بوزیشهرق یکدیگری اوزرینه عسکر کوندر مشردر
۵۸۹ سنه سنده وفات ایتکله يرينه سلیمان شاه اوتوردی .
ووقتی اصلاحات داخله ايله کچوردی . اوغلی ایکچی
قلیچ ارسلان پادشاهلغه لایق دکل ایدی . جلوسنگ ایکچی
سنه سی خلع ویرینه عوجه سی غیثات الدین اجلاس قلندی
مومی الیه روملردن بعض برلی المشر . بعده برادری
علاء الدین دیگر برادری کیکلوس ايله وراثت ایچون غوغا
ایتدکلرنده علاء الدین مغلوب و کیکلوس سریر حکومته
جالس اولدی . و علاء الدینی حبس ایتدی . کیکلوسک ارتحالنده
علاء الدین محبسدن چیتوب تکرار پادشاه اولدی روملردن برچوق
رلری ده اضبطله ملکینی توسیع ایتشدر ۶۳۴ سنه سنده وقوع و فائنده
اوغلی کینسرو حکمدار اولمش ایدی . بونک زماننده بابا اسحق
نامنده برحریف پیغمبرلک دعوا سنده بولنوب طوپلادیغی که عقل
معتدلریله برابر عاصی اولمش و بعده حرباً جله سی طوپلوب
صلب ایتلشدر . کینسرو آل جنکیره مغلوب اولمش ایدی . بعده
عن الدین . وقع سلطنته کلدی ایسه ده برادر لریله مجادله و محاربه به
مجبور اوله رق نهايت بونلر ملکی بولشديلر . مؤخرأ بعض

وقوع آمدن صکره بر اداری رکن الدین مستقل اولدی ایسه ده
 بو استقلال حقیقی اولوب دولت سلجوقیه هلاکونک آخر اچکداری
 ایدی . اشته بعد ازین بودولنده کوریه کلان علام انقراضک
 نتایجی رونما اولغه باشلادی . رکن الدین صکره غیاث
 الدین حکمدار اولمش وبعده تارار طرفدن بروالی کبی عزل
 وکیه باد نصب اولمش و او ده یته عزل و تکرار غیاث الدین
 جلوس ایتدیراش ایسه ده . تعاقباً دولت اون نفر امراسی النده
 تقسیمه قونلشدیرکه مؤخر اسلطنت سنیه عثمانیه بونلرک خجله -
 سنه خلف اولدی .

سلجوقیه دولتی ۴۲۸ سنه سندن ۶۹۹ سنه سنه قدر ۲۶۸ سنه
 حکومت سورمش ۳۱ عدد پادشاهی کلوب کچمشدر . ماوکاک
 اراده کیفیه سی قانون ادا به ایدی بودولت مدنیه خدمتدن کبری
 قالدی ایسه ده عباسیلرله اندلسلیر قدر ترقی فنونه همت ایتماشدر .
 ابتدای ظهور ننده بیوک و شانلی وقونیه ده تشکلنده عاقل و مدبر
 حکمدار کلمش ایدی . انجیق صورت اداره نک کی بیوک خطاسی
 والیرک علی العموم ممتاز و مستقل اولق اوزره تعیین ایلملری
 ایدیکه هر برولایت بر ایری حکومت صایله یلور . آمال استقلال
 آکسلز وانک اچون عصیا نلرک ایدی اره سی کسلز ایدی .
 اهلینک احوالی حکومتک اوصافنه تابع اولق طبیعیدر .

- فاطمیلر -

۵

عباسیلرک ایام انحصاطنده هر طرفده والیر مستقل اولدیغی

گبی معرده دخی اوصرده بنی طولون وبعده بنی اخشید
 کسب استقلال ایدرک تقریباً یارم عصر قدر حکومت
 سورمشار ایدی . حضرت فاطمهیه ادعای نسبت ایدن
 فاطمیلر طرابلس غرب و تونس و فاس طرفلرنده تسلطن ایتکدیلر
 ایکن مؤخرًا چوارلری اولان مصر الکاسنه معز نامذاتک
 ایامنده یعنی ۳۵۸ سنه سنده هجوم و ضبط ایتدیلر و البوم
 ایانتک مرکز اداره سی بولنان قاهره شهرینی تأسیس ایلدیلر
 معز منته و عالی همت اولوب اساس دولتی وضع و ۷ سنه
 حکومت ایتدکن صکره ۳۶۵ سنه سی اوخرنده وفات ایش
 و اوغلی عزیز پدربنک طوقدیغی یولده دوامله بو سایه ده
 و ۲۰ سنه ظرفنده بنای دولتی دهها زیاده تحکیم ایلشدر . بعده
 الحاکم بامر الله صغیر السن ایکن مصرده پادشاه اولمش و ابتدای
 جلوسنده بین الامر رقابت و شتمت ظهوره کلمش ایدی .
 مومی الیه سن رسده وصولنده اولاحسن اداره کوستردی
 ایسه ده مؤخر ایداغی جنت کتورویق قوشک احکامنه بکرز
 و خلیق کولدیرو و یا اغلادیر امر لر ویز مکه باشلامشدر . از جله
 بر کون بر جامک اوکندن کپرؤ ایکن قادینلرک سننی ایشتمی
 اوزرینه انلر دروننده اولدقلری حالدده جامک قپوسنی سد
 و بند و جله سننی بو صورت غریبه ایله اعدام ایتدیرمشدر .
 یهودیلره اسلامی قبول ایتزلر سه هپسنگ قتلنه امر ویره جکنی
 سوبلدیکندن بر کون ایچنده اکثر موسویلر مسلمان اولمش
 و متعاقباً رجوعلرینه امر ویره رک بر کونده یدی بیک موسوی

دینہ ارتداد ایشدر • جنٹنک دلیل قطعیتی ایسہ علما و ادیبانی
 قتل عام والوہیتی مرقوم ادعاہہ قیام ایشدر • نہایت ہمشیرہسی
 ست الملکک تدبیریلہ برکیجہ خفیہ سوقاقدہ کیدر ایکن بریسی
 طرفین اعدام ایدلدی • بعدہ اوغلی ظاہر مقام حکمرانی بہ
 جالس اولدی ایسہدہ بودہ چوجق اولدیغیندن زمام ادارہ ست
 الملکک اللدہ قالدی وتدبیر عاقلانہ ایلہ اقتدارینیدہ کوستردی •
 مومی الیہانک وفاتسدن صکرہ ظاہر دخی ایفای وظیفہدہ
 قصور ایشدی ۴۲۷ سنہ سنندہ یرینہ اوتورون اوغلی مستنصر
 صدر اعظمی ہمتیلہ روم اردوسنہ غلبہ کاسلہ جالدی • صدر
 اعظمک وفاتسدہ ایسہ ایش چیغرنندن چیقہرق اہل اغراض
 داخلہ میداننی واسع بولدی • مومی الیہ ۶۰ سنہ حکومت ایدویب
 زمانندہ مصردہ غایت شدتلی بر قحط وغلا وقوع بولدی •
 انسانر بر برینی یمکہ باشلادیار • (فقرہ) بر کون وزیرک سرایہ
 دخواندن صکرہ راکب اولدیغی استری اوشاقاری پابلشویب
 تماما اکل ایشلر ایدی • مستنصرک وفاتسدن صکرہ ۴۸۷
 سنہ سنندہ مستعلی (کوکسارینہ قرمزلی خاچ قوبدقاری ایچون)
 اہل صلیب نامنی الان اوروپا دولتاری متفقاریلہ غایت دہشتلی
 محاربہلر ایش و زمانندہ افضل کی حقیقہ افضل اولان بر
 وزیرہ موفق اولش ایسہدہ ضعف داخلی حسدیلہ نتیجہ
 ظفر متفقارہہ قالبوب شام و قدس شریف یداستیلارینہ کچدی •
 اشبو اہل صلیب محارباتی تاریخ اسلامدہ چوقاہمیت ایشدر •
 یومتفقار نام اسلامی اورتہدن قالدیرمق ایچون سنین متعددہ

ظرفنده التي يذني دفعة اوروقيان ممالك اسلامية اوزرينه
 اردول سوق ايتشار ایدی . اول زمانلرده اهل اسلام ضعف
 وتفرقه حالنده ايکن کوستردیکی ثبات دیندارانه وغير تکرانه
 بالوجوه شایان دقدر . مستعلینک مخدومی آمر ووزیر افضلک
 اوغلاری شرف المعالی وسناء الملك نام وزرا دخی سلفارینه
 مع زیاده اقتضا ایتشار وغایت قانلی و شانلی محار بلرده
 بولمشار ایدی . انجق اهل صلیب دخی ثبات ومقاومتدن
 عاجز قالدینر . قدسک استخلاصی ایچون وقوعبولان
 بز محاربه هر ایکی عسکردن اویرلی انسان مذبحه سنه
 چورمش ایدی . . . شورش داخلی جله سندن بری
 باطنلرک شناعتاری ایدیکه وزیر افضل مثالو زماننده
 وجودی الزم اولان بر ذات عالی بی حیلہ ایله اعدام ایتدینر .
 اشته اندن صکره شیرازه انتظام کتدیکه چوزیلرک تار
 ومار اولغسه باشلادی آمرک وفاتنده صاحب ظهورلردن
 ناشی دولت فاطمیه نک انحلازه از برشی قالدی . لکن امر
 بالاتفاق فاطمه لردن عبدالمجیدی حاکم انتخاب ایتدیاروزراسیله
 خیلی اوغراشدقدن صکره دغدغه دنیسانی ترک ایله راحت
 بولدی . بونک زماننده تاج الدوله نامنده بر خرسیتیان مستند
 وزارتہ یکمیش ایدی عبدالمجیدک اوغلی ظافر ایسهینه وزراسی
 انده ملعبه قاهره قنهایت واسطدریله اعدام اولمشار . ظافرک
 اوغلی فائر بش یاشنده سریر سلطنته اوتوتدیرلمشیدی بعدده
 حاضرلرک حاکمدار اولدیکه اوتهدنبری حاضرلرکده اولان

مصائب بونک زمانده فاطميه ذواتي خذنيه يوز كوستردي
 اصرانك وزارت ايچون ايندكاري غوغا ائناسنده شاورنام
 موصل حاكمي نور الدين زنكيدن وصكره كنديسيله ده
 اويوشه ميوب محاربه سنه مجبوريت كورمكله صليبيلردن استمداد
 ايتيش واسد الدين شيركوه وصلاح الدين يوسف نام قهرمان
 ابوي قوماندانلك تحت قومانداسنده اولان نور الدينك
 اردوي جزؤيسي اسكندريه بي المشايدي . لکن متعاقباً اهل
 صليب عسكري مصر عسكريه بالاتفاق تكرر استرداد
 ايتديلرنه فائده كه صليبيلرك مقصد اصلي لري مصر يله اطافه اويوب
 استيلا اولديغندن ايات متفق لرك شرندين قورتيه من اولدي .
 بر مدت صكره بروسيله بوله يق مصر ك كلياً ضبطنه قالمشديلر .
 شوبلايانك مؤسسي اولان شاور كويامصري خريستيانلردن
 قورتارمق زعيميله آتسه ويره رك التمش كون قدر يانديردى
 و خرابك متمى اولدى . . . ايوپلر احوال جاريه دن
 استفاده ايله مصر اوزرينه عسكرو سوق و شاورى قتل ايتديلر .
 شيركوه و متعاقباً صلاح الدين حضرتلري مصر ده كي خليفه
 عاضد بيچاره سنك وزيرى اولديلر مشار اليه صلاح الدين
 خطبه بي بغداد دن مصره قاچمش اولان عباسيلرك نامه
 صورتاً قرائت ايتديرمش و ۵۶۷ سنه سنده عاضد وفات
 اينجه اوراده فاطميه دولتلك تاريخي ختامه وارمشدر .
 بودولتك اوچ پادشاهى غرب طرفنده و اون برى مصر ده
 تسلطن ايتشار ابدى مدت حكومتلري غربده ۶۰ و مصر ده ۲۰۰

سنه بی متجاوزدر دائرة استیلاری مغربدن باشلیهدرق مکهیه
قدر وارر ایدی . معارف و صنایعک ترقیاتنه سلفلری کی
خدمت ایتدیلهر، چونکه مدافعه دشمن اثناسنده بوکی شیره
باقق ایچون وقت اولهمن الحق اهل صلیب متفقارینه پک کوزل
مقاومت ایتدیلهر تبعه لری ایسه مقناتلات خارجییه و داخلییه
و مصائب سماویه سبباریله پکنده مسعود یشایه مامشار ایدی .

- ایوبیلر -

۶

ایوبیلر ازربچان قطعه سنده کی کردطوائفک اشرفاندنرلر .
بوناردن نجم الدین ایوب ایله برادری اسدالدین شیرکوه بغداد
طرفلرنده بعضی مآوریتلرده بولندقدن صکره طوائف ملوکدن
موصل حکمداری نورالدین زنگینک نزدینه کیدوب التفات
کوردیلر و شیرکوه انک قزینی تزوج ایلدی بعده نورالدین طرفندن
حصص و حاکم دوسنه توجیه اولندی . فاطمیلر بچئنده کورلدیکی
اوزره شیرکوه و نجم الدینک اوغلی صلاح الدین ۵۶۷ سنه سنده
مصره کیردیلهر (ایوبی نامی نجم الدین ایوبه نسبتدر) شیرکوه
ایکی ماه عاضدک وزیر قالدقدن صکره وفات ایتکله صلاح
الدین یرینه پکمش و خطبه بی عباسیلردن مستضینک نامنه
اوقوتدیرمش ایسه ده حکومت جسمانیه کاملا یدنده بولنهدرق
کسب استقلال و دولت ایوبیه نک اساسنی وضع ایلشدر . صلاح
الدین حضرتلری تاریخ اسلامی سبفاً و فضیله تئور ایدن

حکمدار لک اعاظم مندندر . علت مهلت که حکمکنده اولان فساد داخلینک
 اصلاحنه شدت ارائه سیله چالشدی . معلومدر که محورینی شاشیران
 جسم اداره بی محال اصلینسه ارجاع و بوز سزقلان خلقی تریبه
 ایتک ایچون ملایمت فائده ویرمزسه شدته لزوم کوریلور . حیا
 خسته لکنده اولان کیمسه دن قان الموق ضروریدر . اول زمان خلقک
 فساد اخلاقنه دقت اولتسونکه بویله بر پادشاه غیور علیهنه صلاییلردن
 استعانه ایتدیله . قدس ظرفلرینه مستولی بولنان اهل صلیبه
 اوروپا دنده امداد اولندیغندن مشارالیه محاربه لرینه مجبور اولدی .
 اول و آخر تکرار ایندن محاربات عدیده نیک اکثرنده کرمی کبی غالب
 ومظفر اولدی . حتی قدسی دخی تخلص ایتمش ایدیکه شوهرت
 عالیه سایه سنده نامنی اوروپاده شمدی به قدر یاد ایتدیله مکده درهم
 فرنگلره حرب ایدر وهمده پادشاهلغی دره بکلکنه ایندیرن
 متغلبه نیک حتمندن کاه لک دأره حکومتی بیودر ایدی . وفاتنده رینه
 اوغلی عزیز عماد الدین او توروپ پذیرینت مسلاک مرغوبنه سالک اولوق
 استدیسه ده برادر لر یله اقر باسی مانع اولدیله . هر بری استقلال
 سودای خامنه دوشدیکندن ارالنده نأره قتال کسب اشتعال
 ایلدی ۵۹۵ سنه سنده مومی الیهت وقوع وفاتنده افضل
 نور الدین تخته یکدی ایسه ده عجبه سی ملک عادل ایله
 محاربه یه طویشوب مغلوب اولدی . ۶۱۵ سنه سنده اوده
 وفات ایتدکده مصر وشام بر بردن ایرلیدیله . تاریخ مزبور دن
 اعتباراً اوتوز یدی سنه ظرفنده مصرده درت ذات
 حکمدار لوق اجرا و ایچلرنده یالکز ملک کامل اهل صلیبه

مقاومت ایله بیلاکله نامنی ایفا ایتمدی . مؤخرأ ملک عادلک
 حریمی (شجره الدر) صندالی سلطنته اوچ ماه جالس
 اولوب بعده نفسی خلغ وفتتی ملک معظمه ترک ایلدی که
 دولت ایوییه دخی بوتاریخده انراض بولدی . ۶۵۲
 سنه سنده هیئت عسکریه بی تشکیل این قابچاقلی مملوکلر
 مومی ایپی قتل وکندولی تسلط ایتمدی . بودولتک
 مدت حکومتی سکسان برسنه وپادشاهلری طقوز ذاتدر .
 شامده کی ایوی خاندانی ایسه ۶۵۸ سنه سنه قدر حکومت
 نامنی سوره بیباش ویدی پادشاهلری کلهش ایسه ده بربر بی
 محو ایتمکدن بشقه ایسه یرامدیله . نهایت الامر پایتختلری
 مملوکلر ایله هلا کونک الارینه دوشدی .
 ایوییه نک زمانی هب محاربات ایله کیدی . صلاح الدین
 خضرتلرینک اخلاقی قوردیغی اساسک محافظه سنده اهل
 وقصور ایتمدیله . دشمن خارجین زیاده بر دولتک اضمه لانه
 اتحاد سنزک یاردم ایدر ایکن بوقضیه مهمی نظر دفته
 المدیله . بودولتک مصر وسوریه وحب طرفارنده خلی
 ائاری ایوم وجوددر .

مملوکلر ایله چرکسار -

۷

مملوکلر ایله چرکسار دینلدیکنه نظرأ بونلر بشقه بشقه
 اولوق لازم کلدیکی اکلاشیلور . اوت . بشقه بشقه درل . مملوکلر

قباچاق اهايسندن اولوب مغولار طرفندن مصريليره
صالحش و دكزايشارنده قوللانلقلري ايچون كنديلارينه بئريون
نامي و يرلمش ايلدي . چركسار ايسه چركستان سكهنه سندن درلر .
مملوكلر ايو بيار طرفندن امور عسكريه و خدمات
مهمه ده قوللانلقلرندن مصرده نفوذ كسب ايتديلر .
ملك معظم بونلري زيه ايچون تضيق الله الديقندن اختلال
چيقاروب مومي الهمي اعدام وزمام اداره مصر يه بي اللرينه
اخذايلديلر ريسارندن اير نام ذات ٦٥٢ سنه سنده كرسي
سلطنته قعود و متوفي ملك عادل كرمي شجرة الدر ي تزوج
ايلدي و صليب لردن دمياط قصبه سني قورتاردى . حاصل ي
حكومتده اقتداريني كوستردى ايسه ده مؤخر شجرة الدر
كندوسني قتل ايتيردى يرينه اوغلي منصور وبعده خلع
اولنه رق مملوكلردن مظفر حاكم اولدى و جنكيز له حرام
اكلادوب مصر ي هجوملرندن وقايه ايلدى . لكن امرادن
ظاهر بيبرس كندوسنه سؤ قصد ايدرك يرينه اوتوردى
بو يواسزلغى اوزرينه شام و حلب عصيان ايتديلر جنكيز
طالق شو انقلاباتي فرصت يياوب حلبه يوكلنديلر و سكهنه سنك
جمله سني قليچدن چكورد يار شام اوزرينه ده يوريدكلرنده ملك
ظاهر يتشوب كنديلريني مغلوب ايتشدر مشار اليه پك مقدم
و جسور بر پادشاه ايلدي اهل صليله مكرراً محاربه ارده بولمش
و چوغنده انلري مغلوبيت و ريشاني يه دوشورمشدر دائرة
مملكته حسن اداره ساييله توسيعنه ده موفق اولمش ايلدى .

حلب و سوریه طرفلرنده علو همیشه دلات ایدر ابنیه و اناری
 وارد ۶۷۶ سنه سنده وقوع وفاتیه یرینه اوغلی ملک سعید
 و بعده برادری ملک عادل جلوس ایتمشدر ایسه ده ایکسیده
 خلخ اولندهرق امرادن متصور پادشاه اولدی و جنکیرلره
 صلیبیاره غالب کلوب طرابلس غربی بریکباردن قورتاردی .
 وفاتسنده اوغلی ملک اشرف جلوس و اهل صلیبی دوچار
 هزیمت ایتمشدر ۶۹۷ سنه سنه قدر کندوسی و بعده برادری
 ملک ناصر و بعده ملک عادل کیتغا و صکره ملک منصور لاجین
 نامدرت پادشاه بر برینی متعاقب قتل اولندیلر . بونارملوکلردن
 ایسیسه لده بر فاملیادن دکل ایدیلر . اشته بوزمان مملوکلر
 دولتنده طمع و شورشک حکم سوردیکی اوان ایدی . لاجینک
 قتلی اوزرینه ملک ناصر نخته اوتوردی تاتارلره ایتدیکی
 محاربه لرد، گاه مغلوب اولمش ایسه ده نتیجه مظفریت
 کندیسنده قالمش و انجق شام و حلب طرفلرنک خرابیه مال
 اولمش ایدی . اماد کرایدی . تاتارلری فرات نهرینه قدر تعقیب
 و چوغنی صویه غرق ایتمشدر . ناصر قرق اوچ سنه حکومتدن
 صکره ۷۴۱ تاریخنده وفات ایلدی ۷۸۳ سنه سنه قدر مصرده
 اون ایکی پادشاه جالس و اکثری مقتول و مخلوع اولدی عاقبت
 امر اتفاق ایدرک مملوکلر دولتنه نهایت و تاج و تختی چرکسارک
 یداستیلارینه و یردیلر بونار دنخی برروالی حکمنده ۹۳۳ تاریخنده
 قدر مصرده حکومت ایسوب بعده یاوز سلطان سلیم اول حضر تاری
 تاریخ مذکورده شدتلی بر محاربه ایله مصری ضبط و حکمداری

اولان چرکس طونبای قتل ایتدی و دولت چراکسه اورتهدن
 قالدی . بوملوکلر و چرکسلر دولتنگ مدتی ۲۶۰ سنه بی
 متجاوز اولوب ۴۷ پادشاه حکومت سورمش و بونلردن شایان
 ثنائیچ ادرت ذات کلمشدر . یوقسه اکثری کیف واستبداددن
 بشته یوله سالک اولدقلری کی اکلجه لری دخی یکدیگری
 خلع و اعدام ایتمک ایدی .
 - دولت علیه عثمانیه -

۸

مه یاسمزه باقیه رق تاریخ عثمانی بی جزئیجه تفصیل ایده جکن :
 عثمانلیلر بر قاچ یوز چادر خلای اوله رق مغوللرک شرندن
 فراراً سلیمان قبالب نامدارک معینده خراسان طرفلردن
 بو طرفله طوغری کادکلرنده سلیمان فرات صوبنه فرق
 و واصل رحمت حق اوادی . بعده اولاندن ارطغرلدرت
 یوز قدر چادر خلایله برابر اناطولیده ارزنجان حوالیسینه
 کلدی . ارطغرلک سلچوقیلره وقوع بولان معاونیتله بر محاربه ده
 مغوللر مغلوب اولدقلردن مکافاتا سلطان سلچوقی علاءالدین
 بورسه حوالیسینی مشار ایله تخصیص ایلدی . ارطغرلک
 بخدومی عثمان غازی ده کنج ایکن سلچوقیلره بر اریق
 کوستردیکندن کندیلرینه بکک لقبی و بر دیلر ۶۹۹ سنه سنده
 دوات سلچوقیه انقراض بولمزه اناطولیدن یندنه قالان لرلی
 یدی مستقل حکمدار پایلشدیلر . بونلرک جله سندن بری دخی
 عثمان غازی حضرقلری ایدی . مشار الید بر طرفدن امور

حقوقیه ایله مصالح داخله سنی یوانه قویغنه و بر طرفدن
 جوار روملری و ناتارز ایله محاربه ایتمکه باشلایوب تشبثاتک
 جله سنده موفق اولدی. لذت عدالتدن محروم اولان خلق
 غازینگ مسلك حکیمانه سنی کورنجه دائره حکومتنه قوششدیار.
 ازجمله کوسه میخال حصار محافظتی و روملرک سرآمدانندن
 ایکن دین مبین اسلامی قبول ایله کوزل خدمتار ایتدی.
 بوسره ده بروسه شهری دخی تسخیر ایداش ایدی ۷۲۶ سنه سنده
 عثمان غازی سکود شهرنده وفات ایتدی. مدت حکومتی ۲۶
 سنه در. عادل و عالی مقام ایدی.

یرینه اوغلی اورخان غازی حضرتلری اوسننده جلوس ایتدی.
 کندیسی روملرله محاربه و ازمید و ازنیق قصبه لرینی تسخیر
 ایتدیکی ضربه برادر و وزیر علاء الدینی پاشا نام مدبر
 و حکم امور اداره داخلیه بی تنظیم ایتدی. قوانین و سکه
 و البسه بی یولنه قویوب سپاهی و یکچیری عسکری بی چیتاردی.
 اول زمانده شومسلك منتقی طوتمش اولان دولت عثمانیه یه
 شمال اولدیغندن اکثر قصبه و حصارلر بلا حرب تسلیمت
 کوستر مشدر. اورخان حضرتلری قوری نام طاقمنقه اولان
 روم یعنی استانبول ایمپراطوریه مصالحه عقد و قزینی ازدواج
 ادرک خاندانیه لیه برابر ایمپراطورک ضیافتنه اسکداره قدر
 کلمش ایدی. بعده طوائف ملوک سلجوقیه دن قره سی بکلکی
 ضبط ایدادی. اوسره رده اورنوس بک نام روم سرکرده سی
 دخی اسلامی قبول ایدوب کرک کندیوسی و کرک احفای دیولته

نیجه خدمت‌لرده بولمیشلر. اورخانک مخدومی و اول اثناده
 وفات ایندین علاء الدین پاشانک وزارتده خلقی اولان سلیمان
 پاشا ایسه ارسلان یورکلی قهرمان ایدی. بر کجه اناطولی
 ساحلنده کی خرابه انقائینک قرق شمعاندن ناشی دکره سایه
 صالمسی کندوسنه جسر روحانی کی کلوب یارم بلو کدن
 از عسکرله روم ایلی یقه سنه کچری . زلزله نک اورالده
 بر چوق حصارلری رخنه دار ایتمسی سلیمان پاشانک اولر لری
 بر قاندها صارصمنه مدار اولدی . روم ایلیدن کلبولی و نکفور
 طاغی و سائر هبی اسلام ازه کچورت کدن صکره اناطولی به
 دوندی . ییلنه مز که فلاك او قدر مکمل اقبالی چکه مدیکند نمیدر
 ندر پاشای مشار الیه آوده ایکن آتی بر اغاجه چار پلستندن
 متأثراً وفات و عقبنده پدیری اورخان غازی دخی محزوناً
 ارتحال دار القرار ایدی . عهد سلطنتی ۳۵ سنه در .
 شوهیت جدیدی تشکیل ایند پادشاه ووزرا دولک ترقی
 اقبال و درامنه علامت خیر ایدیلر . هم توسیع و اصلاح ملک
 وانجا و همده یکیدن خینی ابنیه اعمار واحبا ایلدیلر .
 ۷۶۱ سنه سنده اورخان غازینک مخدومی مراد خداوندکار
 تحت سلطنته اوتوردی . روم ایلینک ایکی قول اردوسندن
 بری اورنوس بک معیتده قواله نک اوته سنه و دیگر لری لالا
 شاهین پاشا معیتده ادرنه داخل اولدیغی حالده بلقانه قدر
 اولان اراضی و بلادی ضبط ایتدیلر . مجارستان و بوسنه
 و صرب قرالری پایا طرفین تشویق اولمیر یله اهل صلیب

کی اتفاق مثلث یاقوت اهل اسلامی اور پادشاه چیتھاروق
 اوزرہ ۷۶۶ سنہ سنہ اوتوز پیک کشیدن مرکب بر اردو ایله
 مریچ صوبہ آقین ایتدیله ایسه ده حاجی ایلبکی قوماندانده
 یونان اون پیک نغردن عبارت اردوی عثمانی بونلری پریشان
 ایتدی . و متعاقباً ذات شاهانه ادرنه بی پایتخت وروم ایلی
 قصبانندن بر چوق پرلی بانذات تسخیر ایلدی . و ندیک جمهوری
 ۷۶۹ سنہ سنده ویرکویه ربط اولندی . خداوندکار بووندیک
 معاهده سنہ قرمزی مرکب ایله پنجه سنی قوبدیغندن طنرا
 ایجاد ایلدی . و بلغار قرالی مغلوب و قزینی ذات شاهانه
 تقدیم ایدوب مستامن اولدی . بعدہ تنظیم امور داخله
 ایله اوغراشدی . و مؤخرأ اناطولیدن و بکر اراضیستندن بعض
 یز مالک عثمانیه به بلا حرب الحاق قلندی . شهراده لردن
 ساوجی بک استانبول ایمپراطورینک بر اوغایله اتفاق و عصیان
 ایتیش ایسه ده مقهور ایدلشیر ایلدی . ۷۹۰ سنہ سنده بتون بلغارستان
 دخی التمدیر . بو سنه ده صرب و بوسنه و هرست و مجار و ارناود
 و افلاق عسکری متفق اولدقلری و قانلی محاربه ایت کلری حالده
 سطوت عثمانیه به مقاومت ایدمه دیلر . خداوندکار محاربه دن
 صکره میدانده قالان لاشه لار اراشده کزوب بونلره عبرت
 نظریله باقار ایکن بر صرپلی مشارالیه سو قصد ایتدی ۳۱
 سنه حکومت سوروب اسلافنه بالوجه خیر الخلف ایلدی .
 اورخانک مخدومی یلدرم بازید حضر تلی ۷۹۲ سنہ سنده
 جلوس ایتدی . بعض اینیه انشاسنه و امور داخله نک

تذقیمنه همته برابر یکیدن اراضی و متعدد قصبائی تسخیر
ایدرک ملکنی بیوتدی ۷۹۷ سنه سنده فرانسوزله المانلر
و مجار و افلاقر و رودوس قوالیه لری منفأ الشمس بیک نفر دن
مرکب اردو ایله طونه ارزرنده کی نیکیولی قلعه سی محاصره
ایتدکرنده یلدریم بایزید دخی یتشمش ایدی . فرانسه عسکری
پر فرقه مزه غالب کله رک طوتدقلری اسرایه اشکجه ل
اجراسندن کبرو طورمدیلر . لکن متعاقباً شدتلی بوزه توز
و چوبلری جریاننه فصل محکوم ایدرسه عساکر اسلامیه دخی
اویله جه حمله ایدرک دشمنی پوسکورتدی . و کندی لرندن مالکی
ایچنده اثر براقدی . بو نیکیولی محاربه سی مشهور وقایعدن
اولوب طرفینه سکسان بیک بنی آدمک قایله مال اولدیغی
روایات تاریخیه دندر . بو سنه لده استانبول دخی عسکر من
طرفدن یدی سنه تحت محاصره به الشمس ایسه ده نهایت
بعض شروط ایله استیلا سندن و از چکدی . انجق هم اطولی
و هم روم ایلی طرفنده اهمیتلی موفقتیلر یوز کوستروب متعدد
یرل ضبط اولندیغی کبی موره جزیره سی و اتنه شهری دخی
الندی ۸۰۳ سنه سنده تیمورلک سکریوز بیک قدر حشرات
ایله ممالک عثمانیه به تخطی به تصدی ایتدکده یلدریم بایزید
درت یوز بیک نفر معیتله انقره جوارنده کندی و سنه ملاق
اولدی . نه چاره که عثمانلی عسکر بیک بر قسمی سلطان مشار-
الهی ترک و تیموره انجا ایلدکرندن قالان جنکا ورل
ایله محاربه شدیدیه باشلانمش و دشمندن یوز بیک کبشی تاف

ایندیش ایسده نتیجه ملحه پادشاه حضرت تاريله مخدومنگ
 بیور انه اسارتلری اولدی . نهایت ۸۰۵ سنه سنده اسیر آق
 شهرده وفات اندوب نعلشیری بروسه یه نقل ایندیشدر . مدت
 سلطنتلری ۱۴ سنه در .

یالیرمدن صکره سلطنت اوچ درت هوسکار شهزاده لر
 و بکار اراسنده اون بر سنه منازع فیه قالدی . تیورک ووردیکی
 طاقیه تلاق ایله شو مناسبتسز منازعات داخلیه ایشی چیغرندن
 چیقارمق اوزره ایلی برکت ویرسون که جنتمکان بازیدک
 مخدومی محم چلی حضرت تلری اقربا و اعداسی ار لان شهزاد لرک
 گوچکی ایکن اقتدار و تدبیری سایه سنده انلردن زیاده تبعه نک
 توجهنی قزانغه موفق اولدیغندن ۸۱۶ سنه سنده سیریر سلطنته
 جلوس بیوروب فتن داخلینی بر طرف ایتمکله اوغراشدی .
 عاصیلردن قره مان اوغلی اسیر ایتمک لرند حیلله کار تبصیص
 ایندک پادشاه حضرت تارینه « افتدمن شو جان صاغ قالدقجه
 صادق قاله جنمه یمن ایدرم » مألنده سوزراه تأمینات ورنجه
 مظهر عفو اولدی . مکر یمنی ایتمدیکی صروده قویندنه بر
 کو کرچین صاقلمش و شو وجان سوزندن انی مراد ایتمش ایتمش
 کو کرچینی بوغوب محالنه مواصلتی متعاقب ییلدیگندن دونامش
 ایسده تکرار قهر وینه عفو ابداش ایلی . شایان تأسفدر که
 رؤسای اسلامدن بر چوغنی ال بر لکنک لزومنی ییله میهرک أشعه
 اسلامیه نک سرعت انتشارینی بویله جه تعویقه چالیشمق کی
 یواسر لقلارده بولیشلردر . حتی سلطان محمد حضرت تلری غیرتلی

وایاقلی اولدیغی حالده تفردداعیه سنده اولارله ایام سلطنتک
چوغنی پکورمکه مجبور ایلدیش ایدی که خارج ایله ایلدیکی
مخاربه لک جله سنده منظریتی واول وقتیه قسرا تنظیم کوره میان
قوه بحریه عزیزی تنظیم ایتدی اقتدارینه بشقه چه دلالت ایلر.
اوتوز درت یا شنده ایکن ۸۲۴ سنه سنده ارتحال ایتدی. مدت
سلطنتی ۸ سنه در .

(سنه ۸۲۴) سلطان مراد ثانی جلوس ایتدنده مفسد
وعاصیلرک تریده سیله اوغراشدقدن صکره استانبولی محاصره
الته ایدی . ضبطنه از برشی قالمش ایکن برادری مصطفی
چلبی معاونت یرینه عدم اطاعتده بولندیغندن محاصره دن
صرف نظر ایدیلوب انک جزاسی ویرا ایکنی متعاقب سلانیک
ایچون وندیکلرله شدتلی مخاربه اولوب چناق قلعه دشمن
طرفدن تخریب ایلندی ۸۲۳ سنه سنده استانبولده قیط
وغلا وعظیم و باظهور ایش ایدی بعده مجار دولتی
اوزرینه اورنوس زاده قومانداسیله عسکر کوندر یله رک
التمش بیک اسیرالندی . لکن ژان هونیاد نام مجاری قوماندان
اون بش بیک نفر معیتله اندن برقاچ قات زیاده اولان
اردوی عثمانی بی رجعت ایتدیرمش وصوفیه بیده ضبط ایدرک
بالقانی کچمش ایدی . بوند اوزرینه اون سنه مدتله
معاهده یاپیلهرق دوامی ایچون طرفیندن یمن ایلندی .
ویرطرفدن مفاسد داخلیه نک تسکینه مشارعت اولندی . انجیق
مجار قرالی ارادن از وقت کچر کچمن نقض عهد برله

ژان هونیاد بلغارستانی پاجمال و دست تعدیسی و ارنه یه ایصال
ایلدی . لیکن تقض عهدک نتیجه سنه با فلسون که سلطان مراد
حضرتلری سلطنتی مخدومی سلطان حمده ترك ایش ایکن
مجبوراً مقامه دونوب و همان اردوسیه یتشوی آتش رزم
وقتال پارلادی بحارلره . تفقلری صوگ درجده مغلوب
و پریشان اولندقدن بشقه بحار قرانک سر مقطوعی امضای
منه و ضنی حاوی اولان عهدنامه سیله برابری مرز اقلر اوزرنده
مثال عبرت کوسترلشدر . قوجه ژان هونیاد ایسه قاچغه
فوصت بو اوب صولوخی مملکتنده ال ییلدی . بو مقاتله
وارنه بحار به سی دیه مشهور اولوب ۸۴۸ سنه سنده وقوع
بولسدر . اندن صکره ذات شاهانه موریه و مؤخرأ
ارناوداغه کچدکده اوراده اسکندر بک کندوسنه کرکی کی
متارمت ایدی . بونی متعاقب معهود ژان هونیاد
فراریسی ینه باش قالدیره رق قوصوه اوو سنده عسکر مزله
غوغاه طوتشدقه اردوسی کاملا محو ایلش و کندوسیده
متهورأ کذا قاچوب یقایی قورتارمش ایدی . . . . بو غوائل
اراشنده و ۸۵۵ سنه سنده سلطان مراد وفات ایدی . ایکی
دفعه سلطنتی باقی ایکن وطنک سلامتی ایچون عودت
پیورمش و ۳۱ سنه حکومت سورمشدر . ملکه اداره
حسنته نك نصل مشکلا نه قارشو طور مقله ممکن اوله ییلدی کی
ملاحظه شایاندر .

فایح سلطان محمد حضرتلری جلوسنی متعاقب مصممی اولان

استانبولك فتحى اسبابنه مباحثرت ايتدى . اون ايكي قنطار
 كلهلى طوپلر و ايكي يوز بيك قسدر عسكر ايله شهرى
 محاصره يه آلدى . بومحاربده پادشاه عاليجاهك كوستردىكي
 فرط غيرت و حسن تدبيرينه نمونه اولق اوزره شو قدرنى
 خبر و ير مك كافيدر كه بجرأ ليمانه كبره ميان كه بلر ينى قزاق
 اوزرنده برأ قايدير روق كير ليجه دكزه ايند ير مشدر . بر آيى
 يكر مى كون محاصره يى متعاقب عثمانلى جنكاور لرى رومانك
 ايكيجه پايتختى اولان استانبول شهرينه كيرديلر . بوقح
 ۸۵۷ سنه سنده وقوعه كلوب تاريخ عالمك قرون وسطا سنه
 نهايت و ير مش وازمنه اخبره يى كشتاد ايلشدر .

روملر فاتح حضر تاريخك تشبثات سر يعه و حر كات جنكاورانه سنى
 كوردكل ي حالده لوازم مدافعه دن زياده منازعات مذهبيه
 ايله اوغرا شتمده اينديلر . مختار اليه حضر تار ينه كلنجه بعد الفتح
 تبه جديده سنك حقوق و عادت لار ينه خلال كتور مدكدن بشقه
 رعایت كامله ده بولنمشدر . تختى ادر نه دن استانبوله نقل ايلدكدن
 و شهر ك اسباب عمراننه باقدقدن صكره جزاير بحر سفيددن
 بعضلر ينى الدى ۸۶۰ سنه سنده بلغراد اوزرينه يور يدكده
 پاپا ر اهل صليب دها ترتيب ايشدر ديككدن بلغراد قريشده
 غالبيت و مغلوبيت طرفين عسكر نده مشهور و ذات شاهانه
 مجروح اولش ايسده نصرت بزه قالبو حتى متفقاردن
 مجار قرالى جسور مشهور ژان هونيادياره لئوب وفات ايتدى .

بوندن صکره و نديک ايله ده حرب ايديلوب موره نك اکثر
 شهرلى المشرق ۸۶۶ سنه سنده سينوب و طرابزون شهرلى
 دخى قبضه اسلامه داخل وارتيق روم ايمپراطورلغونك بقية
 انقاضى بو وقعه ده زائل اولدى ۸۶۷ سنه سنده بوسنه
 و هرسك قطعه سى تسلیمت كوسترمش ايسه ده فاتح
 علمادن بعضلرينك رئيسه مخالفتله قرالى اعدام ايتدريمش
 ايدى . متعاقبا و نديک ايله محاربه بحريه بيمدد ايدرك
 وسنه لجه سورره اك نهايت دشمن مقهوريت كورديكى مثلاو
 بعده اسکندر بلك و فاتيحه بتون ارنالودلق تماما اله كچدى .
 حرب و وفادان اوصانمز شان دولتى ارتدیرمق ايچون بوراق
 بيلز اولان فاتح حضرتلرى ۸۸۵ سنه سنه قدر اعداي داخله
 و خارجيه ايله برا و بجز صاواشوب تاريخ مذ كورده بر طرفدن
 ردوس اوزرينه دونما و بر طرفدن اناطولى ايچنه اردوسوق
 ايمش ايكن وفاتلرى وقوع بولدى . مدت سلطنتى ۳۱
 سنه در . عربى . فارسى . تركى . عبرانى كى چند لسانه آشنبا
 ايديلر .

سلطان يازيد ثانى ۸۸۶ سنه سنده جلوس ايتدى . يكيچريلر
 عارسزلنغه باشلادقارى كى شهزادگاندا بعضلارى دخى خام
 افكاره دوشدكلرندن بر طرفدن بونلره اوغراشمغه و بر طرفدن
 اعداي خارجيه ايله محاربه به بدأ ايدرك اكثر محارباتده موفق
 اولوب حسابه كلمز اسيرالمش و فقط مصرده تسلطن ايدن
 ملوك چراكسه اوزرينه كوندرديكى اردودن ثمره حاصل

اوله ماش ایدی . برادری (جم) نام شهرزاده دخی طرفدارلینه
 کوه نهرک عصیان ایش ایدسه فائده کوره میوب ردوس
 قواله لرینه قاچش ایدی . بونلر پادشاهدن قورقه رق
 کندوسنی فرانسده حبس ایتدیردیله . اون اوچ سنه اورو پاده
 مملکتدن مملکتنه طولاشدیریلوب نهایت عالمه غایت محزن
 وعبرت آمیز سرگذشت براغهرق مسموما ناپولیده محنت
 آباد جهانی هوسکارلرینه باغشلادی ۸۹۱ سنه سننده اسپانیا
 هر بلرینک کوندرکلی فریاد نامهلر اوزرینه دونمائی
 همایون امیرال مشهور (کمال رئیس) کتحت اداره سنده
 اسپانیا سواحلنی اوروب دونمش وانندن صکره تنظیمات
 ملکه صرف همت اولنه رق اثار نافعه وجوده کتورلمشدر .
 بومسلمدرکه اله اولان مملکت اعماری مستملکاتک توسیعندن
 اولیدر . ولی عهد احمد خان همتسز اولدیغندن برادری
 یاوز سلطان سلیم خلایک ویکچر یارک حقمنده کی نوجهاتنه
 اعتمادا پدری علیه عسکر کوندره رک متعدد وقعه لر دن
 صکره ۹۱۸ سنه سننده پادشاهه ترک سلطنت ایتدیرمش ایدی .
 یازدئانینک مدت سلطنتی ۳۳ سنه اولوب کندوسی حلیم وفاضل
 ایدی . سلطان سلیم ملکی فساد ایله طولی بولدیغندن استعمال
 سیفه مجبور اولوب هرکسک حدینی بیلدیرمکه باشلادی .
 حتی اذهان عمومی بی عطالنه سوق وتشویق ایتکدن بشقه
 فائدلرینی کوره ملدیکی قرق بیگ قدر سرسری درویشی
 بادفتر اعدام ایتدیرمش ایدی . بعده ایران ایله اچدیغی

مخاربه بی قزاقانوب بعض صنایع اریابینی عجمستاندن استانبوله
 کوندرمشدره . بومعرکه بزه قرق بیگ آدمک قائمه طور دیغندن
 و ذاتاً شاه اسماعیلک مذهب دعواسنه هرکس میال اولدیغندن
 ازغین یکچیریلر پادشاهک ایلرویه کتمک افکارینه مقاومت
 ایتمک ایستدکلرنده اول عاصیرک اورتیسنه چبقوب تمهید
 آمیر مختصر برنطق سوبلدی . کلام قائنده کوره بعضیقلجیدن
 زیاده مؤثردر . سلطان سلیمک مهاییتی عسکره تأثیرایدرك
 رؤسا ایاغنه قپاندیلر . مظفر استانبوله دوندکده دول
 اجنبیه نك طلبلری اوزرینه معاهداتی جدید ایلدی ۹۲۲
 سنه سنده پادشاه بالذات مصر اوزرینه یوریهرك ملوک
 چراکسهدن قانصو غوری ایله حلب جوارنده ایتمدیکی
 مخاربه اناسنده غوری مقتول دوشدی . ذات شاهانه نك
 حلبده خزان کلیه بولدیغی وابتدای جمعه نمازنده (خادم
 الحرمین الشریفین) عنوانیله تلقیب ایلدیکی فذلکه تاریخ
 عثمانیه محرردر .

شام شریف وجوارنده کی قصبات اندوقدن صکره مصرک
 التي میل بعدنده غورینک خلفی اولان (طومانبای) نامچرکس
 امیرینک عسکر یله ایدیلان مقاتله ده دشمن مغلوب و طومانبای
 اسیر دوشوب احمر پادشاهی موجبجه ظالم اتباعیله برابر صلب
 اولندی . و مصر ۹۲۳ سنه سنده ممالک عثمانیه عدادینه کیردی .
 مصرده عباسیاردن الموکلی علی الله خلافتی سلطان سلیمه
 ترکشومعیننده عزیمت ایلدی . پادشاه مشارالیه نبات اصلاحیورانه سی

نهایتہ واردیرہ میہرقی وفات ایتدی . مدت سلطنتی سکر سنہ
اولوب بطش وشدتی فوق العادہ و انشاد شعرہ ہوسنی
زیادہ ایدی .

سلطان سلیمک مخدومی سلیمان قانونی حضرت تہری ۹۲۶
سنہ سنہ جلوس ایلدکارندہ داخلہ بعض اجراءت حسنہ دن صکرہ
مجار ایلہ حرب اچوب بلغادی وبعده ردوس اطلسنہ دونما
ایلہ پکھرک چوق زحمتہ بونی دخی ضبط ایتدی کی
مدافعہ ایدن قوالیہ (لیل آ می) شجاعتنہ مکافناً چوق تطایف
پیوردی ۹۳۲ سنہ سنہ ینہ مجار ایلہ مجارہ اچبلہرق مجار
قرالی اوتوزیک قدر عسکر بلہ برابر محو اولدقدیر صکرہ
ملکندن متعدد برل استیلا اولندی . سلطان سلیمان ۹۳۶ سنہ سنہ
اوستریا اوزرینہ هجوم وویانہ شہرینی محاصرہ ایتدی ایسہدہ
فتحندن اول استانبولہ عودتہ لزیم کورمدرہ بعدہ ایران
اوزرینہ یوریوب و تبریزی الوب منطقہ اُغداده کلدی و بعض
ایتدی خیرب انشا ایتدی ۹۴۲ سنہ سنہ با بار برس خیر
الدین پاشا دونما ایلہ ایتالیا تونس و اسپانیا صولزندہ خبلی
رارالقر کوستردی . بعدہ ہندستاندن وقوع بولان مراجعت
اوزرینہ مصدر دن بحر احمرہ کیدن دہ نمانن قطعہ سنی الدقدن
صکرہ ہند صولزندہ پور تکیر . مغلوب ایددی . انجق بواثنادہ
استانبولہ ظہور ایدن طاعون و عظیم حریق سبیلہ پادشاہ
خلقہ بوبلہری اونوتدیرمق ایچون سکونتی و تدا بیر لازمہ بی
اختیار ایتدی ۹۴۸ سنہ سنہ طغوزنجی دفعہ اوستریا پلر

منہزم اولوت اول جہتلردن بہض یرل دھا الندی ۹۶۰
 سنہ سنہ طرابلس غرب قوالیرل لندن استخلاص اولندی .
 و متعاقباً ایرانہ سفر تکرر ایتدی . اول صرہدہ حبشستان
 وسواحلینن واسع اراضیہ استیلا ایلککھ اورای ایالت
 تشکیل اولندی ۹۷۲ سنہ سنہ مالطہ اطہسی اوزرنہ سوق
 اولنان دونما بلا فائدہ رجعت ایتدی . بوسنہ بی متعاقباً ذات
 شاہانہ ۷۴ یاشندہ اولدقبری جالده کوریلار ایجاب اوزرنہ
 کال غیرتہ و منتظم اردو ایلہ مظفراً بحارستانہ کیردی .
 انجق اورادہ دار الجنانہ ارنحال پیوردیلر . مدت سلطنتلری
 ۴۸ سنہ در . بورمان دولت عثمانیہ نٹ منتهای دوراستیلا سیدر .
 سلطان سلیمان حضرنتلری حنیقہ نادر المثل برپا شاہدر اوروپا
 واسیا و افریقا قطعہ لیلہ ارازلندہ کی دربار اردو ودونماسنک
 جولانکھی اولدیلر . معاصر ی اولان دولتک کافہسی
 اوزرنہ اہرتبہ نفوذ و مہابت پیدا ایتشدر کہ مفصل تاریخلر
 او قونمینیجہ درجہسی تعیین ایدہمز دورندہ ممالک عثمانیہ
 یکمی قدر حکمدارلخی ایچنہ المش و تبہ نک مفداری یوز
 فر ق ملیون نفوسی بولشدر . قانونی محاربات منتظمہ خارجہ
 ایلہ اوغراشدنخی حالده بیلہ تسمیسات داخلیہ دن غفلت
 پیورامشدر کہ اقتدار عالیسنہ بو کیفیت میران اولہ بیلور .
 زمانندہ علم عدالت ملکی احیا ایلدی .
 ۹۷۴ سنہ سنہ سلطان سلیم ثانی جاوس ایتدکدہ عسکر
 قانونینک وفاتیہ ماتم طوتوب سیاہلر کپدیلر . بو اثنادہ اردل

طر فلرنده عساكر عثمانیه بوزاش ایکن مؤخر انصرته و طقسان
 بیک اسیر المغه موفق اولدی . شط العرب و یمن عربانی
 ایاقاندقلرندن سنان پاشایمده کوندر اریکی کبی بصره و الیسی
 شط عربلرینک تسکینله اوغرا ائدی رادی . بحر سیاهک بحر حرزه
 و بحر احمرک سویش طرفندن بحر سفیده پر قنال ایله ربط
 و اتصالری مائه نافعدهسی دولجه تحت مـذاکرده ایکن
 پاشاهک ندیملیکنه واصل اولمش اولان (یوسف ناسی) نام
 یهودینک سهایتی اثریله و ندیک جهویینه سبسن اعلان
 حرب اولمش و قبریس جزیرهسی ضبط قلمش ایدی . جزیره
 قصباتندن ماغوصه امان ایله اندیغی حاده مصطفی پاشا
 یواسراق ایدوب اهالیسنی قلیچدن کچوردی . محاربهنک
 خنامندن اول ایالیایلرله اسپانیولا و مالطه قوالیهلری
 اتفاق ایدرک ایکوز سفینه ایله بزم یوز سکان کهمیره
 قاوشوب التمشنی غرف و اخذ ایلدیلر و بومظفریت کونی
 اورو پاچه بیرام کونلرندن صایلدی . دولک یکیدن
 چینهاردیغی ایکوز الی عدد کمی و ندیکو دونمسانی
 صیقشدیرد فلرنده جهور مضارف حرینه ایله سنوی
 ویرکو اعطاسنه مجبور اولدی ۰۰۰ ۹۸۲ سنه سنده
 سنان و قلیچ علی پاشالرک تحت اداره لرنده اولان
 دونماتز تونس و طرابلس یالیرینی اطاعته کتوردیکی
 سرده سلطان سلیم ثانو حامده ایاغی قایوب دوشمنندن
 متأثر اوقات ایلدی ۰۰ مدت سلطنتی سکن سنه در ۰ ذرق

وصفای سور ایدیسده زمانده دولك اقبالی کاکان محافظه
اولنه بیاش ایدی . ایکی سلیم سکزر سنه سلطنت ایتیری
اتفاقات غریبه دندر .

سلطان مراد ثالث تاریخ مزبورده تحت سلطنته جالس اولدی .
ایسده هوا و هوسنه و شعر و ادبیاته رغبتنه مبنی امور اداره بی
صدر اعظمی صوقوالی محمد پاشایه بر ایش و الحق مشارالیه
وظیفه سنی کور بلی ایفا ایتشدر . ایران ایله اچیلان محاربه
واقعا مظفیری عثمانلی به تأمین ایش و یگیدن عجمستاندن
یرل ایش ایسده نتیجه سی مفید اوله مدیخی مثلاً بوسره لرده
صوقوالی محمد پاشایی بجانی قتل ایتکله مصالح دواته
قاریشلاق کیر مشدر و بعض یرلده فساد باش قالدیروب از جمله
قریم خانلخی غضب ایتشدر . لکن سوق اولنان اردو بو عصیان
دفعه موفق اولدی ۱۰۰۲ سنه سینده بوسنه و اوستریا طرفنه
عسکر کوندر ایدیکی و بعض محملر اندیخی حالده عساکر اسلامیه دن
وقوع بولان تلفات و ضایعاتی تعمیر ایده جک قدر مقصوده
وار یله مامشدر . شو سرده سلطان مراد کوفاتی وقوع بولدی که
مدت حکومتی ۱۲ سنه اولوب قق طقوز یاشنده ارتحال ایش
ایکن دنیا به یوزاون بش اولادی کلمشدر .

سلطان محمد ثالث ۱۰۰۳ سنه سنده جلوس ایدنجه شهر ادا کاندن
بعضی لری و شبهه ایلدیکی ذواتی اعدام ایتدیر دیکی کی قحط و غلا
سببیه روملرک استانیولدن طرفلرینه قالدیشدی . افدلاق
ویوده سی عصیان و تمسایلر ایله اتفاق ایتکله اول جانبه

فرهاد و بعد از آن اختیار سنان پاشانك معینده اردو کوندرلدی
 ایسده عسکر من ایکی دفعه بوزغسونلغه تصادف ایله نتیجه
 و اوچنجی دفعه تسریب اولنان امداد مزدن دخی ثمره حاصل
 اوله نتیجه سلطان محمد سنان پاشایی نئی و بعدینه جمله تدبیرینه
 توفیقاً بالذات دار الحربه عزیمت ایلدی . ایکی طرفك
 عسکری اوج بوز بیک نفر قدر اولدقلری حالده اوج
 کون دوام ایدن قانلی صاواشارده ینه عساکر عثمانیه رجعت
 ایلدیکندن دشمن عسکری ذات شاهانه نك چادرینه قدر کلدی .
 انجق اول وقت سنان پاشا پوضودن چیتهمرق عساکر
 منفقه دی پریشان والی بیک قدرینی خاک ایله نیکسان ایلمشدر .
 اندن صکره داخل میدان الان قوتلی عصیانلرك دفعیهله
 اوغراشیلوب ۱۰۱۲ سنه سنده عجم اوززینه سفر اچلدی
 ایسده پادشاه مشار الیه بو محاربه بی اکل ایتمکسزین انفاس
 معدوده لرینی اتمام ایلدی . کئندوسی علوم و صنایعک ترقیاتنی
 و حقایقی سور ایلدی . نه چاره که عسکرک فساد اخلاقی چرخ
 ادارهیه چوق ضرر ویرمشدر . یکچیری طاقی الک کزیده
 عسکر صایلش ایکن بوندن صکره کوریهلر چکی و جهله
 الک او یغونسز زوربا اولسنه بالوجوه تأسف اولنور .
 سنه مرقومه ده سلطان مرادک مخدومی سلطان اجد اول اون
 بش یاشنده جلوس ایلدی . ایران اوززینه سوق ایلدیلان
 اردو مغزاً مغلوب اولدیغی کی مجارستان جهتنده کوندریلان
 اردو حرکاتک نتیجه سی المانی او اوستریا به مساوات و ویر کون

معافیت کی بعض امتیازات اعطاسنہ مجبوریت حصولندن
 عبارت قالدی . اندن صکره حبش ایالتی و کردستان و جبل
 لبنان طرفلرنده کی استقلال دعوالرینک تسکیننه صرف مساعی
 ایدلدی . تکرار عجمستانه وقوع بولان هجومده عساكر عثمانیه
 خیلی موفق اولش ایکن صفوق و قارارک کثرتیه طرق
 مراوده و سائرجه موانع و عوایق ظهورندن ناشی سفر
 خیرلی اولدی . ذات شاهانه حرمین شریفینه هدایای ثمینہ
 کوندردیکی کی استانبولده بعض ابنیه خیریه دخی وجوده
 کتوروب اول صرهلرده وفاتی وقوع بولدی . مدت حکومتی اون
 درت سنه در برادرلی مصطفی خان اول خلفی اولش ایسه ده اداره
 مهام سلطنته عدم التفاتی جهته اوج ماه صکره خلع ایدلدی .
 مصطفی خانک یزینہ عثمان خان ثانی ۱۰۲۷ سنه سنده پادشاه
 اولوپ ایران دولتی منافع سلطنته موافق صورتده مصالحه یه
 مجبور ایدلدی . بعده لهلول تار و مار ایتدیرلدی . انجق
 اوسنہ بوغاز ایچنک طوکهرق اسکداره کچید ویرمی
 درجه سنده شدت شتا ایله برابر قحط و غلا و مالیه دولجه
 مضایقه طاقتفرسا ظهور ایتمسندن و بعض کبرانک ادوالی
 مصادره اولمسندن ناشی قیل و قالدرچوغالدی . ارتق فتن
 و مفسد تارک مایه سی یکچیریلر اولوپ حتی له اوزرینہ بودفعه
 دخی تسریب اولنان فرقه عسکریه دشمندن الی ییک قدرینی
 قلیچدن کچوردیکی خالده کرچکدن باشی بوزوق نامنه سزا
 بولنان عسکر و رؤسانک اختلافات بی معناسندن طولایی

فائده‌سز بر مصالحه ایله اکتفا به مجبوریّت کوراشدرد. سلطان عثمان سفردن خودتندده اشقیانک تهذیب اخلاقی آرزو سیله شرب خمر و دخانک قطعاً منعی اسپاینه چالشدی اینه‌ده بهضالرینک قزلینی جبر صورتندده ازدواج ایتدیکندن حقتده افکار اهالی دگیشمش ایدی. اوصره‌ده حج شریفه کیتک اوزره ایکن یکچیریلر ایاقلته‌رق و «سلطان مصطفا بی ایسترز» ولوله‌سنی قوپاره‌رق سلطان عثمانی خلج برله‌یدی قله‌یه حبس و اوچ کون صکره جانلرینه سو قصدا ایتدیلر. مشار الیه اون درت یاشنده نخنه اوتوروب درت سنه حکومت سورمشدرد.

مصطفی خان اول ۱۰۳۱ سنه سنده حبسندن چیقاریله‌رق ایکنجی دفعه نخنه کتوردی. کتوردی اما جلوسنی متعاقب عارسز یکچیریلر استانبولی انسان سلخانه سنه چوردکاری کی خزینه‌یی ده صویدیلر. پایتخت یانغین و یغما و نیجه و او یلا ایله محشر آسا اولدی. بر طرفدن بمالک عثمانیه نک هر جهتده والیز سلطان عثمانک انتقامنی الحق و بونک ضمننده مستعل اولق اوزره قیام و یکچیریلردن خیلی آدملر اعدام ایدرل و بر طرفدن ایران صاحبسز بولدیغی بغداد و بصره و سائره بی استرداددن کبر و قلز ایدی که بویرلرک اکثرینی یاوز سلطان سلیم ضبط ایتشدر. عالم علویده کی ارواحک مادیات دنیویده مدخله ایتسی ممکن اولسه ایدی یلدیرمدن سریع و شدید اولان اول ارسالن اوغلی ارسالنک شو احوالی کورمسی تمی اولتور ایدی. سلطان مصطفی ایسه حلیم و سلیم

اولدیغندن بو قوعات مختلفه مدهشه نك يكدیكرینی ولی و تعقیب
 ایتمسندن ناشی جمعیت خاطر ی پریشان اوله رق گاه لیل مظلم
 ایچنده وسرای دائره لرنده برادر زاده سی شهید سلطان عثمانی
 فریاد ایدرک ارار و گاه کونلرجه سکوت مجزونانه ایله وقت
 یکیرر اولدی . بویله لکله برسنه درت ماه کچنجه وکلای دولت
 طویلنوب ویردکلی فرار موجبجه مشار الیه تکرار خلع
 اولندی . ۰۰۰۰۰ اون التی سنه صکره وفات ایتمشدر .
 احمد خان اولک مخدومی سلطان مراد رابع ۱۰۳۲ سنه سنده
 واون ایکی یاشنده تخت عثمانی به صعود ایدرک ذولتی برحال
 خطر ناکده بولدی والده سی ماهپیکر سلطان رأس اداره به
 اهل کفایت آدملر تعیین ایتمه دیگندن سن رشده وارنجه به دکن
 مصالحه کوزلجه باقلدی . بوسره ده جریان ایندن وقوع اک اهلی
 کرک استانبولده و کرک داخل ممالکده ارباب شقاوت و اختلاک
 تادیبی و ایران سفری ایله اوغراشلسی و روم ایلی طرفندن
 بعض حرکات نافع عسکره اجرا اولمسیدر . اون طقوز
 یاشنه کلده زمام حکومتی انه الهرق یاوز سلطان سلیم
 قهرماناغنی اکبردی . یکیریلرینه یوزه چیقهرق پایتختی
 هرج و مرج ایتمک ایستدکلی و سرایده هجوم ایتمکلی
 جهتله امنیت منسلب اولوب اوج ماه هرکس خانه سنه قیامتس
 ایدسه ده شهنشاہ عالیجاه رؤسای فسادی تپه لدکن صکره
 بالذات شهره چیقوب و ناموس و شجاعتی یولنده نفسی مهالک
 آتوب مستحق جزا اولنلری قصاص ایتمس و حتی برچو غنک

قفاشنی کندی طوپوزیله ازمش وخیلیسنگ نیشیرینی دکزده
 یوزدیرمش اولدیغندن عارسزل اوصلندیلر ۱۰۴۲ سنه سنده
 ایستانبولک نصفی قدری محترق اولسنی فتنه کارلرینه سوزه
 وسیله صایدیلر ایسه ده پادشاه حضرتلری سوزلرینی بیتور-
 مزدن اغزلرینه طبعه یوب حیاتلرینی بیتوردی : و مسکرات
 ودخان کی مفسد اخلاق اولان شیلرک منعه مزید اعتنا
 ایلدی . اشته بویله چه بر طرفدن فتنه داخله بی صرامتله
 دفع و بر طرفدن دخی تجدید معاهداتله امور خارجه بی سنی
 حکیمان مرکز سلامت جمع ایلدی . بعده بر مدت نبری مصارفدن
 بشقه فائده سنی کوره مدیکی شرق حرکات عسکره سنه نتیجه
 ویرمک اوزره ایرانه طوغری یور یوب اثنای راهده ملککنک
 اصلاحات جدیه سنه باقدی . عجمستانه کیروب کرکی کی منصور
 و موفق اولدی . بعده قریم خانلغکنک ایشنی تسویه همت
 و بالایجاب ینه ایران اوزرینه حرکت مسارعنه بغدادی قرق
 کون تحت محصره یه الوب فتح ایلدی و دونشنده دونماسوقنه
 سببیت و یرن و ندیک جمهورینه تضمینات و یردیردی . اول
 ائشاده یکرخی طوقوز یاشنده ایکن سلطنتکنک اون یدنجی سنه سی
 وفات ایلدی . حکومتنده ایستمال سنی مرجع کوروش
 بر آتشپاره جلادت ایدی . شدتی مفرط دیلایسه بیله جسم
 دولته علاج شافی اولدیغی غیر منکر در .
 ۱۰۴۹ سنه سنده مراد رابعک یرادری ابراهیم خان پادشاه
 مرحومک جسدرینی کورمینجه کئندوسنگک جلوسنه قانع

اولدی تنظیمات داخلیه ایله براز اشتغالدن صکره عاصی
 قریم خانلغی اوزرینه عسکر کوندریله رک ازاق قلعه سی
 الندی . صدراعظم مصطفی پاشاک یرارلغی میدانده ایکن
 سرایه حاول و قاضی عسکرلک رتبه سنه وصول ایدن ججی
 خواجه نام کسه نک تسویلاتیه پاشا عزل اولدی و بعده
 وندیك جمهور یله بوزیشیلوب املاکندن کرید اوزرینه
 دونما چیتارلدی ایسه ده تدبیره کی او یغونسزلقلر سببیه
 بو محاربه یکر می بش سنه سوردی . سلطان ابراهیم هوس
 وغضبینه تابع اوله رق سرایک حرم دائره سی مصالح سیاسیه
 دولته قاریشغه باشلادیغی کی مشار الیه خرسیتیانلرک کافه
 اعدامنه قالمشدیغی و شیخ الاسلام ابوالسعود افندیك بمناعت
 ایتدیکی ووزرای بوغدیروب کوشک همایوننی کورک ایله
 دوشه دیکی و صفالی اینجو والس ایله اوردیردیکی
 ونصایحندن طاریله رق والده سلطانی سرایدن چیتاردیغی
 فذلکه تاریخ عثمانیده مع الاستغراب اوقونمشدرکه مراد
 خان رابع حضرتلرینک بونجه اقدام مالا کلامیه وجوده
 کلان خلق سکوت و سکونتی احوال مسروده سببیه قیامه
 مبدل اولمشدر . صدر اعظمی قتل و پادشاهی خلع و اون
 بش کون صکره شهید ایتدیله .

ابراهیم خانک مخدومی سلطان محمد رابع ۱۰۵۸ سنه سنده
 ویدی یاشنده تخته اقامد ایلدکده ماهپیکر سلطان امور
 اداره بی الله الدی . انجق داخلا و خارجا دولتک حال سیاسی

ومالیسی پک قاریشق وطاقینق ایلی ۱۰۶۷ سنه سننده
 مقام صدارته کوپرلی محمد پاشا کچجه هر نه قدر یتشنه
 یتش ایلیسه ده بوزمانده بومقامه بالوجه الیق اولدیغندن
 برطیب حازق کی ضعیف تشخیص ایدرک تدابیر حکیمانه نک
 اشخاندن اصلا اوشمءکله محور اداره یرینه دوندی .
 رأیله ذات شاهانه دالماچیا اوزرینه اردوایله حرکت ایتمش
 ایسه ده حاب وموصل طرفنده چیقان اختلال بو حرکتک
 اوجهته توجیهنه لزوم کوستردی و اوکی الندی .
 کوپرلی محمد پاشا اختیار لغیله برابر کیجه وکوندز اصلاح
 احواله چاشدیغی وهانکی طرف باش کوسترسه ازمنک اوزره
 اورایه دهشت صالیدیغی ائاده و ۱۰۷۲ سنه سننده ارتحال دار
 بقالیادی . مقام صدارته اوغلی فاضل احمد پاشا کچجه اول
 نبیک ولد انجی اولدیغی حقانیت پرور لکی ومهامشنا سلغی ایله
 حاله کوستردی . عساکر عثمانیه نک برمدتدنبری بحارستان واطرافنده
 اچمش اولدیغی محاربه نک بدایتی مظفریت اولمش ایکن نهایت
 معلوویت یوز کوستردیکی حالده احمد پاشا کال حذاقته همان
 ایشی مصالجه ره ربط والدیغی پررک بزده قلمسنه اعدایی ارضا
 ایله بیلمدی بعمده دولته بارکران اوامش اولان شوکرینک ضابطی
 مسئله سنه نهایت ویرمنک اوزره دونمائیله بالذات عزیمت ایدرک
 جزیره یی کاملا الندی .

قزاقلرک خجایه سی مسئله سنندن طولابی روسیه وله ایله اچیلان
 محاربه ده دشمنک ملکنه تخطی اولندیسه ده عساکر عثمانیه رجعت

مجبور ایلدیکندن انان یزل بزده قالمق شرطیله احمد پاشایه
مصالحه یاپدی . بو ذات عالیقدر ۱۵ سنه صدارت ایشدکدن
صکرة ۱۰۸۷ سنه سنده وفات ایلدی . سلطان محمد ایسه استانبولدن
نقرته اکثر اوقاتی ادرنده سنه لجه آوجیلقده کچوردیکی
جهته آوجی نامنی الوب امور اداره صدر اعظمک انده ایلدی .
احمد پاشانک خلفی قره مصطفی پاشایسه مقننرا ولوب انجق
حکیم دکل ایلدی . ویانه بی محاصره ایتمش ایکن سو تدبیری
اردوسنی رجعت شدیدیه دوشوردی واشته روسیه المانیا
ووندیکنک بو محاربات متوالیه لرندن دولت ضرر کوردی . حتی
مصطفی پاشانک بته سبب طوئیه رفق اعدام اولندی . ارتق وزرا
دخی بر برینه کیروب نهایت سلطان محمد خلع اولندی . مدت
سلطنتی قرق بر سنه اولوب خلعندن درت سنه صکرة وفات
ایلدی .

ابراهیم خانک مخدومی سلیمان خان ثانی ۱۰۹۹ سنه سنده تخت
سلطنته دعوت اولندی . خواص و عوامی استیلا ایدن فساد
اخلاقدن بحق نقرت کتورمش ووقتی تحصیل علومه وقف ایلش
اولدیفندن بودیده دن قاچندی ایسه ده وکلانک اضرار یله قبول
ایندی . یکچیریلرینه اختلال چیقاردق لرنده اهالی سرای ایله
اتحاد ایدوب تربیه لرینی ویردیله . انجق مرکز سلطنتک بو عظیم
شورشلری اطرافده ظهور اغتشاشه بادی اولدیغی کبی
وندیک و اوستریا طرفلرنده اردوی عثمانی مغلوبیتلره دوشدیکندن
احوال شایان اسف ایلدی . استیلاان مصالحه به دشمن رضا

کوشتمدیکندن سلطان سلیمان اردوئی مستصحباً بلغراد قلعهٔ
سنه یوریدی فقط ینہ نصرت اعداده قالدی ۱۱۰۱ سنه سنده
کو پریلی خاندانندن مصطفی پاشا صدارته کچهرک و اجدادینک
خیر الخلفی چیقهرق بلغراد و سائرہ بی استرداد و ونڈیک جهتہ
دخی حائر فوز اولوب هر کسی دلشاد ایلدی . بو اثناده پادشاهک
وفاتی وقوع بولدی اوچ سنه دن زیادہ حکومت سور مشدر .

ابراہیم خانک مخدومی سلطان احمد ثانی ۱۱۰۳ سنه سنده مجالس
اولوب مصطفی پاشا اوستریا محاربه سنده شهیددوشمکله اردوی
ہمایون بوزلدیغی مثلاً و استانبولده غایت بیوک یانغین وقوع
بولدی . اوستریا اوزرینہ تکرار اردو کوندر اش ایسده
ثمرہ سی کورلیکسزین سلطان احمد سلطنتک درنجی سنه سنده
وفات ایلدی .

محمدخان رابعک مخدومی مصطفی خان ثانی ۱۱۰۶ سنه سنده
جلوس ایلدی . معارف سور درایتلی بر پادشاه ایلدی . ساقر
اطہ سی ونڈیکلودن استرداد ایلدی بولوب بعدہ اوستریا و روسیہ
اوزرینہ کیداش ایسده غلبہ دشمن طرفندہ قالہرق روسیہ
ازاق الدی . انکلترہ و هولانده سفرا سنک مداخلاتبہ
و کوجا کلکھ قار او فچہدہ ۱۱۱۰ معاہدہ سی عقد اولمشدر . بعدہ امور
داخلیہ نک تسویہ سی صرہ سنده بغداد طرفلرنده منتفک و سائر
عاصیلرک تربیہ سنہ باقلدی . بر عدت صکرہ خلق ینہ ایاقلوب
سلطان مصطفای خلع ایتدیلر . مدت حکومتی طغوز سنہ در .

محمدخان رابعک مخدومی احمدخان ثالث ۱۱۱۵ سنه سنده سربر

سلطنته جالس اولدوقده . صالحه نك اثرى اوله رق خارجا امنيت
 وداخلا سكونت وارايدى ۱۱۳۰ سنه سنده شدتلى بورال
 وجرهارله زلزله وقوع بولديغى كى بحر سفيدده دكردن بر
 اطه چيقيدى ۱۱۲۲ سنه سنده تيمورباش ديمككه معروف اسوج
 قرالى قارلوس روسيه ايمپراطورى مشهور بيوك پترودن فرار
 ايله نواته التجا اينجه تشويقيله مسقوف سفرى اچلدى . طونه نك
 اوتنه سنده وپروت نهرى بطاقلغنده بالطه جى محمد پاشايوك
 پتروينى صبغه شيروب اسارتنه رمق قالمش وحياتندن بيتوب
 اغلامش ايكن زوجه سى قاترينه برشرطنامه يى اياغنه قايله نرق
 كيندوسنه امضاليتدير دكدن صكره هدايا ايله برابر بالطه جى به
 كوندرنجه خط محاصره يى دشمنه آچدى واقعا ازاق قلعه سنك
 اعاده سى وسواحل اوزرنده كى روس استحكامارينك هدمى
 وقريمه قاريشلامسى كى شروط نافعنه ياباش ايسده پترو
 كى عالم نظرنده بيوك اوله رق طانمش بولنان بر ايمپراطورك
 اسارتى شاننه مقابله ايله مامشدر ۱۱۲۸ سنه سنده ونديك
 جمهوريتنك استعانه سى اوزرينه المانيا نك سكسان و عثمانلنك
 يوز اللى بيك نفر دن مرتب اردولى قارلوفچيه جوارنده
 چارپشدوقده عسكر مزك نظام اسزلكى سبيله اردومن فنا
 بوزيله رق قوماندانى صدر اعظمه بعض امرا دخى شهيد
 اولدقلرندن يشقه ونديكلويه تابع قور فواطه سنه تجاوز ايتمك
 ايستيان دونمامن دخى موفقيتسزلكه رجعت ايلدى . برسنه
 صكره اچيلان حربده ايسه بلغرادك دشمنه كچمسيله نهايت

بولنجه وانجق ونديك بحراً مغلوب اولنجه انكلتزه وهولانده نك
مداخلات حسنه ليله ضررسز بر صلح معاهده نني ياپلدى .
بعده اعمار ملكه چاليشيلوب معرفت و معموريتہ متعلق اصلاحات
مفيدة اجرا اولنه رق استانبولده برنجى دفعه مطبعه اچلدى .
افغان و ايران اوزرينه وقوع بولان مهاجرات متعدده ايسه
تبريز شهرينك الدن كيمسنه منجر اولمشدر . بناء عليه يكچريار
عادت مذمومه لريني تكرر ايله پادشاهى خلع ايلدىلر . مدت
سلطنتى يكرمى سكر سنه اولوب خلعتدن التى سنه صكره
منزويار تحال ايتدى .

محمود خان اول ۱۱۴۳ سنه سنده سريره اوتوردى . يكرمى بش
سنه لك مدت حكومتى ايران شاهى نادر نام بهادر ايله مكرراً
مباربه ايتك و روسيه و المانيا دولتلى عليه نه سفر اچق
كبي وقايعه كچمش ومع بافيه وهابى وسائر عاصيارك تربيه سنه
امكان بولنسه رق داخل ملكده اثار نافعہ برافقندن غفلت
اولنماش اولديغندن و محساربات خارجيه نك مجموعى دواقه
فائده دن خالى قالمديغندن راحت و امنيت عموميه يريني بولمش
ايتدى . پادشاه مشار اليه ۱۱۶۸ سنه سنده وآت اوزرنده
بغتہ وفات ايتدى . رافت و حسن سيرت صاحبي ايتدى .

سنه مذكوره ده جلوس ايدن محمود اولك برادرى سلطان
عثمان ثالث مدت سلطنتى اوج سنه دن و ظهور ايدن وقايعك
الك مهمى در سعادتك ايكي دفعه ده ثلثانى مقدارينك محترق
اولسى و دونيمانك قورصيان كيملريني اورمى واهيالى به

صنفته کوره کسوه و فیاقت ترتیب ایلدسی و علمای بنامدن
قوجه راغب پاشانک بوزمانده مقام صدارته یکمسی کبی
خصوصاتدن عبارتدر .

(سنه ۱۱۷۱) عثمان ثالثه وفاتنده تحت سلطنت سلطان احمدک
مخدومی مصطفی خان ثالثه منتقل اولشدر . ذاتا عدل و حلیم
ایله موصوف اولدقین بشقه صدارته بر اقدیغی راغب
پاشایه اعتماد کوستردیکندن اجراءات مفیده داخلیه ایله
خلاقک یوزی کولدی و معهوریت وانتظام کورلدی . پاشای
مشار الیهک وفاتندن صکره ۱۱۸۳ سنه سنده روسیه یه اعلان
جرب اولنش ایسه ده عساکر عثمانیه مغلوب و دونمای
همایون دشمن کمپاری جانبدندن چشمه جزیره سی صورلنده
مخترق ایلدی . بر طرفدنده موره اهالیسی و مصر کوله منلری
ایاقاندیلر . اوستریا دولته معاونت ایدجک ایکن پاشای بوزوقلر من
ترک سلاح خیانتنی ارتکاب ایتدیلر . ارتق اوستریا و پروسیا
وروسیه لهستانک مقاسمسی ایچون اتفاق ایتدکلر نده طرفزدن
روسیه یه متارکه و مصالحه تکلیف اولندی . انجیق شروط
صلح پک اغر کلیمکه تکرار حربیه باشلانلقدقه روسلر
طونه بی کچهرک سلسره و وارنیه قدر کلدیلر . بو ائشاده
سلطان مصطفی وفات ایلدی . مدت سلطنتی اون الی
سنه در .

۱۱۸۷ سنه سنده مصطفی خانک برادری سلطان عبدالحمید
خان اولاک جلوسنی متعاقب روسیه ایله مصالحه مذاکره سنه

کیریشیلوب قینارجہ معاہدہ مضرتی امضا اولندی .
 تاتارلرہ استقلال ویرلسی وقیلرون وازاق ویکی قلمہ
 وکرجستان وقیارتای ایالتلرینک روسیہده قلمسی وافلاق
 وبغدانہ بونجه امتیازات اعطاسی وروسیه تجارتنک بحر
 سیاه وسفیدده سر بست اولسی کی برندن مضر شرطلر
 ناچار قبول ایلدی . بعدہ کوله منارله سوریه وموره
 عاصیلرینک امر تأدینہ باقلدی . روسیه نک اورو پادولترندن
 بعضاریلہ مذاکرات مضرت خفیدده بولندیغی اکلاشلغله
 تکرار علیهنه حرب اعلان قلمش ایسه ده عسکرک انتظام سزلغی
 واوستریانک دشمنه انضمام معاونتی ایمرطور یچه ایکیچی
 قارتنک انتصارینه باعث اولشدر . وبوقوعات مؤله بی
 ذات شاهانه نک وفاتی تعقیب ایتمشدر .

مصطفی خانک مخدومی سلطان سلیم ثالث ۱۲۰۳ سنه سنده
 تختہ اوتوردیغی زمان احوال دولت بالوجوه انحطاط
 ومضایقه ایچنده واوستریا وروسیه ایله اچیلان محاربه دوام
 اوزره ایدی . غالبیت دشمن طرفنده یوز کوستره کلیمکده ایکن
 انکلتزه وپروسیانک مداخله حسنلریله مصالحه مناسبه عقد
 اولندی . اندن صکره پادشاه حقایق آگاه مللک اصلاحه
 وعسکرک انتظامه احتیاجنی کورمکله بونقطهده بالوجوه
 دقت واعتنا بیوروب اورو پادن معمار کتورتدی ونظام
 جدید اصولنی قویمش ایسه ده اگهالنه موفق اوله مدی .
 چونکه تربیه سی بوزلش اولان اهالی بیله منفعتلرینی بیله میهرک

یکی عسکر اوزرینہ سلاح قائد بر مشدر . اول سرودہ
 فرانسنک اختلال مشهوری شمال فورتنہ سی کی قومش
 واورو پانک ہر طرفی معنأ و مادتاً صارصمش ویولک بونا پارت دخی
 آپانسز مصرہ کیرمش ایسہ دہ کرک امور داخلہ سنک قاریشقلغی
 و کرک انکلترہ و روسیہ نک دولتہ اتفاتی مصرک ویونان جزایرینک
 فرانسدن تخلیصنہ امکان و یردی . و ہاپرلر ایسہ حج یولنی
 کسوب جرمن شریفینہ داخل و تپہ دنلی علی پاشامورودہ
 مستقل اوامش ایدی . ذات شاہانہ سلامت دولت و ملت ایچون
 خواب و راحتنی فدا ایلہ انکلترہ و روسیہ بہ بردن مقاومت تشنات
 ثباتکارانہ و مردانہ سندنہ ایکن یکچریلر نظام جدیدیکناہلرینی
 قلیچدن کچورمکہ و عزم سلطنتہ فتور کتورمکہ و نہسایت
 پادشاہ حضر تلرینی تختدن ایندرمکہ جسارت الدیلرکہ
 قاریشقلغی صولک درجہ بہ واردی . بو حال اسف اشتمال برسئہ
 دوام ایدوب شوائنادہ سلطان سلم حضر تلری کی
 خیرخواہ امت شہید و یرینہ کلان مصطفی خان رابع دخی
 خلع ایلدشدر .

سلطان محمود خان ثانی حضر تلری ۱۲۲۳ سنہ سندنہ کرسی
 سلطنتہ قعود ایدیجہ ابواع مشکلاک اطرافنی المش اولدیغنی
 کوردی . صادق دولت اولوب و سلطان محمود حضر تلرینی
 کندی قوناغندہ کیرلیوب ایادی اشرا ردن خلاصنہ خدمت
 این صدر اعظم بیراقدار مصطفی پاشا مہتمضای حکم زمانہ
 توفیقاً اصلاح احوالہ چالیشوب طورر و پادشاہ حضر تلرینک

اعتمادی بی بحق قزاقش بولور ایکن یکچریلر قوناغنی آتسه
 و یروب جانته قیدیلر . و سرای اوزرینه دخی یوریوب
 ذات شاهانه نك خلعنی و مصطفی خانك جلو سنی ایستدیلر ایسه ده
 سلطان مصطفانك وقوع شهادتی و سرای همایونك مقاومتی
 اوزرینه عنو عالی استرحامنه باشلادیلر . حاصلی هر جانبد
 آتش اختلالات اطفاسیله اوغراشیلوب تپه دنلی علی پاشانك
 جزاسی ویرلدی . روسیه عسکری ایسه روم ایلی جهنتدن
 حدوده طوغری ایروبولوب شمله بی الدی . انجق بیوک
 یوناپارت و روسیه ایمپراطوری دیانك منغقه معدله و شمالیه سنی
 ارالنده تفسیم ایتمك اوزره ایلدکری مذاکره دن فائده
 کوره میوب بوزیشدقلرندن روسیه کندی عسکری روم ایلیدن کپرو
 چکمهکه مجبوریت کوره رك موافق مصالحه عقد ایلدی .
 سکر سنه دوام ایدن مصالحه ائناسنده ذات شاهانه تنسیق
 امور دولته جدا مباشرت پیوردی . موره جزیر دلنده یونانیلر
 عصیانده دوام ایدوب سواحل عثمانیه یه صارقندیلقدن واز
 یکسدکلرندن مصر و الیکنه تعیین اولنمش اولان حمید علی
 پاشا الدیغی امر موجبجه ارضوره یگر می بش پیک عسکر
 دوکدی . دولت و مصر عسکری اطهرلی کرکی کی صفشدریجه
 و یونانیلر اوروپادن استمداد ایندیجه انکلتزه و فرانسه و روسیه
 منفعا یونان اچیقارینه دونما تسبار و محاربه نك توقیفی حقنده
 وقوعه بولان تسکلیقلرینی مصرلی ابراهیم پاشا قبول ایده مامکله
 ایکی دونمامزی طویلرله دوکوب یاقغه ایتدار ایلدکلرندن

سلطان محمود حضرتلری یونانک استقلاللی حقننده کی اوروپا
 طلبینی قبول ایتدیلر ۱۲۴۱ سنه سنده یکچیریلر تعلیمی ردوسیه سیله
 ینه اغتشاش اماره لرینی کوسترنجه سرای همایون غیرتمندان
 اهالی ایله بر اشهرک و قشله لر طویه طویله رق یکچیریلردن
 برقاچ بیک رزیل عدم آباده کوندرلدی و شرلندن ملک خلاص
 بولوب اصول نظامیه تأسیس قلند یغی کی اصلاحاته دوام
 اولندی . حتی ذات شاهانه صاریغی چیتاروب فس و ستری
 و پانطالون تلبس بیور مغله هرکس فیافتنی دکیشدیر مکه
 باشلادی . روسیه سلطنت سنیه بی اصلاحاتدن الیقویمق ایچون
 ینه محاربه اچهرق و بلقانی کچهرک استانبولی تهدید ایتدی .
 و اناطولیدن پایزید و قارص و ارضرومی الدی . نهایت ادرته ده
 عقد ایدیلان مصالحه یونانستانک استقلال تامی و رومانیا
 و صرب ایالتلرینک استیازاتی و روم ایلی و اناطولیدن بعض
 یولرک ترمی کی شروط ایله امضا اولندی . محمد علی پاشا
 ایسه مصرک استقلالله دخی راضی اولوب اوغلی ابراهیم
 پاشانک معینده کوندردیکی اردو بیریه الشامه طقوز سنه قدر
 استیلا ایتدی . اشته بومشکلات حقننده کچه کونندز اتعاب
 افکار ایدن سلطان محمود حضرتلری اول صرعه ارتحال
 دارالجنان پیوردیلر . مدت سلطنتلری ۳۳ سنه در .
 خایت مقتدر و خبور بر شهریار ایدیلر . دولت ایام سلطنتنده
 حکم زمان الجاسیله متضرر اولش ایسه ده مستقیل ایچون
 معنا درجه سن استفاده ایتدی .

۱۹۲۳

جنمکان سلطان عبدالمجید حضر تلی ۱۲۵۵ سنه سنه سریر
آرای شوکت و شان اولدیلر . انکلتره نك دخی انضمام
معاونتيله مصر ایلر بریه الشامدن چیقارلایلر . بعدده ذات شاهانه
رشید پاشا کی کاردان بر ذاتی سرکارده بولندیلر . تنظیبات
خیریه نك اعلانه و تجدید حیات دولتہ عنایت بیوردیلر
۱۲۶۹ سنه سنه قریم محاربه سی اچلدی . عساکر شاهانه
سردار عمر پاشانک تحت اداره سنده برسنه قدر دشمنی روم
ایلی طرفنده بر قاچ دفعه مغلوب ایتدکن صکره انکلتره و فرانسه
و ساردنیا و اوستریا بزمه اتفاق ایدرک ایکیوز بیک عسکر
شوق ایتدیلر و سیدواستپول التوب شان سلطنه موافق مصالحه
عقد اولندی دولت بیکدن قوت و شوکت کامله بولدی . غازی
سلطان عبدالمجید خان حضر تلی نك نصل شهنشاه حال آشنا
اولدق لینی ونه مرتبه اخلاق جملہ و شفقت و رأفت جملہ
اصحابندن بولندق لینی اکلامق ایچون توار یخ مفصله به مراجعت
بیورلمیدر .

مشار الیه حضر تلی ۱۲۷۷ تاریخده ارتحال د
بیوردق لرنده جنمکان عبدالعزیز خان حضر تلی
ایتدی که ائدن صکره اولان وقایع جملہ نك خاطر

-۴-

- اجمال و محاکمه -

طوفان انقلابانک اعصار ماضیہ دن ازمنه تالیذ
نصل اقوب کلدیکنی و امواج متتابعه سی اوک

و محزن نه قدر و قايغ غريبه نك يوارلنديغني دور بين تاريخ
 ايله تماشا ايليانلر كندولينك دخی عالم كې بوقوه دافعه نك
 اقمديسنه محكوم اولدقلريني نظر ملاحظه دن اوزاق طوتموب
 «السعيد من اعط بغيرة» حكمت جليله سنه توفيق حركت
 ايدر لسة تماشادن ارانيلان فائده حاصل اولور : منظره
 تاريخده بزطرفدن مليونلرجه انسانلر ك اوسيلاب عظيم
 ايچنده نقطه استناد طوتمقدن عاجز قاله رق سقوط سريع
 ايله بحر انقراضه كيتدكلاري كوريلجه بني آدمك پكزبون
 و قدرتسز اولديه نه حكم ويزيلور . لکن برطرفدن دخی
 نك آدمك طول زمانه نسبتله لاشي اولان عمر يله جريان
 عمومي به قارشو كوكس و يزك او انسانلر ك كراب هلاكدن
 خلاصلرينه امكان بولديغني مشهود اولجه بني آدمك اهميتي
 ارتدقجه ارتار . بنابرين تاريخ اسلامك مجموعسنه بردن
 نظر اجالي عطف ايدلم ۰۰۰ كور يوززكه دنبانك هر طرفنده
 بت بشريه نك محور اداره سي يالكر سيف و سنان اولديغني
 نده شرمزه مسلين عر بستاندن چيقه رق قليجنه برچوق
 محكوم ايلدي لکن بورآرده ايشي صرف قليچك
 ب انكله زار (علم) (وعداالت) (واتحاد)
 ل اداره نك ايكنجي شكل ونوعني عالمه كوستردى
 ب مملكت ماده سنك ك طوغرى يولى ايمش كه
 زيني كورديلاز . دائرة استيلاري يوما فيوما
 يتدكهن بشقه اللرنده قالب اهل پسنده بختيار

اولدی ... شو حال ایکی یوز سنه دن زیاده دوام ایتدی .
اندن صکره جنکیر و اخلافنک ظهوری کی بعض اسباب خرابک
دخی ایلیاسیله قواعد ثلاثه مذکوره برر اوئودلدی .
ایشته عربار شو تبدیل مساک کیفینک بو کرده شریفی کوردیلر
الارنده یالکز قلیچ قالوب اوده خارجا مدافعه یارادی
ایسه ده داخلا انقراضک تعجیلی ایچون آت تخریب حکمه
کیردی . درت یوز سنه ده کچه مملکت طوائف ملوک
دینیلان و همان اونده طموزی کیف واستبداد و اسرافاته
تابع بولنان مغلبه انده ملجه وقوت متحده اجزای ضعیفه
متفرقه اوله رق انقسامه اوغرادی ... حکمای عربدن برینک

« القاب سلطنة فی غیر موضعاها »

« کالهن یحکی انتفاضا صولة الاسد »

دیدیکی کی طوائف ملوک بزوالینک نفوذینه یله مالک
دکالر ایکن کندولرینی صاحبقران زمان ظن ایلدک
هنگامه اعدای خارجیه فرصتی غایب ایتوب
صالدیردیلر . نیجه فضلانک محصول :

ورفیج ووضیعک بستون مهجوره

کتب نفیسه مهاجرک یعنی وحشی

آچدیغندن اورو پایه عودتلرنده

زیاده قلیک یاردم ایده جکنی کسدیررک بوسونکی

دوزینه کیردیلر ... برمنوال مشروح ممالک

یلدیجی عصرنده جهل و سوء اخلاق و حروب مه

زر زله ريله باشدن باشه صار صليقده ايكن عثمان خان غازي
حضرتلري چند يوز بهادر ايله تجر به طالع ميداننه چيقدى
حاليو كه جوانب اربعه سنده طوائف ملوك بر قاچ يوز دكل
بر قاچ بيك آدمه جهت جامعه يه موفق اوله مدقلمدن
مشار ايله دنخي هيچ برشي ياپه ماملى ايندى اما حسب اللزوم
كيمينك قهرا وظائفي تعيين وكيمينك كاملا حقوقنى تأمين
صورتيله خطر كنى مؤسسارك مسلكرينه تطبيق ايتديكندن
جبر مافات ايچون اساس متين قويه بيش ايندى . اخلاف
عظامى طارمه طاغى اولمش اولان سلطنت اسلاميه
انقاضنى طويله رقى او اساس اوزرنده بنايى اكمال ورخنه .
داز اتمك ايتيانلري استيصال بيورديلر ارادن اوچ يوز
سنه كچه دنبايى حيره دوش . ووردجك مرتبه شوكت
واقفدار و ثروت وجوده كلدى . . . صكره لرى آرزوى
فته حاه كوستريلان اهمتام تعميم معارف واسطه سيله تربيه
ايديلان اقدامدن زياده اولسندن ناشى اخلاق
خلل كلمكه باشلادىغى جهته ممالك عثمانيه
بن خيلى كيروده قالدى . . . نهايت
اول سلطنت سنيه بوفرق ولزومى
باجباتنه توفيق حاله مسارعت
بنازيج اسلامك صورت جريانى بوندن
قياسمىزك تحملى بوقدر . احوالك محاكمه سندن
چيقور : رأس اداره ده بولنانلر ايچون

قوانین عادلانه تطبیقاتی حرف بحرف
و حکیم زمان ایله متناسباً ترقیاته اقداماتک و عسکر اولنگز ایچون
هر وقت مطیع و منتظم اولق و خلق ایچونده علم و ثروت
تحصیلی و سائلنه دائماً چالیشق بربلکله سعادت عمومی بی
و عکسی عکسی انتاج ایله . فی سنه زور بحرری

سعید

۱۶۹۹

هجرتان مقدم وقوعات	۱۷
هجرتان مؤخر	۱۹
اسامی سلاطین عظام	۲۴
منصوب و معزول و وزرای عظام	۲۶
بغداد کلان ولات عظام	۳۵
دوآر ولایت	۳۹
اردوی همایون	۵۱
بغداد سنجاعی	۶۱
خراسان قضاسی	۷۱
خانقین قضاسی	۷۲
مندلی قضاسی	۷۴
کوت الاماره قضاسی	۷۵
اهمرا قضاسی	۷۷

قضاسی
به قضاسی

